

PERSFOCUS

ELFDE JAARGANG NUMMER 1 - JANUARI 1995

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

IN DIT NUMMER:

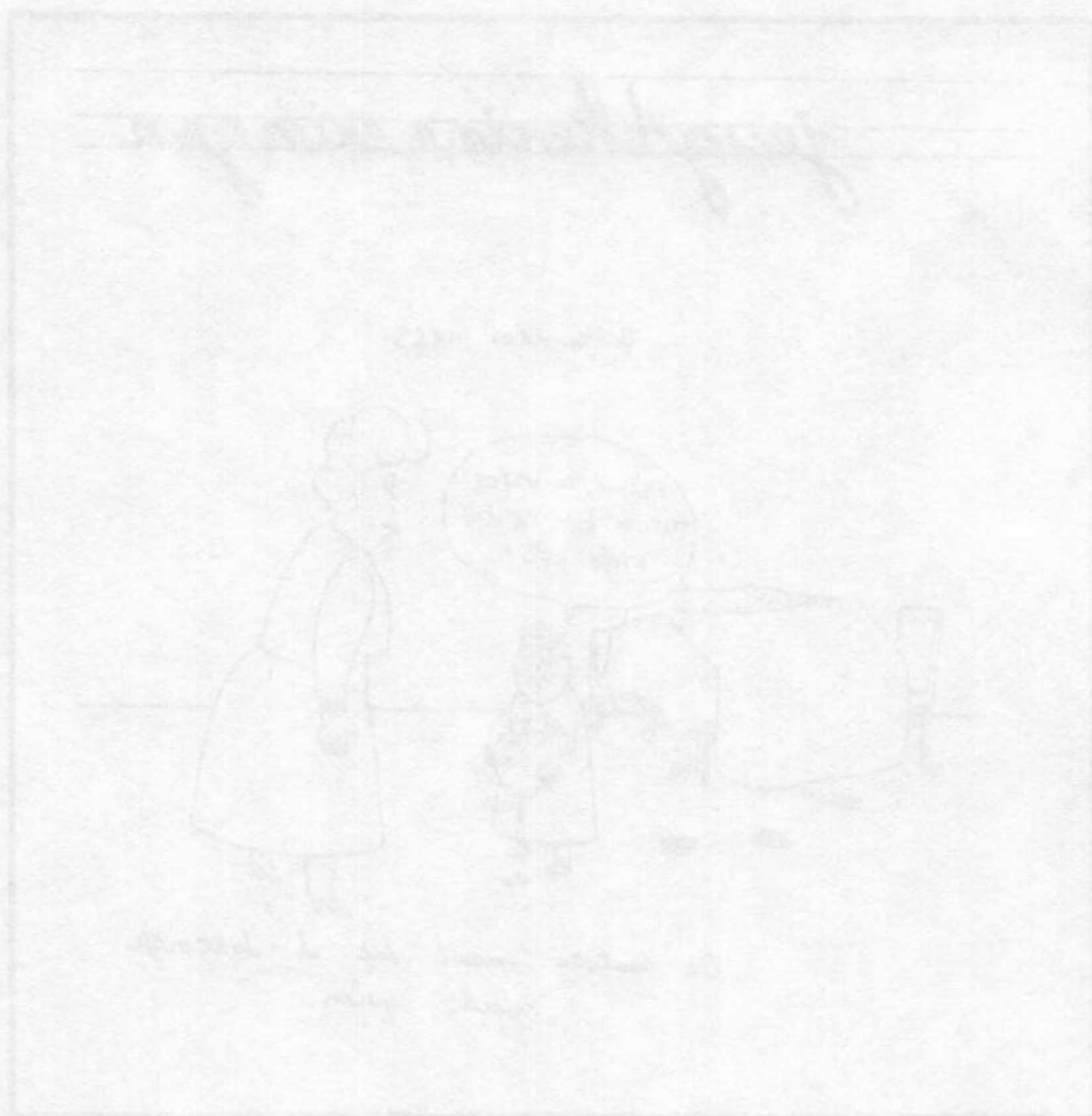
Kinderporno (computer)netwerken!	pag. 2
De Belgische tak?	pag. 4
Prof. Frenken legt 't nog maar eens uit	pag. 7
Zedenwet terug op de helling?	pag. 8
Een bedachtzame minister op Justitie	pag. 11
Straffere Belgische wet in voorbereiding	pag. 12
Hulp aan daders...	pag. 16
...en slachtoffers	pag. 18
Ontucht in Den Bosch	pag. 19
Ontucht in België	pag. 20
Ontucht van de maand	pag. 21
Het drama van Jolanda	pag. 23
'ChildRight Worldwide' walgt van kindereexploitatie	pag. 25
...en Michael J. van de media	pag. 29
ILGA en de pedosolidariteit	pag. 31
Seks op school	pag. 33
De schone kunsten	pag. 36
Achtergrond	pag. 39

PERSTFOCUS

JANUARI 1925

DEEL 1 - JAARGANG NUMMER 1

HOOFDREDAKTOR: VAN VERRECHTING, HARTZON
OVER KINDEREN, VOORWAASCHEN EN GEBRUIK VAN

IN DIT NUMMER

Kinderopvoeding (continued from p. 10)
De algemeene toestand
Tijdschrift voor de kinderkunde
De kinderkunde in Nederland
De kinderkunde in België
De kinderkunde in Duitsland
De kinderkunde in Frankrijk
De kinderkunde in Engeland
De kinderkunde in Amerika
De kinderkunde in Japan
De kinderkunde in China
De kinderkunde in India
De kinderkunde in Australië
De kinderkunde in Zuid-Afrika

1925
1924
1923
1922
1921
1920
1919
1918
1917
1916
1915
1914
1913
1912
1911
1910
1909
1908
1907
1906
1905
1904
1903
1902
1901
1900
1899
1898
1897
1896
1895
1894
1893
1892
1891
1890
1889
1888
1887
1886
1885
1884
1883
1882
1881
1880
1879
1878
1877
1876
1875
1874
1873
1872
1871
1870
1869
1868
1867
1866
1865
1864
1863
1862
1861
1860
1859
1858
1857
1856
1855
1854
1853
1852
1851
1850
1849
1848
1847
1846
1845
1844
1843
1842
1841
1840
1839
1838
1837
1836
1835
1834
1833
1832
1831
1830
1829
1828
1827
1826
1825

PERSFOCUS, ELFDE JAARGANG, NUMMER 1, JANUARI 1995

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
Algemeen Dagblad	AD
NRC Handelsblad	NRC
Trouw	Tr
Het Parool	Par
Nieuwsblad van het Noorden	NvhN
Alkmaarse Courant	AC
Utrechts Nieuwsblad	UN
Brabants Dagblad	BD
De Gelderlander	Geld
Gooi en Eemlander	G+E
VPRO-gids	VPRO
Primeur	Prim
Groene Amsterdammer	GA
Vrij Nederland	VN
Uit Duitsland:	
Tageszeitung	TAZ
Express	EXP
Frankfurter Rundschau	FRS
Der Spiegel	SPI
BOX	
Lust	
Downtown	DOT
Uit België:	
Gazet van Antwerpen	GvA
La Derni re Heure	LDH
Le Soir	LES
La Libre Belgique	LLB
De Standaard	STA
Le Vif/l'Express	VIF
Uit Indonesi :	
The Jakarta Post	
Onbekend:	
Promotion & Education	

Abonnementen op Persfocus kosten 65,-- per jaar. Verzending
als brief is 15,-- duurder en komt op 80,--.
Losse nummers 8,--.
Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

WATERDICHT BEWIJZEN

Het oprollen van een pedoseks-netwerk

IN ZI-I

MARGALITH KLEJWEGT, FOTO HANS VAN DEN BOGAARD ■ *Alles wat ze met de slachtoffers deden, werd door de daders op video opgenomen. Homemade kinderporno, niet voor de handel, maar voor gebruik binnen het eigen netwerk. Eind vorig jaar werden drie zaken opgelost, in Amsterdam, Rotterdam en Zuid-Limburg. De laatste twee groepen bleken contact met elkaar te hebben. Rechercheur J. Clermonts, coördinator van het speciale team van twaalf politiemensen dat vanuit Heerlen dag en nacht werkte aan het onderzoek over 'het karakterloze kapotmaken van kinderen': 'Tegen dit soort praktijken kun je je niet beschermen.'*

Heerlen in Zuid-Limburg is een volwassen stad. Het glooiende landschap even buiten het centrum wordt ontsierd door de blauwe bunker van Ikea, daar achter de al even lelijke meubelboulevard.

In het hart van de stad lopen gehaaste paters in lange bruine pijen, verdwaasde asielzoekers vragen de weg. Een jonge zwerwer wiens broek zo aan flarden hangt dat de onderbroek die op zijn knieën hangt duidelijk zichtbaar is, zoekt beschutting tegen de kou.

Het politiebureau staat aan de rand van de binnenstad. De kantine is functioneel ingericht. Blank houten tafels en stoelen, tl-licht. De zwaar eikehouten bar is alleen in gebruik bij feesten en partijen. Maar die zijn er genoeg, zegt rechercheur J. Clermonts. Hij was coördinator van het onderzoek naar de omvangrijke ontuchtzaak (waarbij minstens veertig kinderen betrokken waren) die vorige maand naar buiten werd gebracht.

Heerlen haalde er de voorpagina's van alle kranten mee.

Op 20 december 1994 kwamen drie politiekorpsen (Amsterdam, Rotterdam en Zuid-Limburg) met het nieuws dat er twee groepen waren opgerold die zich langdurig aan kinderen hadden vergrepen, de mannen hadden hun handelingen uitvoerig gefilmd en gefotografeerd.

De Rotterdamse groep hield direct verband met die in Zuid-Limburg. De zaak in Amsterdam stond op zichzelf.

Clermonts en Koevoets nemen me mee naar de speciaal voor slachtoffers ingerichte kamer. Zachtgroene muren, een modern leren bankje en een ovale tafel, zodat slachtoffer en politieagent naast elkaar en niet tegenover elkaar zitten.

Rechercheur Clermonts heeft twaalf jaar ervaring bij de jeugd- en zedenpolitie. Nog nooit werkte Clermonts aan een zaak waar zoveel slachtoffers bij betrokken waren.

De zaak kwam aan het licht dankzij een Haagse vertrouwensarts die bij het napluisen van het huis-aan-huisbladje *De Particulier* een advertentie zag staan waarin Lolitabanden voor vijftienhonderd gulden per stuk werden aangeboden. De arts waarschuwde de politie die de adverteerder, een negenenvertigjarige man uit Gouda, traceerde en de banden in beslag nam.

Een Rotterdamse politiemans herkende sommige kinderen op de video. De dader bleek hun stiefvader die de kinderen jarentlang op gruwelijke wijze misbruikte. Dit tot ongeloof van zijn vrouw die er niets van had gemerkt. De porno werd gefabriceerd in een geheim kamertje boven in het huis waar de vrouw niet kon komen omdat ze invalide is.

De Rotterdammer legde al zijn seksuele handelingen vast op film en liet andere pedoseksuelen (niet te verwarren met pedofielen die het erom te doen is een affectieve relatie met kinderen op te bouwen) meege-nieten.

De Rotterdammer onderhield nauwe contacten met een gelijkgestemde man uit Heerlen. Dus reisden rechercheurs van de Heerlense jeugd- en zedenpolitie af naar Rotterdam om de banden te bekijken.

Op 18 november vorig jaar waren er genoeg feiten tegen de Heerlense hoofdverdachte

om de justitie een gerechtelijk vooronderzoek te laten openen. Nu kon de politie ook telefoons aftappen. Want inmiddels hadden ze het sterke vermoeden dat er méér aan de hand was.

Op uitdrukkelijk verzoek van Clermonts werd er voor de tijd van het onderzoek een speciaal team van twaalf politiemensen in Heerlen gestationeerd. Allemaal specialisten op het gebied van kinderen. Zedenzaken hebben geen prioriteit bij de politie. Bij een moord wordt meteen een recherchebistandsteam geformeerd, terwijl bij zedenzaken om alle extra assistentie moet worden *gesmeekt*. Want dit soort zaken vereist wel degelijk een speciale aanpak, zegt Clermonts. Als er geklungeld wordt, gaat het mis. Clermonts: 'Wij hebben geleerd van de zaak-Jolanda.'

De verdachten uit Rotterdam en Zuid-Limburg bleken elkaar van 'landelijke contactdagen' te kennen. De mannen ontmoetten elkaar op regionale rommelmarkten. Daar werden (en waarschijnlijk worden) videobanden met *homemade* kinderporno verhandeld in cassettes waar op de buitenkant een nietsvermoedende Chinese vechtsporter kung-fu bedrieff. De daders bleken al zeker tien jaar onderling contact te hebben, ze hielden elkaar nauwlettend op de hoogte van elkaars filmproducties.

Clermonts: 'Het was onze groep verdachten er niet om te doen de pornografie te verkopen. De mannen zonden elkaar de banden toe voor hun eigen genot en bevrediging.'

De daders waren allemaal bekend bij de politie in Zuid-Limburg. En door hun aanhouding konden er nog wat zaken worden opgelost. In Heerlen lag een aangifte van een jongetje van zes jaar. Clermonts: 'Zijn verhaal was alleen zo summier dat we er niets mee konden. Het kind had gedragsproblemen. De ouders merkten dat het kind straffen niet hielp, ze kwamen uiteindelijk terecht bij de hulpverlening. Daar kwam het verhaal eruit. Het kind kon alleen zijn eigen verhaal vertellen, hij wist niet dat er nog veel meer slachtoffers waren.'

Clermonts en zijn collega's waren geschokt toen ze ontdekten hoe georganiseerd de mannen waren. Clermonts: 'Ze zochten stelselmatig contact met kinderen. Hun enige doel was seks. Opwinding en bevrediging.' De mannen hielden elkaar op de hoogte over nieuwe veroveringen en seksuele experimenten. Clermonts: 'We zullen nooit weten om hoeveel kinderen het precies gaat.'

De Zuidlimburgse politie wist dat er pedoseksuele netwerken actief waren, maar ze hadden geen idee over de omvang en geraffineerde werkwijze.

Kinderen verhoren is een uiterst moeilijke aangelegenheid, legt Clermonts uit: 'Zodra je gaat vissen hebben ze dat feilloos in de gaten. Wij kunnen ook geen suggestieve vragen stellen zoals: ging je altijd met je vriendje naar meneer X.'

Ouders en hulpverleners moeten proberen niet boos te worden als ze horen wat er met hun kind is gebeurd. En het verhaal vooral niet uit het kind trekken. Clermonts: 'Een vader wast zijn dochttertje in bad. Het kind roept: "Au, dat doet Piet ook altijd, als hij tussen mijn benen komt." Als de vader meteen schreeuwt: "Die smeerlap!" klap het meisje dicht. Het beste is wanneer ouders niet laten merken hoe erg ze schrikken.'

De politie kijkt naar de manier waarop een verhaal van een kind tot stand is gekomen. Clermonts: 'Als een meisje zegt: hij heeft aan mijn kut gezeten, en hij heeft me geneukt, wil ik weten hoe ze aan die woorden komt. Spreekt ze over seksueel geslachtsverkeer, dan weet ik dat het haar is ingefluisterd.'

Het team in Heerlen werkte dag en nacht. De politiemensen luisterden telefoons af en meteen werd de kracht van een team specialisten bewezen. Clermonts had een weekend lang telefoongesprekken bij een verdachte afgeluisterd. Hij wist na een tijd alles van de man, 'ook hoe hij poepte en plaste', alleen kende hij zijn identiteit niet. Zijn collega uit Maastricht had maar drie minuten nodig voor hij riep: 'Hé, dat is Klaas!'

Na drie dagen wist het team precies met wie ze te maken hadden. Er werden vijf teams van twee man geformeerd die alles rondom de vermoedelijke daders in een hele korte tijd gingen uitspitten. Waar ze werkten, met wie ze omgingen. In vakjargon heet dat een 'omgevingsscan'.

Clermonts: 'Aanvankelijk dachten we dat het om commerciële kinderporno ging, maar gaandeweg wisten we vrijwel zeker dat de films alleen voor eigen gebruik waren. We hadden met mannen te maken die vierentwintig uur per dag met hun geslachtsdeel bezig waren.'

Onder de verdachten was een biochemicus, een ander was kunstenaar. Hij maakte sculpturen van de slachtoffers. Alle mannen waren sociaal buitengewoon vaardig. Aardig, vriendelijk, gezellig. Ook de paar verdachten die zo simpel zijn dat ze nauwelijkt tot tien kunnen tellen. Een paar van de vermoedelijke daders acht Clermonts in staat tot het toebrengen van heel ernstig lichamelijke letsels.

Bij alle vijf verdachten heeft hij de stellige overtuiging dat de mannen onveranderbaar zijn: 'Het gaat er nooit uit.'

Het jongste slachtoffer van het seksnetwerk was een jaar, de ideale leeftijd was acht. Clermonts: 'Jongetjes kunnen dan net niet of net wel klaarkomen. Dat was voor de daders heel opwindend.'

De mannen deden van alles met de kinderen. Ze moesten masturberen, ze werden verkracht, ook werden de kinderen gedrogeerd. Op die manier werden ze in slaap gebracht. Zodra de slachtoffers in een roes waren gebracht, begonnen de daders met hun 'experimenten'. De mannen namen alles op, alle banden werden in beslag genomen. Waterdichter bewijs kan de politie zich niet wensen.

De politie kwam de kinderen vrij gemakkelijk op het spoor. De verdachten noemden de namen van de kinderen als ze elkaar belden en soms belden de kinderen de verdachten zelf op.

Clermonts: 'Vergeet niet dat de daders een heel vertrouwelijke situatie creëerden. Ze zorgden ervoor dat de kinderen het ook fijn bij ze hadden.'

De onvolprezen politiemans uit Maastricht herkende de stem van sommige kinderen uit zijn district. Clermonts: 'Er zaten pro-

bleemkinderen tussen met wie de politie al eens te maken had gehad.'

Het ging vaak om kinderen uit de buurt. De ouders van de slachtoffers beschouwden de verdachte als die aardige oom aan de overkant, soms ging het zelfs om een huisvriend. Ouders vertrouwden de verdachten zonder enige terughoudendheid hun kinderen toe. Ze bleven er zelfs regelmatig logeren als de ouders weggingen.

De verdachten gingen iedere keer een stapje verder. Eerst samen wat drinken, dan stoeien, dan seks. De kinderen moesten hun mond houden, soms werden ze bedreigd. Niet altijd hadden de slachtoffertjes door dat er dingen gebeurden die niet konden. Clermonts: 'Bij hele jonge kinderen moest ik het soms uitleggen.' Twee jongens waren blij om erover te kunnen praten, in ieder geval drie kinderen zijn ernstig getraumatiseerd. Ze hebben ernstige gedragsstoornissen en daardoor een ontwikkelingsachterstand.

Er was maar één ouder die niet verpletterd was door het nieuws dat de politie kwam brengen. Een moeder die zich al vaker had afgevraagd waarom haar kind steeds bepaalde seksuele handelingen verrichtte. Alle andere ouders waren verbijsterd. Clermonts: 'Het was alsof er een bom ontplofte.'

Ouders maakten zichzelf natuurlijk verwijten. Omdat ze niets vermoed hadden. Clermonts neemt het meteen voor de ouders op: 'Tegen dit soort praktijken kun je je niet beschermen.'

Bij de slachtoffers zaten ook zeven Duitse kinderen die jaarlijks een paar weken in Nederland met vakantie mochten. Ze logeerden bij de verdachten die zich hadden opgegeven als bonafide vakantieadres bij de Stichting Europa Kinderen, die jongens en meisjes in gedepriveerde omstandigheden hierheen laat komen.

De directeur van de stichting was vanzelfsprekend onthutst toen hij hoorde wat er was gebeurd. Dat soort stichtingen mag geen antecedentenonderzoek doen. Clermonts vermoedt dat 'zijn' verdachten andere, soortgelijke stichtingen ook oplichten: 'Het is een gevoelige plek, daar kan justitie wat aan doen.'

Mensen realiseren zich niet, zegt hij, hoe zwaar zo'n onderzoek mentaal is: 'In korte tijd hadden we met zulke verschillende soorten emoties te maken: die van het slachtoffer, van de ouders en van de daders. Ook voor hen moesten we begrip tonen, anders vertelt zo'n man niets. Ik vertel hem rustig dat ik me kan voorstellen dat hij zo is gaan leven. Ik móet met die man een relatie opbouwen.'

Door dit soort onderzoeken, waarin je oog in oog staat met de krochten van de menselijke ziel, kan je, zegt Clermonts, 'gechoqueerd, gedesoriënteerd en gedepimeerd raken'. Juist om die reden, benadrukt Clermonts, is het zo belangrijk om met specialisten te werken. Die raken minder snel van hun stuk.

Clermonts maakte in de drie weken van het officiële onderzoek tachtig overuren: 'In die periode dronk ik bewust geen alcohol.'

De daders bekenden snel omdat er zoveel bewijs tegen hen was. Twee verdachten werden vanwege het cellentekort vrijgelaten. Clermonts: 'Daar mag ik geen emoties over hebben, dat is de realiteit.' Hij hoopt dat de rechter de ernst zal inzien van wat de verdachten de slachtoffertjes hebben aangedaan en dus behoorlijke straffen zal uitdelen. Clermonts: 'Het karakterloze kapotmaken van kinderen. Willens en wetens. Die mannen zijn de poepfase nog niet ontgroeid.'

Dat er nog meer van dit soort groepen zijn, en dat er een circuit bestaat waar commerciële kinderporno wordt gemaakt, is zeker. Clermonts: 'Dat weet ik omdat het bestaat.'

Toch is hij tevreden na dit onderzoek: 'Deze groep hebben we in ieder geval geëlimineerd.'

MICHAL CITROEN NA ERVARINGEN OP BUREAU KINDERPORNO:

'Je krijgt er een heel idioot wereldbeeld door'

VPRO 10-1

Kinderporno is de laatste tijd een hot item. In december vorig jaar nog werden er in Limburg, Rotterdam en Amsterdam netwerken opgerold, die videobanden met kinderporno maakten. De films zijn bedoeld voor een klein, select publiek, die de banden aan elkaar doorgeven in een streng besloten ruilcircuit. De opnamen kunnen variëren van onschuldig spelende kindertjes op het strand, waarbij er hier en daar wat specifiek wordt ingezoomd, tot beelden van ritueel seksueel kindermisbruik en verkrachting. Programmamaakster Michal Citroen draaide enkele maanden mee met de diverse afdelingen binnen de Sociale Jeugd- en Zedenpolitie Amsterdam (JZP). In het radioprogramma *Passages Passanten* zendt de VPRO vanmiddag haar reportage uit over het bureau Kinderporno.

De politie is je beste kameraad

Citroen ging te werk volgens de standplaatsmethode: gedurende een aantal weken was zij vrijwel constant aanwezig op het bureau om vast te leggen hoe de mensen aldaar met hun werk omgaan. Zij sprak met de medewerkers, woonde overleg en huizingen bij, luisterde mee met telefoongesprekken en liet als het maar even kon haar bandrecorder meelopen. 'Op die manier krijg je hele andere informatie dan wanneer je ergens maar even bent', vertelt Citroen. 'Als de mensen eenmaal aan je gewend zijn mag je overal bij zijn en kun je hele bijzondere dingen vastleggen.' Een aantal van Citroens opnamen is dan ook behoorlijk schokkend. Zij was bij het verhoor van een pedofiel, die bekende een eindeloze reeks kinderen misbruikt te hebben; en bij dat van een moeder, die ervan verdacht wordt aan het misbruik van haar eigen kind meegewerkt te hebben. 'Ze hebben het over kinderen alsof het gebruiksvoorwerpen zijn,' zegt Citroen, 'alsof het over boodschappen doen gaat en niet

over het onherstelbaar beschadigen van die kinderen. Ik heb slachtoffers op het bureau zien komen van wie je je afvraagt of dat ooit nog wel goed komt.'

De vaste kern van het bureau Kinderporno bestaat uit een projectleider en drie rechercheurs. 'Vergeleken met de totale sterkte van de Amsterdamse po-

'Als je constant met zulke beelden wordt geconfronteerd treedt er natuurlijk wel een bepaalde gewenning op,' zegt Holla. 'De eerste keer ben je alleen maar gechockeerd en woedend, maar later kijk je er meer professioneel naar. Bovendien worden er ook trainingen gegeven in het omgaan met dit soort emoties.' Volgens Citroen zijn de rechercheurs er alert op niet afgestompt te raken. 'Ze letten erop dat het allemaal niet 'normaal' voor ze wordt. Bovendien, als je die beelden ziet van gedroegde, vastgebonden en verkrachte kinderen, daar wen je echt niet snel aan. Ik heb al heel wat gezien in mijn leven, maar dit heb ik nog nooit meegemaakt. Je krijgt er een heel idioot wereldbeeld door.'

Over de mensen in het team zegt Citroen dat zij zelden zo'n gemotiveerde club aan het werk heeft gezien. Zij constateerde een grote betrokkenheid en collegialiteit en ondanks alles veel humor. Tegenover haar verzoek om mee te mogen draaien stond de JZP in eerste instantie nogal terughoudend. 'Wij krijgen zo vaak dat soort vragen van verslaggevers en dergelijke,' zegt Holla hierover. 'Meestal gaan we er niet op in om de privacy van de slachtoffers te beschermen. Maar na een eerste gesprek met Citroen bleek al dat het haar niet om de sensationele zaken te doen was. Zij wilde een beeld van de mens achter het werk geven. En omdat dit beeld bij het publiek niet altijd juist is hebben wij met haar verzoek ingestemd.'

De volgende twee afleveringen van *Passages Passanten* gaan over de bureaus Aanranding, verkrachting en schennis en Vrouwenhandel en prostitutie.

(pam van der veen)
Radio 5, 13.08-14.00 uur

Eigenaren seksclubs voor pedofielen aangehouden

Door een onzer redacteurs ROTTERDAM, 20 JAN. De politie van Rotterdam heeft twee seksclubs gesloten waarin pedofiele mannen tegen betaling ontucht konden plegen met minderjarige jongens. Er zijn twaalf aanhoudingen verricht. Dat heeft de politie donderdag meegedeeld.

De politie kwam enkele maanden geleden op het spoor van een Rotterdamse seksclub van een 33-jarige man die daarnaast ook een escortbureau runde. Twee Duitse jongens hadden in Duitsland aangifte gedaan van gedwongen prostitutie in de Maasstad. De eigenaar van de club beschikte over enkele tientallen, overwegend minderjarige jongens tussen de 16 en 18 jaar die op commerciële basis werden geëxploiteerd. De klantenkring bestond voornamelijk uit pedofiele homofielen. De Rotterdammer werd al op 19 december

aangehouden. Hij wordt verdacht van mensenhandel en het bevorderen en plegen van ontucht met minderjarigen.

Tijdens het onderzoek van het openbaar ministerie en het recherche-team kwam vast te staan dat de man samenwerkte met twee plaatsgenoten die elders in de stad ook een seksclub exploiteerden voor betaalde contacten tussen pedofiele homofielen en minderjarige jongens. De 39-jarige eigenaar van deze club en diens 45-jarige bedrijfsmanager zijn inmiddels ook aangehouden.

Medewerkers van het recherche-team hebben tot nu toe twaalf minderjarige slachtoffers gehoord. Een psycholoog is ingeschakeld voor de begeleiding van de jongens en hun ouders. De negen "klanten" zijn na voorgeleiding aan de officier van justitie voorlopig op vrije voeten gesteld.

Datex-J der Telekom bietet Spielweise für Pädophile

Nach Erkenntnissen der SPD-Landesopposition bietet der Datex-J-Dienst der Telekom eine ideale Spielweise für Pädophile und Päderasten, ohne das die Staatsanwaltschaft eingreifen kann oder will.

Der Kinderbeauftragte der SPD, Eberhard Irlinger, registrierte viele Fälle von Angeboten über den früheren Bildschirmtext (BTX) und seit einiger Zeit verstärkt auch über das neue Datex-J-System der Telekom. Dort werden Kinder beispielsweise unter so harmlosen Anzeigen: "Drei-bis 13jährige, 300 DM frei Haus" angeboten. Aussiedlerkinder von 9 bis 11 Jahren sind im Augenblick der Renner und werden unter der Rubrik: "Magst Du was Junges, so wie in Flachsländen?" den Pädophilen und Päderasten bereitgestellt; Anruf genügt, die Lieferung erfolgt sofort! Machtlos gibt sich Innenminister Beckstein, er hält eine lückenlose Kontrolle für nicht

möglich. DOT 01.95

Es gibt zwar seit 1992 einen auf SPD-Initiative erarbeiteten BTX-Staatsvertrag, der ein Verbot von pornographischen Angeboten bei Bußgeldandrohungen bis zu 250.000 DM vorsieht, doch geschnappt oder gar verurteilt wurde bisher kein einziger Täter. Die Überwachung dieser Systeme weisen riesige Lücken auf, und Stichprobe in unregelmäßigen Abständen bringen hier nicht den gewünschten Erfolg. Jetzt sollen Staatsanwälte, sowie Beamte des Polizeipräsidiums und das Landeskriminalamt (LKA) zum LKA Stuttgart entsandt werden, da es dort schon eine "zentrale Erfassungs- und Auswertungsstelle für kinderpornographische Medien" gibt. Bayern will nun zusammen mit Baden-Württemberg eine Vorreiterrolle im Kampf gegen mediengestützte Kinderprostitution spielen.

Politie sluit Geld. seksclubs voor pedofielen 20%

ROTTERDAM (ANP) - Een speciaal politieteam van de Rotterdamse politie heeft twee seksclubs gesloten waarin pedofiele mannen tegen betaling ontucht konden plegen met minderjarige jongens gesloten. Volgens de politie zijn twaalf aanhoudingen verricht. Onder de twaalf verdachten zijn negen klanten, onder wie een Belg en een Amerikaan, van een 33-jarige Rotterdammer die een seksclub en een escortbureau runde. Hij beschikte voor een klantenkring van pedofiele homofielen over enkele tientallen, vooral minderjarige jongens. De jongens werden op commerciële basis geëxploiteerd. De Rotterdammer werd al in december aangehouden. Hij wordt verdacht van mensenhandel en het bevorderen en plegen van ontucht met minderjarigen. Tijdens het onderzoek van het openbaar ministerie en een speciaal geformeed recherche-team kwam vast te staan dat de man samenwerkte met twee plaatsgenoten die elders in de stad ook een seksclub exploiteerden voor betaalde contacten tussen pedofiele homofielen en minderjarige jongens. De 39-jarige eigenaar van de club en diens 45-jarige assistent zijn inmiddels aangehouden. Ook zij worden verdacht van mensenhandel en het bevorderen van ontucht met minderjarige jongens. De clubs zijn gesloten.

Pedofilie Nov. 20/1

ROTTERDAM - De Rotterdamse politie heeft twee seksclubs gesloten waar pedofiele mannen ontucht konden plegen met minderjarige jongens. Twaalf mensen zijn aangehouden.

Kinderporno in Blaricum 3/1 aangetroffen

BLARICUM - Tijdens een huiszoeking bij een 34-jarige Blaricummer zijn gistermiddag 135 banden met kinderporno in beslag genomen. Tevens is beslag gelegd op pornolectuur en enkele videorecorders van de man.

De Blaricummer werd al geruime tijd gezocht en is gisteren in Weesp aangehouden. Hij wordt verdacht van handel in kinderporno.

In verband hiermee heeft de politie Haaglanden in november vorig jaar een groot aantal verdachten aangehouden. De Blaricummer had de dans tot gisteren weten te ontspringen.

Met tegen Tr 14/1 Cyberpedofielen

Waar een opstapje naar een grondwet voor cyberspace: de Amerikaanse senator William Sears heeft een wetsvoorstel ingediend, dat elke seksuele benadering van kinderen via een computernetwerk verbiedt. De straffen kunnen oplopen tot zeven jaar gevangenis. De kwestie van de cyberspace-pedofiel werd aan het rollen gebracht door een moeder die haar dochter op een computer met een onbekende man in een snoepwinkel aantrof. Onderzoek leerde dat de 51-jarige man

het contact met het meisje had gelegd op een computernetwerk. Daar deed hij zich voor als ook een tiener en verzond boodschappen naar haar met een seksuele lading. Omdat het meisje dacht met een leeftijdgenoot te maken te hebben, en omdat cyberseks hoog op het verlanglijstje staat van de berijders van de digitale snelweg, ging zij op zijn berichten in. Toen de man ook persoonlijk contact ging leggen omdat digitale seks nu eenmaal hetzelfde onbevredigde gevoel achterlaat als het eten van een arbeideraartje langs de digitale snelweg kwam de aap uit de mouw. Hij bleek bijna veertig jaar ouder dan hij zich had uitgegeven. Waarop hij terugkeerde naar de tactieken uit het stenen tijdperk en het meisje candy aanbood. En toen kwam moeder langgelopen. Sears spreekt van verkrachting op afstand waar strenge straffen op horen te staan.

Kinderporno via computer

Van onze correspondent BRUNSSUM, maandag

Het landelijk recherche-team dat zich bezighoudt met het opspreken van kinderporno-producenten, stelt een onderzoek in naar een Brunssumer, die via zijn computer kinderporno zou aanbieden.

Dat is gebeurd na een tip van de zedenpolitie van Heerlen. De Brunssumer zou bestanden met kinderporno in het zogeheten Bulletin Board Station (BBS) zetten, waar uiteenlopende zaken in worden aangeboden. Gebruikers kunnen via een modem contact krijgen met zo'n station en de porno-foto's opvragen en desgewenst printen. TEL 23-1

Porno-Vorwurf

München - Am vergangenen Samstag durchsuchte die Münchner Staatsanwalt die Pro 7-Geschäftsräume in Unterföhring und beschlagnahmte 26 Sendebänder des Sexualitätsmagazins „Liebe Sünde“. Mit der Hausdurchsuchung ging die Staatsanwaltschaft einer Anzeige vom 17. 07. 94 nach, der zufolge der hinreichende Verdacht auf Ausstrahlung von Pornographie bestehe.

„Liebe Sünde“-Moderator Matthias Frings hält den Porno-Vorwurf für unbegründet: „Da wir diesen hohen journalistischen Anspruch haben, werden auch Randgebiete der Sexualität wie käufliche Liebe, Homosexualität oder die Darstellung von Erotik in Fiction-Produktionen nicht ausgespart.“ Doch sei „Liebe Sünde“ keine Aneinanderreihung nackter Tatsachen. Sexualität werde nie ohne Kontext und die Menschen nicht als reines Reaktionsschema dargestellt. Auch Pro 7-Geschäftsführer Georg Kofler findet, daß „ein exakt recherchiertes Bericht über Pornographie selbst keine Pornographie“ sein kann. Deshalb will der Sender sein Recht auf journalistische Meinungs- und Informationsfreiheit nötigenfalls durch alle Instanzen verteidigen.

TAZ 24.01.95

Les dix cassettes vidéo de l'horreur

LH 24.01.95

BRUXELLES - Lundi, vers 16 h, la présidente de la cour d'assises de Bruxelles-Capitale a prononcé le huis clos pour procéder à la projection sur trois écrans vidéo de 10 cassettes tournées par l'accusé, Jean-Paul Raemaekers. L'ixellois de 45 ans, qui encourt la prison à vie, est poursuivi pour les viols de trois fillettes de 8, 9 et 10 ans, faits qu'il a lui-même enregistrés au moyen d'un caméscope.

Dans l'après-midi, le juge d'instruction Damien Vandermeersch avait tenu à prévenir la cour et les jurés: « La vision de ces cassettes est une épreuve très lourde, très pénible. On n'en sort pas indemne. On entend les plaintes des enfants, leurs pleurs. Une fillette appelle sa maman. On entend le bruit des gifles que donne l'abuseur. Une autre fillette dit qu'elle a mal. Cela tourne au calvaire, auquel on assiste en témoin direct. Ces cassettes sont longues, tournées en gros plan. Un moment, on a l'impression qu'un enfant a perdu connais-

sance. »

Raemaekers, embonpoint contenu dans un costume gris, fixe les spectateurs dans la salle, la bouche constamment entrouverte. Le pédophile a tout avoué dans la matinée mais cherche à haute voix des explications: « Je ne suis pas un saint, j'ai fait beaucoup de mal mais j'ai moi-même beaucoup souffert. J'ai ce problème de pédophilie depuis longtemps. J'ai des crises même en prison. » L'homme se dit malade et ses avocats ont d'emblée annoncé leur intention de plaider l'internement.

Lors de son interrogatoire, Raemaekers s'est longuement attardé sur son enfance. Abandonné par sa mère naturelle à l'assistance publique (son père serait un ecclésiastique liégeois), il a été adopté par des parents dont il affirme qu'ils lui portaient des coups, faits que réfute la maman adoptive (le mari est décédé). Adolescent, Raemaekers a été renvoyé d'une demi-douzaine d'internats, notamment

pour des problèmes de mœurs. Condamné en 89 à 5 ans de prison pour le viol d'une fillette qu'il avait emmenée aux Philippines en faisant croire à ses parents qu'ils allaient enregistrer un disque, il a été libéré sous condition en 91. En mars 92, il avait déjà replongé l

Chantal Goya

L'enquête a démontré l'existence de plusieurs voyages à l'étranger, aux Philippines, au Paraguay, au Nigeria, en Thaïlande, en Malaisie. Raemaekers reconnaît avoir fréquenté les membres d'un réseau pédophile international. Les cassettes qu'il a tournées devaient être échangées au sein de ce milieu. Raemaekers, arrêté aux Pays-Bas, possédait 125 cassettes pornographiques, dont 10 mettant en scène les fillettes belges. D'autres enfants, asiatiques notamment, n'ont pas pu être identifiés. Considéré comme mythomane par certains experts, Raemaekers a réaffirmé hier que des

personnalités étaient impliquées dans des parties fines avec des mineurs. Au juge d'instruction, il a parlé d'un homme politique, d'un officier de l'armée, d'un avocat, d'un magistrat, de deux diplomates. Sans jamais donner le moindre nom...

Outre ses comportements pédophiles monstrueux, Raemaekers collectionne aussi les faits d'escroquerie, et ce depuis 1979. Il a déjà écoupé d'une quinzaine d'années de prison. Il a encore été condamné, début janvier, à 7 ans par la cour d'appel de Bruxelles. Utilisant de faux noms ronflants, il se présentait comme gestionnaire de fortunes pour empocher l'argent de gogos. Il avait même tenté d'escroquer 200 millions de francs à la chanteuse Chantal Goya... Roulant en Porsche ou en Jaguar, Raemaekers s'appropriait, au moment de son arrestation, à investir dans un hôtel de passes en Hollande...

Benoit Franchimont

Weinig goede woorden voor kinderverkrachter

Vrouwen vinden hem dominerend en gewelddadig

ASSISENHOF
BRUSSEL-HOOFDSTAD

Belga

De drie ex-echtgenotes van de 45-jarige 'pedofiel' Jean-Paul R. uit Elsene hadden gisteren weinig mooie woorden over voor hun gewezen echtgenoot. Die staat terecht op beschuldiging van verkrachting van drie vriendinnetjes van zijn dochters: twee jonger dan 10 jaar en één jonger dan 14 jaar. De feiten vonden plaats tussen augustus 1992 en maart 1993. Jean-Paul R. legde zijn seksuele exploitatie op video vast. Speurders vonden de bewuste porno-cassettes in zijn (schuil)woning in Rotterdam. De ex-echtgenotes omschre-

Pédophilie : encore deux sales affaires à Bruxelles

Ça n'arrête plus : depuis vendredi, deux nouvelles affaires de pédophilie ont été traitées par le parquet de Bruxelles. Toutes deux à Anderlecht. La première: la police judiciaire a appréhendé un beau-père accusé par une jeune fille de s'être livré sur elle à des attentats à la pudeur. Mais le beau-père nie et le juge, qui attend le résultat d'une enquête complémentaire, a provisoirement remis le beau-père en liberté. La seconde affaire a été découverte dimanche sur le parking du Westland Shopping Center (Anderlecht). Des gendarmes ont eu l'attention éveillée par le manège suspect d'une voiture et les agissements de ses occupants. Visiblement, l'adulte n'apprenait pas à l'adolescent qui l'accompagnait comment conduire une voiture. L'adulte a été appréhendé. Après vingt-quatre heures, les gendarmes d'Anderlecht, très actifs ces temps-ci, ont déjà établi que des faits de mœurs avaient fait pour victimes trois jeunes âgés de 17, 14 et 13 ans. Le pédophile a été mis à disposition du juge d'instruction bruxellois, Patrick Mandoux, qui l'a écroué dimanche à la prison de Forest après l'avoir inculpé d'attentat à la pudeur sans violence ni menace sur mineur d'âge de moins de 16 ans.

Vriendinnetjes van dochters werden zijn slachtoffers

Kinderverkrachter filmt eigen exploitatie

G.V.A. 24-7-95

in de wel eens bij hem.

Behalve de pornofilms vond de politie ook naaktfoto's van Jean-Paul R. met Aziatische vrouwen en kinderen die hij tijdens zijn vele buitenlandse reizen leerde kennen, en paperassen voor de opening van een sekshop in Nederland. De man baatte bij onze noorderburen ook een bar met meisjes uit.

Drie kinderen

Jean-Paul R. wordt beschuldigd van verkrachting van twee meisjes jonger dan tien jaar, en van één onder de veertien. De feiten hadden plaats tussen augustus '92 en maart '93. Als verzwarende omstandigheden geldt dat hij de kinderen sloeg en bedreigde hun ouders te zullen vermoorden indien ze zouden spreken, én dat hij gezag over hen had.

De pedofiel boezemde blijkbaar vertrouwen in. Een gescheiden moeder vertrouwde haar dochtertje aan Jean-Paul toe, nadat hij de vrouw had beloofd te zullen ijveren voor een hoederrecht voor haar. Een alleenstaande moeder plaatste haar kind een jaar lang onder de vleugels van de beschuldigde, omdat ze problemen had met de opvoeding van het meisje...

Eerder al, op 26 juni 1989, werd Jean-Paul R. veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf wegens verkrachting van een elfjarige meisje. Met medeweten van haar ouders trok hij met het kind 41 dagen door de Filipijnen. Achteraf kwam aan het licht dat hij het meisje — en een Filipijns meisje — verkrachtte en alles op video vastlegde.

"Dit is het proces van mijn leven", zei de welbespraakte Jean-Paul R. gisteren. "Ik ga hier de waarheid vertellen." Maar verder dan het vermelden van het bestaan van een netwerk van pedofielen in Duitsland, Nederland en België, van wie hij ooit het voorstel kreeg om "te figuren in films", kwam hij niet.

Vrouwen

Jean-Paul R. bekent dat hij pedofiel is. "Ik heb een probleem van pedofilie, maar dat heb ik altijd gehad", richte hij zich tot 'mevrouw-de-voorzitster' Karine Gérard. "Waarom ik alles op beeld vastlegde? Ik weet het niet. Wat ik weet, is dat ik eruit wil geraken!"

Ook vrouwen bleken in zijn nabijheid allesbehalve veilig. Zijn diverse vriendinnen en echtgenotes — Jean-Paul R. was driemaal gehuwd — klagen over zijn gewelddadig optreden en zijn totaal gebrek aan huwelijksrouw. De beschuldigde werd ooit veroordeeld voor seksueel geweld op zijn secretaresses.

Al wat in zijn leven verkeerd is gegaan, wijt Jean-Paul R. aan het gemis aan nestwarmte en moederliefde. Als natuurlijk kind werd hij door zijn moeder afgestaan. Na enkele jaren in een tehuis, werd Jean-Paul op zijn zevende geadopteerd door ouders die hem, zo beweert hij, meer slagen dan eten gaven.

"De enige vrouw die ik had willen liefhebben, was mijn moeder", zo zei hij gisteren. "Maar juist zij was er niet voor mij. Ik

vind mijn moeder overal terug, zelfs in mijn vrouw. Nee, ik ben geen heilige. Ik koester haat tegenover vrouwen en ben wel eens gewelddadig. Maar ik zelf ook veel geleden."

Jean-Paul R. versleet diverse internaten, waar hij zelfs eenmaal aan de deur werd gezet wegens zedenfeiten. Op zijn zeventiende besloot hij te gaan werken, en begon hij aan zijn leven van twaalf stielen en dertien ongelukken.

Behalve de zes boeken — waaronder een poëziebundel — die hij zegt te hebben geschreven, geraakte ook het strafregister van Jean-Paul R. steeds beter gevuld. Hij werd, o.m. wegens oplichting, veroordeeld door zowat alle correctionele rechtbanken van het land en zelfs in Parijs.

'SOS Kinderen in Nood'

Toch heeft hij ook goede eigenschappen. "Ik deed anonieme schenkingen aan weeshuizen, en dacht er zelfs aan om een vereniging 'SOS Kinderen in Nood' op te richten. Op die manier probeerde ik mijn pedofiele-probleem te compenseren..."

Of dat een troost is voor de mishandelde kinderen en hun ouders is een andere vraag. De pornofilms, van wie aan het einde van de zitting één achter gesloten deuren aan de jury werd vertoond, zijn gruwelijk.

"Het beeld van het van angst en pijn verwrongen gelaat van de kinderen is nauwelijks te verdragen", aldus onderzoeksrechter Vandermeersch. "Een moeder vertelde me dat het leek alsof ze haar dochtertje sindsdien was verloren... Van een engeltje veranderde het meisje in een agressief en onhandelbaar kind."

De verdediging kondigde gisteren aan de internering van Jean-Paul R. te zullen bepleiten. "Deze zaak hoort meer thuis in de geneeskunde dan in het recht", vonden mrs. Depaus en Gueuning.

Vandaag zal een ploeg psychiaters klaarheid proberen te scheppen in de persoonlijkheid van de pedofiel. In de namiddag komen politiemensen en de ouders van de slachtoffertjes getuigen.

S.D.

Zelfs met zes geraken de psychiaters er niet uit
Therapie:

G.V.A. 25-7-95

ASSISENHOF
BRUSSEL

Van onze redactrice

Is de 45-jarige Jean-Paul R. uit Elsene, beschuldigd van verkrachting van twee meisjes jonger dan tien en één meisje jonger dan veertien jaar, toerekeningsvatbaar of niet? Met andere woorden: moet hij in de gevangenis worden opgesloten of in een instelling worden geïnterneerd? Een duidelijk en unaniem antwoord op die vraag moesten de zes (!) psychiaters en psychologen gisteren schuldig blijven. Slechts over één feit waren de zes het roerend eens: Jean-Paul R. is een pedofiel, maar geen gewone...

ASSISENHOF
BRUSSEL-HOOFDSTAD

Van onze redactrice

In Brussel staat sinds gisteren de 45-jarige "pedofiel" Jean-Paul R. uit Elsene terecht. Eerder toevaltig — in het kader van een oplichtingszaak — vond een rogatoire commissie in mei 1993 in zijn (schuil)woning in Rotterdam diverse pornofilms, waarop in detail te zien was hoe hij jonge kinderen verkrachtte. De meisjes waren vriendinnetjes van zijn dochters en leerden in het week-

Le procès d'un prédateur

Jean-Paul R., 45 ans, comparaît devant la cour d'assises du Brabant pour séquestration, tortures corporelles et viols d'enfants de moins de 10 ans. La carrière criminelle de ce multirécidiviste révélerait-elle les limites du pouvoir judiciaire et du savoir médical ?

VIF
26-1

ven Jean-Paul R. als een brutale, dominerende, gewelddadige en ontrouwe man. Ze noemden hem op seksueel vlak veeleisend, soms gewelddadig maar verder schijnbaar correct.

In het begin van elk huwelijk stelde hij zich charmant op, maar beetje bij beetje wijzigde zijn gedrag om uiteindelijk dictatoriaal, bezitterig en gewelddadig te worden. De laatste vrouw van R. stelde dat de beschuldigde geen zedenfeiten pleegde ten aanzien van zijn eigen dochttertjes, maar dat hij hen wel sloeg, "even hard als men een volwassene zou slaan".

Gevaarlijk

De vier morele consulenten die de beschuldigde in de gevangenis bezocht hebben, noemden Jean-Paul R. "een gevaarlijke man voor de samenleving". Volgens hen is hij ziek.

Aan één van de consulenten zou R. hebben gezegd dat hij kleine meisjes geleverd had aan een pedofilie-netwerk van machtige en belangrijke personen.

De vier consulenten vonden een internering in een psychiatrische instelling de meest gepaste oplossing en stelden dat een zevangenisstraf niets zou veranderen voor de beschuldigde.

's Namiddags pleitten de burgerlijke partijen. Zij waren eensluidend: een penale sanctie moét, zowel voor de voldoening van de slachtoffers als voor het 'zieleheil' van de dader.

Advocaat-generaal Loop stak op het einde van de woensdagzitting nog van wal met zijn rekwisitoor. Ook voor hem moet Raemaekers een gevangenisstraf krijgen om hem te "responsabiliseren" voor zijn gedrag. Therapie zou net het tegenovergestelde effect hebben, aldus de advocaat-generaal.

Que faire de l'avenir de cet homme ? Auteurs d'actes de pédophilie et d'innombrables escroqueries de haut vol, l'accusé est nanti — selon les expertises mentales — « d'une structure de personnalité psychopathique hystéro-perversive ». Quel sort réserver à Jean-Paul R., dès lors qu'« aucun traitement comportemental ne serait adapté à de tels troubles » ? L'un des experts psychiatres affirme même « avoir peu d'espoir de voir disparaître des tendances pédophiles anciennes et profondément ancrées dans sa personnalité ». Selon ce médecin, « même en milieu hospitalier bien structuré, une stratégie thérapeutique serait difficile à organiser ».

Avant que ne s'ouvre le procès de Jean-Paul R., un colloque consacré à une approche pluridisciplinaire de la pédophilie s'est tenu à l'Université libre de Bruxelles. Réunis à l'initiative de l'École des sciences criminologiques Léon Cornil (ULB) et du Centre de recherche action et de consultations en sexo-criminologie (Crasc), des thérapeutes, des médecins, des avocats, des magistrats et des représentants politiques ont dressé un état des lieux de la lutte contre l'exploitation sexuelle des enfants, ici et ailleurs.

Leurs conclusions ? Le profil de l'abuseur type n'existe pas. Les comportements pédophiliques résultent, comme l'ont souligné plusieurs intervenants, « d'un ensemble de troubles très hétérogènes de la personnalité » : inhibition affective, immaturité sexuelle, narcissisme exacerbé, excitation génitale excessive, troubles obsessionnels, paranoïa, psychopathie... Aucun traitement unique n'existe donc. La prise en charge des agresseurs sexuels doit s'adapter aux déficits et aux capacités de chaque individu.

Au Canada, un réseau psychiatrique justice lutte efficacement contre la récidive des délinquants sexuels. En Belgique, les responsables politiques commencent à s'intéresser aux méthodes de traitement du passage à l'acte de pédophilie. Deux centres de guidance réservés aux auteurs d'agressions sexuelles bénéficient d'une aide octroyée par le ministre de la Justice : le Crasc, à Bruxelles et l'Universitaire forensisch centrum, à Anvers.

Récemment, les autorités judiciaires

Suite page 18 ■■■

Il n'existe pas de profil d'abuseur type.

ijdele of laatste hoop

In mei 1993 vond een rogaire commissie in de (schuil-)woning van Jean-Paul R. in Rotterdam meer dan honderd pornocassettes. Op sommige waren sado-masochistische scènes met kinderen te zien. Andere films, die door Jean-Paul R. zelf waren gemaakt, toonden hoe hij minderjarige meisjes met geweld verkrachtte.

De verkrachtingen en het filmen ervan vonden plaats tussen augustus 1992 en maart 1993 in zijn appartement aan de Louisalaan in Brussel. De slachtoffertjes waren vriendinnetjes van zijn dochters.

Kind doden

Jean-Paul R., een kleine, papperige man met donkere wallen onder de ogen, luisterde gisteren aandachtig naar de psychiaters.

Zelf wil hij worden geïnterneerd omdat dit, zo zegt hij, "de enige manier is om eruit te geraken". Dat verklaarde neuropsychiater Delattre. Maar de deskundige voegde er onmiddellijk aan toe dat de beschuldigde op die manier misschien

hoopt te ontsnappen aan een zware straf.

De psychiaters werden door Jean-Paul R. onder druk gezet opdat ze hem ontoerekeningsvatbaar zouden verklaren. "Als u mij niet interneert, dan bent u verantwoordelijk voor wat er kan gebeuren", zo zei hij hen, eraan toevoegend dat hij vreesde ooit in staat te zullen zijn om een kind te doden. Verder sprak Jean-Paul R. over een onweerstaanbare drang wanneer hij 's avonds met kinderen alleen was, en over zijn wroeging achteraf. Ook bij deze stelling zetten de psychiaters vraagtekens, aangezien de beschuldigde zijn seksuele exploten steeds goed voorbereidde. De kinderen moesten hun nachtkleedje aantrekken, terwijl hij het statief voor de videocamera aan het bed installeerde...

Bovendien heeft de beschuldigde nooit één woord van spijt betoond. Hij gaf wel toe dat de feiten gruwelijk waren.

Mythomanie

Pedofilie is bij Jean-Paul R. slechts één van de vele sympto-

men van zijn psychopatische persoonlijkheid, aldus de psychiaters. Grootste probleem is zijn mythomanie, de drang om voor zichzelf een prestigieus imago te creëren. Volgens de psychiaters is dat de motor van al zijn gedragingen en beliegt hij niet alleen de anderen voortdurend, maar ook zichzelf.

Dat blijkt ook uit het zware strafregister van Jean-Paul R. Behalve voor oplichting werd hij herhaaldelijk veroordeeld voor valsheid in geschrifte. Hij verzon ook het verhaal dat hij als geslaagd zakenman in Paraguay een bank had opgericht.

Door zijn mythomanie is de beschuldigde niet in staat om met iemand een normale relatie uit te bouwen. Zelfs neuropsychiater Berge, bij wie Jean-Paul R. na zijn vorige veroordeling wegens verkrachting van een minderjarig meisje op bezoek moest, bekende gisteren dat hij zelfs nog geen gewone dokter-patiënt relatie met Jean-Paul R. had kunnen aanknopen.

De psychiaters vonden het ook opmerkelijk hoe de drie

echtgenotes van Jean-Paul R. leken op kinderen: ofwel door hun gestalte, ofwel door hun onrijpe persoonlijkheid.

Laatste hoop

De psychiaters Delattre en Crochelet bleken duidelijk gekant tegen een mogelijke internering. Volgens hen is Jean-Paul R. volledig toerekeningsvatbaar. In een eventuele therapeutische behandeling zien zij weinig kans tot slagen.

Psychologe Sophie Nyssen daarentegen pleitte voor een internering en een behandeling door een multidisciplinair team. "De hoop om zich te kunnen laten behandelen, is het enige wat hem rest", zei ze. De psychologe, die geen enkele test van Jean-Paul R. afnam en zich uitsluitend baseerde op gesprekken met hem, beschreef de beschuldigde als een man zonder houvast, bij wie de agenda het enige is dat structuur in zijn leven brengt.

Gisterenmiddag werden de ouders van de mishandelde kinderen achter gesloten deuren ondervraagd.

S.D.

Belgique

■■■ Suite de la page 16

ont également exprimé le besoin d'une formation spécialisée pour aborder les victimes d'abus sexuel. Dans le même ordre d'idées, afin d'éviter aux enfants la multiplication des interrogatoires, une expérience d'enregistrement vidéo de leurs auditions est actuellement menée à la cour d'appel de Mons. Laurette Onkelinx, ministre-présidente de la Communauté française, a aussi annoncé la publication prochaine de brochures qui expliqueront au public l'attitude à adopter vis-à-vis d'un enfant abusé. Mais, ainsi que s'interrogeait Laurette Onkelinx lors du colloque, la justice peut-elle également aider à la réparation du dommage causé à l'enfant ?

UNE CARRIÈRE DE RÉCIDIVISTE

Condamné à plusieurs peines d'emprisonnement pour délits financiers depuis 1979, Jean-Paul R. s'enfuit en France lors d'un congé pénitentiaire. En 1986, il recueille la jeune S. L'enfant vit chez lui durant un an. Mais elle se plaint alors d'être battue, attachée et violée. Qu'à cela ne tienne : sans complexe, l'homme projette d'installer une association, « SOS Enfants en détresse », au rez-de-chaussée de l'immeuble qu'il habite à Saint-Gilles.

En 1987, il est à nouveau condamné, en Belgique, pour émission de chèques sans provision et port public de faux nom. En 1989 suit une autre condamnation du chef de coups et blessures volontaires et d'attentat à la pudeur avec violences ou menaces envers des secrétaires qui travaillaient avec lui.

Souvent inquiet pour des faits de pédophilie, tant en France qu'en Belgique, il n'est cependant condamné qu'une seule fois, à cinq ans de prison, le 26 juin 1989, pour le viol d'I., alors âgée de 11 ans. R. avait emmené cette fillette aux Philippines en lui promettant d'y faire enregistrer un disque. Là-bas, il lui avait infligé des sévices sexuels en présence d'une jeune Philippine adoptée sur place. Libéré conditionnellement en 1991, il est encore condamné, à Paris, à une peine de trois ans d'emprisonnement du chef d'escroquerie. Dès sa sortie de prison, R. effectue des voyages en Malaisie, en Thaïlande, au Paraguay et au Nigeria.

Les viols d'enfants dont il est accusé actuellement ont eu lieu entre le 14 août 1992 et le 7 mars 1993. S'il n'était l'urgence de prévenir — en commençant par la nommer — la violence prédatrice de certains adultes, la discrétion s'imposerait à propos des sévices reprochés à Jean-Paul R. Même si la brutalité ne caractérise pas

La justice peut-elle aider également à la réparation du dommage causé à l'enfant ?

toujours l'abus sexuel, en parler aujourd'hui évitera peut-être, demain, à d'autres enfants d'être consommés puis réduits au silence.

PRODUCTEUR, RÉALISATEUR ET ACTEUR

Intercepté aux Pays-Bas le 21 mai 1993, R. portait de faux papiers d'identité et divers titres concernant ses activités. L'achat d'un « sex-shop », notamment. Aussitôt extradé vers la Belgique, le juge d'instruction Jean-Claude Van Espen le place sous mandat d'arrêt dans le cadre d'une vaste escroquerie. Mais, dans la résidence de Jean-Paul R. à Rotterdam, les enquêteurs découvrent — outre des pièces comptables relatives à une maison de prostitution — quelque 125 cassettes vidéo pornographiques, des films, des magazines... Ces pièces à conviction justifient la présence de R. sur les bancs de la cour d'assises.

Filmées dans un appartement meublé éclairé par de la lumière artificielle, les séquences représentent des attouchements sexuels et des viols de jeunes enfants, de type asiatique et européen. Le scénario est constant : une fillette vêtue d'une robe de nuit commence à se déshabiller. L'homme lui demande de se coucher. Elle doit écarter les jambes ou ouvrir la bouche. Puis, il commet des actes de pénétration vaginale ou buccale jusqu'à éjaculation. Le refus, la peur et la douleur des petites victimes sont manifestes mais le vio-

leur les menace et les violente pour parvenir à ses fins. Il termine en filmant, en gros plan, la bouche ou le sexe souillé de l'enfant. On l'entend rire en sourdine.

Dans les films, les enquêteurs identifient la voix et le visage de Jean-Paul R. ainsi qu'une cicatrice au genou et une tache violacée au niveau de la cuisse, identiques à celles que présente l'accusé. L'épouse actuelle de R. reconnaît son appartement de l'avenue Louise, à Bruxelles. Les parents des victimes (âgées, lors des faits, de 8, 9 et 10 ans) remettent aux policiers les vêtements de nuit que portaient les fillettes au début des séquences.

Malgré cela, l'accusé nie les actes de pénétration sexuelle et refuse de visionner les films avec le juge d'instruction, Damien Vandermeersch. Comme bon nombre d'abuseurs, R. se prétend « persécuté ». Ce nouveau procès parviendra-t-il vraiment à éveiller en lui le minimum de sens moral et social requis pour empêcher d'autres récidives ? Que faire, sinon, de l'avenir de cet homme ?

Chantale Anciaux ■

Qui sert de proie aux abuseurs ?

Le rapport Badgley, commandé par le Parlement canadien en 1980, indiquait que :

- environ une fille sur deux et un garçon sur trois ont été victimes d'actes sexuels sans consentement de leur part ;
- la plupart des victimes d'exploitation sexuelle sont âgées de moins de 12 ans. Selon différentes études, de 15 à 22 % d'entre elles ont moins de 5 ans ;
- quatre adolescentes sur cent ont été violées ;
- deux adolescents sur cent ont subi la pénétration anale au moyen d'un pénis, d'un objet ou d'un doigt ;
- trois enfants victimes sur cinq ont d'abord fait l'objet de menace ou de contraintes physiques de la part de l'agresseur ;
- une minorité de victimes a subi des blessures physiques, mais la plupart ont connu, par la suite, des troubles émotifs importants ;
- la majorité des victimes ou des familles n'ont pas demandé l'aide des autorités. ■

Veroordeelde noemt naam in netwerk van pedofielen

Levenslang voor verkrachten meisjes

ASSISENHOF
BRUSSEL

de persoon die de daden heeft gesteld".
Voor de jury zich terugtrok om te beraadslagen, vroeg R. vergiffenis aan allen. Hij zei tegelijk te willen verzorgd en gestraft worden omdat hij wou "herbeginnen".

Nadat hij had gezegd dat hij boete wilde doen, verklaarde hij "de machinerie in werking te stellen. Ik ben een zondebok in de gevangenis, terwijl de kopstukken buiten blijven. Ik zal het ook bewijzen".
R. noemde daarop de naam van een familielid van een magistraat. De voorzitter van het hof liet acteren dat de veroordeelde op een discrete wijze de namen wil geven van een vermeend net van pedofielen, waarvan hij zegt deel uit te maken. R. zegt ook cassettes te hebben die zijn beweringen staven alsmede 150 bladzijden met bekentnissen die hij aan justitie zal overhandigen indien hem iets overkomt.

Belga

De 45-jarige 'pedofiel-filmer' Jean-Paul R. uit Elsene werd vrijdag door het assisenhof veroordeeld tot levenslange dwangarbeid wegens verkrachting van drie minderjarige meisjes: twee jonger dan tien en één tussen tien en veertien jaar. Na een beraadslaging van amper een uur volgde de jury de eis van het openbaar ministerie dat een "voorbeldige straf" had gevorderd.

De advocaat-generaal had geen enkele verzachtende omstandigheid voor R. gevonden. De verdediging had aangedrongen op een "evenwichtige rechtspraak die oog zou hebben voor

Geen wet op sociaal verweer, zegt jury

Schuldig aan verkrachtingen

G.V.A. 27-7-95

ASSISENHOF
BRUSSEL-HOOFDSTAD

Belga

Na een beraadslaging van anderhalf uur heeft de jury van het Brusselse assisenhof Jean-Paul R. donderdag schuldig bevonden aan verkrachting van drie minderjarige meisjes.

De jury verwierp de toepassing van de wet op het sociaal verweer, zodat er van een internering geen sprake meer is. Het arrest volgt vandaag.

Openbaar aanklager Loop had zich eerder fel afgezet tegen de poging om de wet op het sociaal verweer toe te passen op de beschuldigde.

De aanklager benadrukte dat de beklagde volledig verantwoordelijk is voor zijn daden en dat hij over de feiten vooraf goed had nagedacht en ze goed had gepland.

Hij zwaaide vervolgens met het doembeeld van een mogelijke vervroegde vrijlating na een gunstige beslissing van de commissie ter bescherming van de maatschappij. "R. is geen ziekelijke pedofiel maar een keiharde misdadiger", aldus Loop.

R.'s raadsman, mr. Depaus voer uit tegen dat requisitoir: "Omdat R. gelogen heeft wordt hij verantwoordelijk geacht voor zijn daden, maar niemand heeft ooit geprobeerd te begrijpen wat er achter deze man schuilgaat".

Volgens de raadsman heeft zijn cliënt angst voor het assisenhof, omdat zijn hele persoonlijkheid tijdens dit proces in het openbaar wordt ontleed, en dat is voor hem een bijkomende straf.

De verdediging hing nogmaals het hele levensverhaal op van R. en kwam tot de conclusie dat de beklagde een dubbele persoonlijkheid bezit en concludeerde dat R. niet verantwoordelijk is voor zijn daden.

R.'s tweede raadsman, mr. Gueuning vroeg de toepassing van de wet op het sociaal verweer, maar daar wilde de jury niet van weten.

Tientallen mannen en enkele vrouwen zijn eind vorig jaar aangehouden op verdenking van seksueel misbruik van kinderen en de produktie van en handel in kinderporno. In enkele gevallen werden zelfs kinderen onderling uitgewisseld. De Utrechtse seksuoloog prof. dr J. Frenken maakt zich vooral zorgen over de netwerken van 'pedo's'. "In die netwerken gaan mensen misschien verder dan ze individueel zouden doen."

'Pedo vaak niet te behandelen'

door LOES DE FAUWE

Parool 2/11/95

UTRECHT - Het onderzoek naar het door zuidelijk Nederland vertakte netwerk begon naar aanleiding van een kleine advertentie waarin een man uit Gouda kinderporno aanbood. De vraagprijs voor een videoband was vijftienhonderd gulden. De maker bleek een Rotterdammer te zijn die zijn stiefkinderen misbruikte en dat vastlegde op video. In een maanden durend onderzoek werd een wirwar van contacten ontrafeld.

Uiteindelijk leverde dat een netwerk op van voornamelijk mannen met een seksuele voorkeur voor kleine kinderen. De jongste van de 38 misbruikte kinderen was een meisje van drie jaar.

In Amsterdam stapte een moeder naar de politie met een verhaal over misbruik van haar zoon. Dat leidde uiteindelijk tot de aanhouding van acht mannen en twee vrouwen, die jongens van zeven tot twaalf jaar misbruikten en filmde. In het verlengde van dit onderzoek werd een Engelse advocaat aangehouden wegens bezit van een heel arsenaal video's, foto's en boekjes met pornografische opnamen van kinderen, onder wie de Nederlandse jongentjes.

In Amsterdam werd nog een tweede netwerk ontrafeld. Hoofdverdachte in deze zaak is een inmiddels 65-jarige man die al in 1956 werd veroordeeld wegens moord op een jongetje. Het netwerk om hem heen bleek al eveneens te bestaan uit homoseksuelen, in dit geval met een voorkeur voor jongens van dertien tot vijftien jaar.

Variatie

"De variatie in de soorten van voorkeuren en contacten is dus zeer groot," concludeert prof. dr J. Frenken. En dat bevestigt volgens de professor alleen maar de theorieën die al langer bestaan over pedofilie en pedoseksualiteit.

Frenken: "We onderscheiden pedofielen en pedoseksuelen. De pedofiel heeft een seksuele voorkeur, een exclusieve en duurzame voorkeur, om te verkeren met kinderen, om met kinderen affectieve en seksuele contacten te onderhouden. De pedoseksueel heeft die voorkeur niet. Hij zoekt niet naar affectieve contacten, hij pakt kinderen bij gebrek aan een andere seksuele partner. Een pedoseksueel is vaak hetero en is uit op alleen maar behoeftebevrediging, zeer egocentrisch, zonder enige empathie met het kind."

"Bij pedoseksuelen zie je vaak anti-sociale persoonlijkheidskenmerken, combinaties met andere criminaliteit en met geweld, ook in de porno die ze maken. Pedofielen daarentegen zullen niet gauw geweld gebruiken. Zij verleiden meer, een soort omkoping. De pedofiel houdt van kinderen en van hun belevingswereld. Het gedrag van beide groepen komt wel op hetzelfde neer: ze misbruiken kinderen en dat is voor die kinderen schadelijk. Het onderscheid is dus psychologisch van belang als je gaat behandelen, maar strafrechtelijk is er geen verschil."

Opvallend in de Amsterdamse netwerken was dat de deelnemers mannen zijn uit wat de politie 'gegoede milieus' noemt. Heren met 'respectabele posities', van wie sommigen getrouwd zijn. In Rotterdam en Limburg was sprake van een andere maatschappelijke klasse.

Frenken: "Pedofilie komt natuurlijk voor in alle lagen van de bevolking. Alleen vormen de homoseksuele pedofielen meer een subcultuur, met eigen verenigingen en eigen blaadjes. Zij manifesteren zich meer als groep dan pedo's met een hetero inslag."

"Dat komt wellicht doordat het taboe op seksuele contacten tussen volwassen mannen en meisjes nog groter is dan dat op contacten tussen mannen en jongetjes; de laatste liggen meer in het verlengde van homoseksuele contacten. Maar hoe de verhoudingen liggen tussen hetero's en homo's met een voorkeur voor kinderen, is niet bekend. Dat is ook niet te onderzoeken. Ze verkeren underground."

"Zo ontstaan ook de netwerken: ze zoeken steun bij elkaar, wisselen materiaal uit en wellicht ook kinderen. Ik geloof niet zo in een grootscheepse, commerciële opzet

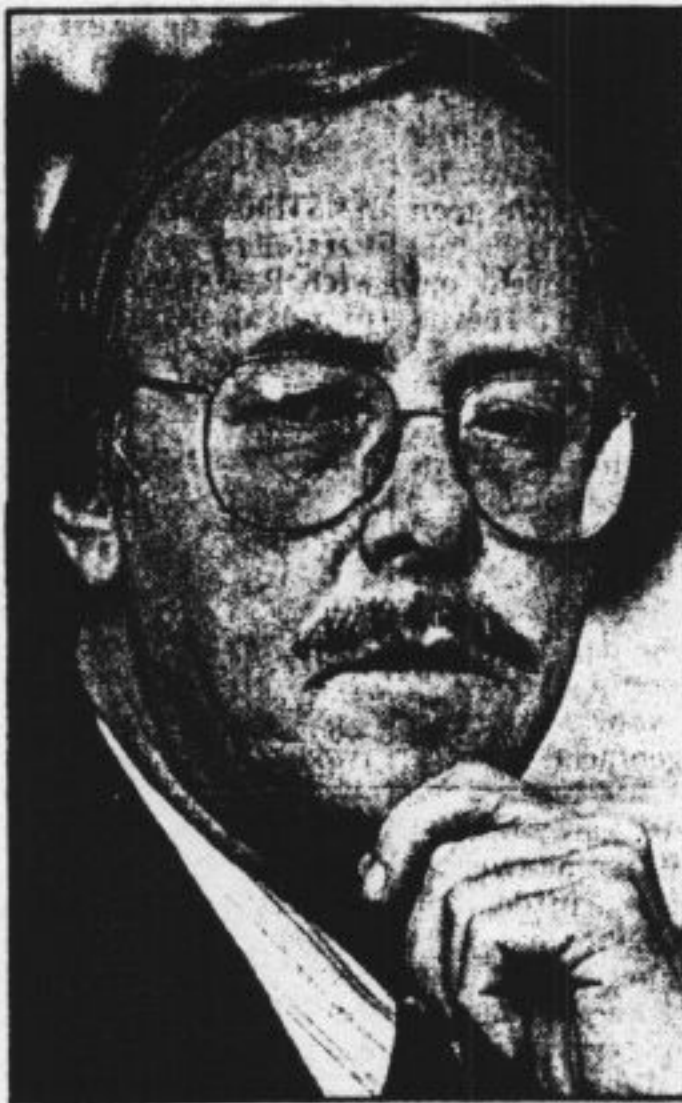

FOTO PAUL VREEKER/VANP
Prof. dr J. Frenken

'In netwerken gaan mensen verder dan ze individueel doen'

van die handel in kinderporno. Wel bekend is dat pornografie in deze groep een belangrijke rol speelt, als substituuat voor een echt kind."

"We weten natuurlijk niet hoeveel mannen er zijn met een pedo-voorkeur die zich onthouden van echte contacten en zich tevreden stellen door bij voorbeeld met kinderen te werken. Aan de andere kant is porno juist ook weer de 'brandstof' die kan bijdragen tot daadwerkelijk handelen."

De weerzin tegen volwassenen die zich vergrijpen aan kinderen is algemeen.

"Dat komt," zegt Frenken, "doordat normaal gesproken de voorkeur voor een seksuele partner gelijke tred houdt met je eigen psycho-sociale, emotionele en intellectuele ontwikkeling. De pedofiel heeft een belemmerde psycho-seksuele ontwikkeling. Die vertoont vaak emotionele onzekerheid tegenover andere volwassenen, tegenover

vrouwen in het bijzonder. Vermoedelijk is er bij hen iets misgegaan. We weten daar nog niet zo veel van, maar vaak is er sprake van verwerping, verwaarlozing, verlatting. Dat, gecombineerd met vroegkinderlijke seksuele ervaringen, of indrukwekkende ervaringen in de puberteit, kan leiden tot die specifieke voorkeur en tot deviant gedrag."

"Want het verhaal is wel dat ze zo van kinderen houden, maar het is geen onbaatzuchtige band. Ze zien dat kind niet als een individu, maar als representant van het kinderlijke, misschien wel van het kind in zichzelf."

"Natuurlijk zijn er die met een kind een oprechte, affectieve band ontwikkelen - samen naar de film, naar de Efteling - en die niet verder gaan dan wat strelen. Dat is natuurlijk voor dat kind anders dan een pedoseksueel die dwingt. Maar de gestoorde ontwikkeling van beide groepen, dat dwangmatige seksualiseren, maakt behandeling moeilijk."

Aanstekelijk

"Hoe meer agressie wordt gecombineerd met dwangmatige seksualiteit, des te moeilijker is het te behandelen. En wanneer een hele reeks van die mannen elkaar treft in een netwerk, dan werkt dat aanstekelijk. In die netwerken gaan mensen misschien verder dan ze individueel zouden doen."

Gedachten over de gevolgen voor het slachtoffer worden weggedrukt, stelt Frenken.

"Als in zo'n netwerk van pedofielen de gang van zaken is dat iemand een kind versiert, meeneemt en overreedt: 'kleed je uit en ga liggen', en vervolgens de camera erop zet en geld betaalt; dan is er dus sprake van een gebruikersmentaliteit. Dat is bij de man die met een kind op schoot televisie kijkt, beduidend anders. Juist netwerken brengen dat element van exploitatie er gauw in. En dan krijg je de situatie dat deelnemers elkaar gaan bedienen met pornomateriaal en soms met kinderen."

Frenken is fervent voorstander van behandeling van dit seksueel afwijkende gedrag, ook al blijken juist pedofielen in de praktijk nogal eens onbehandelbaar. Meer dan andersoortige zedendelinquenten blijkt deze groep tot op hoge leeftijd door te gaan met ontucht.

Frenken: "Een gewone verkrachter zal als hij een vaste (seksuele) partner krijgt, niet zo gauw recidiveren. Maar deze mensen blijven hun voorkeur richten op kinderen. Zij hebben geen alternatief."

Een van de hoofdverdachten uit de netwerken in Amsterdam is de 65-jarige R. G., die al eens in 1956 werd veroordeeld tot twintig jaar wegens moord op een negenjarig jongetje. Hij zat tien jaar celstraf uit en onderging tien jaar tbs. Maar hij ging, stelde de politie, vervolgens op oude voet voort. Niet te behandelen dus.

Wat dan? Frenken: "Levenslang opsluiten, vinden wij inhumain. Dus wat je met deze mannen moet doen, is proberen hen te leren zichzelf onder controle te houden. Vervolgens moet je ze, als ze weer naar buiten gaan, constant onder supervisie houden, zorgen dat er vanuit de reclustering of vanuit de familie externe controle is."

"Het gaat er ook om dat je zo vroeg mogelijk met de behandeling begint. Als een puber seksuele handelingen pleegt met jonge kinderen, wordt dat nog steeds afgedaan als onschuldig experimenteren. Maar dat is het niet."

Vertrouwelijk rapport: bestrijding seksuele delicten faalt

AC
21/11/95

'Aparte zedenpolitie noodzaak'

Van onze verslaggever

DEN HAAG — In iedere politieregio moet een speciale afdeling zedenpolitie worden opgericht die 24 uur per dag bereikbaar is. De bestrijding van seksuele delicten faalt doordat de jeugd- en zedenafdelingen van de meeste politiekorpsen zijn opgeheven. Hierdoor is veel specifieke kennis over incest, kindermishandeling en seksueel misbruik verloren gegaan. Bovendien worden minder zaken opgepakt.

Dat blijkt uit het vertrouwelijke rapport 'Betere bescherming door nieuwe zedelijkheidswetgeving' dat dinsdag wordt aangeboden aan minister Sorgdrager van justitie. De Universteit van Amsterdam en het Dr. Hilda Verwey-Jonker Instituut hebben de nieuwe zedenwetten geëvalueerd in opdracht van het ministerie. Aanleiding daarvoor was een groot aantal klachten van politie en hulpverleners over een aantal

wijzigingen in die wetten in 1991.

„Het grote knelpunt is dat de voormalige zedenafdelingen door de reorganisatie bij de politie zijn opgeheven. Nu moet iedere agent in principe een zedendelict kunnen aanpakken. Maar in de praktijk blijkt dat de meeste agenten daar geen deskundigheid in hebben”, zegt D66-senator prof. J. de Savornin-Lohman, leider van het onderzoek.

Naar aanleiding van dit rapport stuurt de Raad van Hoofdcommissarissen volgende week alle politiekorpsen een brief waarin wordt gepleit voor de (her)oprichting van aparte afdelingen voor jeugd- en zedenzaken. Nu heeft alleen het korps in Amsterdam nog zo'n afdeling. De overigen beschikken slechts over enkele deskundigen. „De kennis over deze zaken bij de politie is versnipperd geraakt. De politie is niet meer 24 uur per dag voor

zedenzaken bereikbaar. En de recherscholen hebben te weinig opleidingscapaciteit”, concludeert Th. Stallmann van de Raad van Hoofdcommissarissen.

Uit een enquête van de onderzoekers kwam veel kritiek naar voren over het aanhoudingsbeleid. Volgens de nieuwe wettelijke regels mag de politie pas ingrijpen als een ouder of kind een klacht indient over een seksueel misdrijf. „De politie ervaart dit als een grote be-

lemmering voor het opsporen van seksuele delicten”, aldus onderzoeksleider De Savornin-Lohman. Voorheen kon de politie ook ingrijpen zonder dat er officieel aangifte was gedaan.

De regiokorpsen kunnen sinds de reorganisatie zelf bepalen op welk terrein zij hun mensen in willen zetten. Veel korpsen hebben hun jeugd- en zedenafdelingen opgeheven omdat zij de voorkeur geven aan bestrijding van de zware criminaliteit.

NVSH tegen advies over sex met tieners

NVSH persbericht

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR SEKSUELE HERVORMING

NVSH, Postbus 64, 2501 CB Den Haag, 070-3469709

23 JANUARI 1995

VRIJWILLIGE SEKS JONGEREN IN HET GEDING

De NVSH is verbaasd en verbijsterd over wat bekend is geworden over het rapport-de Savornin Lohman. Dit rapport wordt morgen aan minister Sorgdrager aangeboden. Het is bedoeld als evaluatie van de in 1991 gerepareerde zedelijkheidswetgeving.

Het bevat twee belangrijke aanbevelingen: vestiging van aparte afdelingen zedenzaken in alle politieregio's en afschaffing van het klachtvereiste bij seksuele contacten van en met 12-15-jarigen (buiten afhankelijkheidsrelaties).

De eerste aanbeveling hoort thuis in een toekomstige evaluatie van de nieuwe politiewet. De tweede staat haaks op de in 1990 door een zeer ruime 2e kamermeerderheid afgedwongen (alleen SGP, RPF en CD gaven geen steun), ingrijpende wijziging van het oorspronkelijke wetsvoorstel van minister Hirsch Ballin. Het klachtvereiste werd doorgevoerd om de seksuele zelfbepaling van deze jonge mensen te waarborgen. De commissie wil blijkbaar dat de politie weer elke jongen van 18 kan oppakken als iemand meldt dat hij wat heeft met een meisje van 15.

In het rapport wordt dan ook volstrekt voorbij gegaan aan de vraag in hoeverre de veranderde wet meer ruimte schept voor gewenste vrijwillige contacten van jeugdigen. Toch is dit een belangrijke doelstelling van de evaluatie. Dat werd als zodanig ook genoemd in de betreffende stemverklaring namens bijna de gehele 2e kamer.

Verbijsterd is de NVSH over de methode van onderzoek die door de commissie is gehanteerd. Er zijn uitsluitend personen uit het politie- en justitie-apparaat en uit de slachtofferhulpverlening benaderd. De opdracht die aan de commissie werd gegeven toont aan, dat in het geheel niet gedacht is aan personen of instellingen die zich bezig houden met 'verdachten'. Of met mensen die volgens henzelf ten onrechte als slachtoffers worden aangemerkt. Kortom: de in het algemeen jonge mensen van wie de vrijwillige seksuele contacten door de wetsaanpassing beschermd zouden worden tegen overheidsingrijpen. Het NVSH-bestuur neemt zich voor op zo kort mogelijke termijn uitvoerig commentaar te leveren op het rapport. Ook stelt het minister en parlement er dezer dagen van op de hoogte dat de commissie volstrekt voorbij gegaan is aan de door de 2e kamer in 1990 gewenste evaluatieopdracht: en dringt opnieuw aan op een plaats op de politieke agenda voor een integrale herziening van de zedelijkheidswetgeving.

Drs. M. Willems, voorzitter
Mr. P.I. Vermeulen, secretaris.

ANP

VK 24-1-95

DEN HAAG

De Nederlandse Vereniging voor Seksuele Hervorming (NVSH) is 'verbijsterd' over het advies van het Verwey-Jonker Instituut betreffende de bestrijding van vrijwillig seksueel contact van en met tieners van twaalf tot vijftien jaar. Tot nu toe moeten ouders, de kindbescherming of het kind zelf een klacht indienen bij de politie, voordat iemand wegens seksueel contact met een tiener kan worden vervolgd.

Het instituut wil dit zogeheten klachtvereiste afschaffen.

Als minister Sorgdrager van Justitie het advies overneemt, kan iedereen aangifte doen bij de politie, zelfs tegen de wil van het kind. Voor onvrijwillige sex en relaties waarbij het kind ondergeschikt is aan de partner, blijft het klachtvereiste gelden.

Het Verwey-Jonker Instituut, dat onder leiding van prof. mr. J. de Savornin Lohman onderzoek heeft gedaan naar de zedelijkheidswetgeving, biedt het rapport vandaag aan minister Sorgdrager aan.

De NVSH: 'Het instituut wil blijkbaar dat de politie weer elke jongen van achttien kan oppakken als iemand meldt dat die jongen wat heeft met een meisje van vijftien.' De NVSH vreest dat de keuzevrijheid van jongeren voor sex wederom wordt beperkt.

Het onderzoek van het instituut is volgens de NVSH te veel gericht op onvrijwillige seksuele contacten. 'Er zijn uitsluitend personen uit de wereld van politie, justitie en slachtofferhulp benaderd.'

Tienersex

VK 26-1-95

In de Volkskrant van dinsdag 24 januari staat een bericht onder de kop 'NVSH tegen advies over sex met tieners'. In dit bericht staat te lezen dat de NVSH 'verbijsterd' is over 'het advies van het Verwey-Jonker instituut aan minister Sorgdrager van Justitie betreffende de bestrijding van vrijwillig seksueel contact van en met tieners van twaalf tot vijftien jaar'.

Even verderop zegt een woordvoerder van de NVSH: 'Het instituut wil blijkbaar dat de politie weer elke jongen van achttien kan oppakken als iemand meldt dat die jongen wat met een meisje van vijftien heeft gedaan.' Omdat het onderzoek onder mijn leiding heeft plaatsgevonden, acht ik een weerwoord op zijn plaats. Allereerst dit: er is geen sprake van 'een advies over de bestrijding van sex met tieners'.

Het rapport doet verslag van een onderzoek naar de uitvoering van de herziene zedelijkheidswetgeving, die sinds december 1991 in werking is. Bij die herziening werd bijvoorbeeld verkrachting binnen het huwelijk strafbaar gesteld en werd sex

met en door jeugdigen een klacht-delict. Dat wil zeggen alleen vervolgd, als de jongere zelf, zijn ouders of de raad voor de kindbescherming een klacht indienen.

Gekeken is - op verzoek van de Tweede Kamer - of deze wet in de praktijk een betere bescherming biedt voor eventuele slachtoffers en of die bescherming ook afdoende is. Uit het onderzoek blijkt dat de wettekst duidelijk is verbeterd, maar dat aan de uitvoering nog het een en ander mankeert.

Bestrijding van sex met tieners komt in het hele rapport niet voor, laat staan dat een onderzoeksinstituut dat soort ambities zou hebben. Het lijkt mij verstandig dat een instelling als de NVSH pas een reactie naar de pers stuurt nadat zij kennis heeft genomen van de inhoud. Dit voorkomt bevooroordeelde kretologie over een terrein dat nu juist vraagt om een zorgvuldige en evenwichtige benadering.

AMSTERDAM Prof Mr J. de Savornin Lohman
Universiteit van Amsterdam,
mede namens het Verwey-Jonker Instituut.

Politie vraagt aandacht voor zedendelicten

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM — De raad van hoofdcommissarissen gaat zich beraden op de problemen die zich voordoen bij de bestrijding van zedendelicten. De moeilijkheden zijn ontstaan doordat veel politiekorpsen bij de reorganisatie de zedenpolitie hebben opgeheven. In een brief, die deze week namens de raad aan alle regiokorpsen zal worden verstuurd, wordt voor deze kwestie aandacht gevraagd.

Minister Sorgdrager (justitie) ontvangt vandaag het rapport 'Betere bescherming door nieuwe zedelijkheidswetgeving', dat in opdracht van haar ministerie is gemaakt door de Universiteit van Amsterdam en het dr Hilda Verwey-Jonker Instituut in Utrecht. Het onderzoek was bedoeld om na te gaan of de nieuwe wetgeving goed functioneert. De uitkomsten bevestigen de gesignaleerde problemen bij de aanpak van zedenzaken, waarvan er door versnippering bij de

korpsen minder worden opgepakt. Zedenzaken worden nu bovendien opgepakt door 'gewone' agenten, die vaak de benodigde kennis missen.

Alleen het korps Amsterdam/Amstelland heeft nog een

centrale afdeling voor zedenzaken. Rotterdam en veel andere regio's hebben de bestrijding van zedendelicten over de districten verdeeld. Uitgangspunt bij de reorganisatie was zo min mogelijk gespecialiseerde afdelingen over te houden.

AD 24.01.95

Sorgdrager wil de zedenpolitie terug

TR 25-1-95

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG — Minister Sorgdrager van justitie gaat bij haar collega Dijkstal van binnenlandse zaken bij de regiokorpsen van politie aandringen op het aanstellen van specialisten in zedenzaken.

Die zijn bij de pas afgeronde politie-reorganisatie verdwenen, maar uit een gisteren gepresenteerde evaluatie van drie jaar geleden veranderde zedelijkheidswetten blijkt dat een ongelukkige maatregel. Uit onderzoek, dat het Verweij-Jonker Instituut onder leiding van prof. J. de Savornin Lohman verrichtte,

komt naar voren dat de nieuwe wetgeving wel goed in elkaar steekt, maar niet goed wordt toegepast. Het gaat volgens onderzoekers vooral fout bij de aangifte. De politie heeft geen mensen meer met voldoende kennis van de wet om de slachtoffers te begeleiden. Bovendien is er te weinig overleg tussen politie en hulpverleners. De grootste wijziging in de zedelijkheidswetgeving is de invoering van het klachtvereiste voor jongeren tussen de 12 en 15. Vóór 1991 kon iedereen aangifte doen, ook de buurvrouw die meende dat de buurjongen seksuele contacten had die niet door de beugel konden. De

nieuwe wet gaat uit van de wil van de betrokkene. Het openbaar ministerie kan geen vervolging tegen de verdachte instellen als de minderjarige, de ouders of de Raad voor de Kinderbescherming niet hebben geklaagd.

Volgens de onderzoekers werkt het klachtvereiste als drempel, omdat de politie de procedure niet goed kent en de slachtoffers onvoldoende voorlicht. Ook worden administratieve fouten gemaakt en is de begeleiding niet altijd adequaat als één van de ouders in het spel is. De politie moet de slachtoffers er op wijzen wat de gevolgen van het beginnen van een strafzaak betekent.

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG, woensdag

Minister Sorgdrager vindt dat de politiekorpsen weer specialisten moeten krijgen op het gebied van zedenmisdriven. De bewindsvrouw gaat samen met haar collega Dijkstal (Binnenlandse Zaken) met de politie overleggen hoe de zeden-deskundigheid bij de regiokorpsen weer op peil gebracht kan worden. TEL 23-1-95

Dit zei Sorgdrager gisteren in reactie op een onderzoeksrapport naar de nieuwe zedelijkheidswetgeving die december 1991 van kracht werd.

Uit het onderzoek van het Verweij-Jonker Instituut, onder leiding van mevrouw prof.dr. J. de Savornin Lohman, blijkt dat de opvang en begeleiding van slachtoffers van zedenmisdriven in de praktijk onvoldoende is en dringend moet worden verbeterd.

De commissie concludeert dat de nieuwe wetgeving weliswaar een betere bescherming biedt voor slachtoffers van zedenmisdriven, omdat er ruimere mogelijkheden zijn gekomen om daders te vervolgen en te berechten, maar dat er in de praktijk nog veel mis gaat.

Aangifte

De belangrijkste veranderingen in de nieuwe wet zijn ondermeer dat kinderen tussen 12 en 15 jaar zelf aangifte

moeten doen als zij het slachtoffer zijn geworden van een zedenmisdrif. Als zij geen klacht indienen, kan de politie geen onderzoek instellen. Voorheen kon de politie in actie komen op basis van een kennis of buurvrouw die onraad rook.

De procedure om aangifte te doen bij de politie is volgens de commissie echter te ingewikkeld, waardoor veel slachtoffers besluiten geen aangifte te doen. Ook is de zeden-deskundigheid bij veel politiekorpsen vrijwel verdwenen en werkt de politie vaak niet goed samen met andere hulpverlenende instanties.

Ook worden administratieve fouten gemaakt en laat de begeleiding van slachtoffers soms te wensen over als een van de ouders betrokken is. Bovendien waarschuwt de politie het slachtoffer niet voldoende voor de ingrijpende,

psychologische gevolgen van het starten van een strafzaak.

Een speciale voorlichtingscampagne moet betrokken politiemensen en andere hulpverleners beter bekendmaken met de nieuwe wetten. Ook zal Sorgdrager ervoor zorgen dat politie, openbaar ministerie en hulpverleners beter met elkaar gaan samenwerken.

Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 24 JAN. De politie heeft onvoldoende oog voor jeugd- en zedenzaken. Door de reorganisatie en de afschaffing van specialistische afdelingen voor zedenzaken dreigt te veel expertise bij de politie verloren te gaan. Daardoor blijven veel slachtoffers van seksueel misbruik in de kou staan.

«Dat schrijft het Verweij-Jonker Instituut, dat onder leiding van prof. J. de Savornin Lohman onderzoek heeft gedaan naar de zedelijkheidswetgeving, in een rapport dat vanmorgen is aangeboden aan minister Sorgdrager (justitie). Volgens het instituut moet ook de samenwerking tussen hulpverleners en politie en justitie verbeteren om de bescherming van slachtoffers van seksueel misbruik te vergroten.

Minister Sorgdrager erkende

!

Stichting: politie verliest expertise in zedenzaken

vanmorgen in een reactie op de aanbevelingen uit het rapport dat het voor slachtoffers duidelijk moet zijn wie zich bij de politie met zedenzaken bezighoudt. Van verschillende zijden is recentelijk gepleit voor heroprichting van onderdelen van de politie die zijn gespecialiseerd in jeugd- en zedenzaken. Volgens Sorgdrager en haar collega van binnenlandse zaken Dijkstal is dat niet nodig. Korpsen moeten daarin hun eigen verantwoordelijkheid nemen, zo vinden de politieministers. Wel zullen zij bij de evaluatie van de Politiewet de komende jaren onderzoeken hoe de zedentaken bij de politiekorpsen zijn georganiseerd.

Volgens het Verweij-Jonker Instituut bestaat in de vernieuwde zedelijkheidswetgeving, die in 1991 in werking trad, te veel onduidelijkheid over het zogenoemde klachtrecht. Dit houdt in dat seksuele contacten tussen volwassenen en jeugdigen van 12 tot 16 jaar alleen vervolgd mag worden bij een klacht van het kind, de ouders of de Kinderbescherming. Seksueel contact met kinderen jonger dan 12 jaar is altijd strafbaar. Het instituut vindt dat het klachtrecht voor 12- tot 16-jarigen moet worden vereenvoudigd, omdat het in de praktijk een „barrière” vormt voor de vervolging en de berechting van de daders van seksueel misbruik.

Als het advies wordt overgenomen kan iedereen aangifte doen bij de politie, zelfs tegen de wil van het kind. M. Maassen van de NVSH meent daarom dat het rapport van de stichting „het seksueel zelfbeschikkingsrecht van jongeren aantast”. Maassen: „Ouders en jeugdigen van 12 tot 16 verliezen dan het recht om zelf te bepalen of ze een seksueel contact met een volwassene gewenst vinden. Dat is volstrekt onnodig, want bij grof seksueel misbruik wordt er doorgaans toch wel een klacht ingediend. En als ouders seksueel misbruik onder het tapijt willen moffelen omdat het bijvoorbeeld een huisvriend betreft, heeft de Kinderbescherming nog altijd de mogelijkheid een klacht in te dienen.”

↑ Reactie Sorgdrager op gebrek aan deskundigheid

Politie moet bijles

krijgen over zeden

Gevaarlijk, de zedentaak even erbij doen

Aan de balie waar de gestolen portemonnee en de burenoverlast worden gemeld, mag een meisje bij de politie aangifte doen van verkrachting. In veel politieregio's is door de recente reorganisatie de uitvoering van de zedentaak drastisch gewijzigd. De agent moet van specialist generalist worden en daarmee verdwenen een groot aantal centrale afdelingen van de jeugd- en zedenpolitie. De slachtoffers worden daarvan de dupe, vinden sommigen.

VK 28-1

door Ellen de Visser

HET MEISJE WAS verkracht, maar durfde pas na een paar weken naar de politie om aangifte te doen. Aan de balie van het politiebureau was het druk: mensen die kwamen klagen over burenoverlast of van wie de portemonnee gerold was. 'Jongedame, zeg het maar', riep de agent haar van achter de balie toe. Het meisje verzon ter plekke dat haar fiets gestolen was.

Er is geen duidelijker illustratie denkbaar van het belang van een gespecialiseerde jeugd- en zedenpolitie, zegt teamleider W. Coenen van de jeugd- en zedenpolitie Hollands Midden.

'Slechts een fractie van het aantal gepleegde zedenmisdriven wordt aangegeven. Ik ben ervan overtuigd dat een herkenbaar aanwezige zedenpolitie het aantal aangiftes kan doen stijgen. Als slachtoffers weten dat ze bij een bepaalde persoon terecht kunnen, maakt dat de drempel lager.'

In veel politieregio's is de uitvoering van de zedentaak na de recente reorganisatie drastisch gewijzigd. De politieagent moest van specialist weer generalist worden en dus werd een groot aantal centrale afdelingen van de jeugd- en zedenpolitie opgeheven. Een paar regio's, waaronder Amsterdam Amstelland, Hollands Midden en Utrecht, hielden een centrale afdeling zedenzaken.

'Wij hebben de korpsleiding er indertijd van kunnen overtuigen dat het specialisme zedenzaken duidelijk herkenbaar moest blijven', zegt Coenen. Maar in de meeste politieregio's werden per district rechercheurs zedenzaken aangesteld, die door de verschillende bureaus kunnen worden ingeschakeld als de zaak te ingewikkeld wordt.

Niet alleen de aangiftebereidheid daalt door die despecialisatie bij de politie. Ook de uitvoering van de nieuwe zedelijkheidswetgeving, die in december 1991 werd ingevoerd, laat daardoor te wensen over, concludeert het Verwey-Jonker Instituut, dat op verzoek van voormalig minister van Justitie Hirsch Ballin de nieuwe wetgeving evalueerde. De nieuwe wet, stelt het instituut, biedt alleen een adequate bescherming van de slachtoffers als de specialisatie zedenpolitie gehandhaafd blijft.

Minister Sorgdrager van Justitie neemt die aanbeveling serieus. Zij zegde afgelopen dinsdag bij de presentatie van het rapport toe met minister Dijkstal van Binnenlandse Zaken na te gaan of de zedentaak in de verschillende regio's goed is georganiseerd.

Het wegvallen van een gespecialiseerde zedenpolitie gaat ten koste van de slachtoffers, zegt onderzoeker P. Huijbregts van de jeugd- en zedenpolitie Utrecht. Hij vreest dat het ook in Utrecht het geval zal zijn. De centrale afdeling zedenzaken staat wegens geldgebrek op de tocht, volgend jaar april wordt besloten of er gedecentraliseerd wordt.

'We doen zoveel moeite om slachtoffers naar het bureau te krijgen, om mensen te laten weten dat wij bestaan en waar wij zitten. We gaan naar scholen, we hebben veelvuldig contact met hulpverleners. Ik ben bang dat daar na decentralisatie geen tijd meer voor is.'

Veel opgebouwde expertise is door de reorganisatie al verloren gegaan, weet Coenen. Er zijn regio's waar het ene district wel een specialist heeft en het andere niet. Of waar een onderzoeker er 'als taakaccent' zedenzaken bij doet. 'Een gevaarlijke ontwikkeling', vindt hij.

'Zedendelicten zijn enorm ingewikkeld. Die doe je er als politieagent niet zomaar even bij. Het verhoor van het slachtoffer en van de dader vereist, naast veel geduld en inlevingsvermogen, bijzondere verhoortechnieken. Bovendien is het bewijs in zedenzaken vaak moeilijk te leveren. Er zijn vrijwel nooit getuigen. In een incestzaak bijvoorbeeld zijn we soms maanden op zoek naar dat ene vriendje van tien jaar geleden tegen wie het slachtoffer ooit iets heeft losgelaten over het misbruik.'

De despecialisatie bij de politie kan bovendien gevolgen hebben voor de vervolging van de daders van zedendelicten, constateert het Verwey-Jonker Instituut. Niet alle politieagenten hebben kennis van de nieuwe zedelijkheidswet paraat. Gevolg: een grotere kans op fouten, waardoor vervolging van de dader niet kan worden doorgezet.

Voorname knelpunt in de nieuwe wet is de invoering van een

klachtvereiste bij de vervolging wegens seksueel contact met jongeren. In de oude wet was sex met jongeren tussen twaalf en zestien jaar strafbaar, in de nieuwe wet niet meer (mits er geen sprake is van geweld), tenzij de jongere zelf, de ouders of de Raad voor de Kinderbescherming een klacht indient, een schriftelijk verzoek waarin ze uitdrukkelijk de wens tot vervolging uitspreken. 'Dat vereiste levert problemen op', weet Huijbregts. 'De specialist weet dat de klacht nodig is, de gewone agent niet altijd. Een zaak kan daar op stuk lopen.'

Achterliggende gedachte van de wetswijziging is dat jongeren steeds eerder met sex bezig zijn en dat de wetgever een stuk bescherming van die groep los moet laten. Als een

meisje van veertien vrijwillig met haar vriend van dertig naar bed wil, dan moet dat niet strafbaar zijn. Het betekent in de praktijk dat de politie niet meer op basis van tips van bijvoorbeeld een leraar of een buurvrouw een onderzoek in kan stellen.

Een verkeerde ontwikkeling, stelt het Verwey-Jonker Instituut in zijn rapport. Zij adviseert om het klachtvereiste aan te passen. 'Wat gebeurt er bijvoorbeeld in een incestzaak waar ouders medeplichtig zijn', vraagt een officier van justitie zich in het rapport af. 'Wie moet er dan klagen? De Raad voor de Kinderbescherming, maar die heeft vaak geen toegang. Ik ken gevallen waar de raad middenin zit en toch niet geklaagd heeft.'

Coenen en Huijbregts juichen de aanbeveling toe. 'Toen die wetswijziging twee jaar geleden werd ingevoerd, heb ik gewaarschuwd voor problemen', zegt Huijbregts. 'Wij weten dat er jongeren van dertien zijn die helemaal niet bewust voor sex kiezen. Het gaat dan vaak om pedofiele relaties, vaak met kinderen die zijn weggevoerd van huis of die uit een gebroken gezin komen. De klacht over misbruik komt niet van de ouders, want die weten niet wat er met hun kind gebeurt, en ook niet van het kind zelf, want dat is blij met alle aandacht.'

Coenen kent echter één situatie waarin het nieuwe klachtvereiste verhelderend had kunnen werken. Een paar jaar geleden werd hij 's nachts uit zijn bed gebeld voor de verkrachtingszaak van een vijftienjarige meisje. 'Tijdens het onderzoek merkte ik dat ze niet zo toeschietelijk was. Haar ouders hadden aangifte gedaan, zelf wilde ze dat onderzoek eigenlijk helemaal niet.'

Als het slachtoffer toen een officiële brief naar de officier van justitie had moeten sturen, met het uitdrukkelijke verzoek om vervolging, was Coenen veel eerder achter de juiste toedracht gekomen. Het meisje was op een mooie zomeraavond voor het eerst met haar vriendje naar bed gegaan zonder voorbehoedsmiddelen te gebruiken. Ze vreesde dat bij een verzoek om de morning-afterpil de huisarts haar ouders zou inseinen en verzon de verkrachting.

'We kwamen daar pas na lang speuren achter', zegt Coenen. 'De verkrachting zou volgens het meisje hebben plaatsgevonden op een grasveld waar die avond een gigantisch barbecuefeest had plaatsgevonden. Niemand had iets gezien. Alleen een hevig zoenend stelletje.'

Just Life FEB

Lust for Life is de voortzetting van Aids Info, het informatieblad voor jongens en mannen met homoseksuele kontakten.

ROGIER

leeftijd 18 jaar

coming-out 15 jaar

eerste sekscontact met man 14 jaar

aan welke vrijpartij heb je de leukste herinneringen?

Op het toilet van de schouwburg met Joost. Hij was zeventien en ik vijftien. We hebben ons daar zelf opgesloten en minstens een uur lang gevreeën. Het was mijn eerste uitbreide vrijpartij met alles erop en eraan.

ven bij de politie gemeld wordt'. De nieuwe wetgeving heeft niet tot een toename van het totale aantal aangiftes van seksueel misbruik geleid. Volgens de commissie komt dit, omdat zowel de slachtoffers als de hulpverlenende instantie nog niet goed bekend zijn met de nieuwe wetgeving. Daarom wordt de aanbeveling gedaan een voorlichtingscampagne te starten. In het rapport wordt ook geconcludeerd dat de samenwerking tussen justitie/politie en hulpverleners te wensen overlaet.

huis hebben en dat het voor slachtoffers duidelijk moet zijn bij wie ze in het politiebureau terecht kunnen. 'Zeker bij slachtoffers van zedendelicten is dat belangrijk, want zij vinden het toch vaak al moeilijk om aangifte te doen', aldus de minister.

Aangiftes

De commissie, onder leiding van de Amsterdams hoogleraar in de orthopedagogiek, prof. dr. J. de Savornin Lohman, constateert verder dat 'slechts een kleine minderheid van de gepleegde zedenmisdriv-

clusie dat het met name schort aan de opvang en begeleiding van slachtoffers van seksueel misbruik. De slachtoffers die de stap naar de politie durven te nemen, lopen - nu door de reorganisatie de zedenpolitie niet meer bestaat - het risico aangifte te moeten doen bij een agent die totaal geen ervaring heeft met zedenmisdriven.

Ook Sorgdrager verklaarde 'signalen' te hebben ontvangen dat de behartiging van zedendelicten bij de politie onder de maat is. Ze vindt dat de korpsen ervoor moeten zorgen dat ze de benodigde kennis en ervaring in

De commissie komt tot de con-

Weer agent op zedendelicten

BD 25-1-95

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - Minister Sorgdrager (Justitie) vindt dat de politiekorpsen agenten moeten hebben die zijn gespecialiseerd in zedendelicten. De minister is geen voorstander van de terugkeer van de jeugd- en zedenpolitie, maar wil wel samen met haar collega Dijkstal van Binnenlandse Zaken met de korpsen gaan praten hoe ze het specialisme zedendelicten 'weer op niveau' kunnen brengen.

Dat verklaarde de minister gisteren bij de presentatie van het rapport van de commissie-De Savornin Lohman. Deze commissie onderzocht wat het effect is van de nieuwe zedelijkheidswetgeving die door Sorgdragers voorganger Hirsch Ballin in 1991 is ingevoerd. De nieuwe

'Met cellen los je de criminaliteit niet op'

Ze wordt bijkans doodgeknuffeld als 'Winnie' met de politieke toekomst van goud. Maar minister van Justitie mr W. Sorgdrager relativeert: pijnlijke beslissingen heeft ze nog niet hoeven nemen. En helemaal synchroon met de tijdgeest lopen haar gedachten niet. Een stevige aanpak van misdadigers, oké, maar een maatschappij die de preventie verwaarloost, zal daarvoor zwaar moeten boeten, waarschuwt ze. Gesprek met een bewindsvrouw die zich niet laat opjutten.

door John Wanders
en Frank van Zijl

ALS MINISTER van Justitie is ze vooralsnog de revealatie van het kabinet-Kok. Een vrouw, volgens sommigen een meisje nog, dat voorafgaand aan een debat lachend door de Ridderzaal huppelt. Volkswaardig vinden dat prachtig. Door D66 wordt ze bijkans doodge-

knuffeld: 'Winnie' worat een grote politieke toekomst voorspeld. En haar ambtenaren vinden het prima zo: Sorgdrager is een 'vakvrouw', een verademing na Hirsch Ballin. Het beeld vertekent, weet ze zelf. Want tot pijnlijke besluiten heeft haar beleid nog niet genoopt. Maar wat komt, komt, en tot dat moment baadt Sorgdrager zich in een voor een minister van Justitie ongekende populariteit. Zelfs de pers applaudisseert mee. Want, zo kopte een krant die eerder met haar sprak: 'Winnie weet van Wanten.'

- Weet u waaraan die kop refereert?
'Ik kan er iets dubbelzinnigs in ontdekken, ja.'

- Het is een suggestieve verwijzing naar Wendy van Wanten, een wulpse Vlaamse die in een erotische nachtschouw van Veronica de gastvrouw speelt.
'Ja, ja, ik heb dat wel eens gezien.'

- Zo wordt u de sexbom van het kabinet.

'Vervelend, ja. En zeer storend dat boven interviews met vrouwelijke bewindsvrouwen dit soort koppen staan. Het doet geen recht aan de functie. Maar je blijft dat zien. Waarschijnlijk sterft het pas uit als het normaal is dat een vrouw een dergelijke positie bekleedt.'

- Is uw carrière een geslaagde 'mars door de instituties'?

'Ik ben nooit zo'n feministe geweest en ben het nog steeds niet. Maar ik besef dat veel vrouwen kijken naar wat ik doe. Dat het enerzijds inspiratie biedt en dat anderzijds kritisch wordt gekeken of het goed gaat. Daarom vind ik dat het goed móet gaan, want zo niet, dan doet dat afbreuk.'

- Beschouwt u zichzelf als partijpolitica?

'In de eerste plaats ben ik vakminister. Maar natuurlijk neem je je achtergrond mee, dus ook je partijpolitieke.'

- Als Poncke Princen of Borsselle in de ministerraad aan de orde zijn, zit u niet op het puntje van uw stoel?

'Dan ben ik terughoudend.'

- In de Kamer heeft u zich gestoord aan de manier waarop de kleine christelijke fracties met u debatteerden over normen en waarden. Waarom eigenlijk?

'De ondertoon stoorde me. Dat de kleine christelijke partijen ervan uit gaan dat ik als D66-minister, niet geprofileerd bij een kerkgenootschap behorend, dus normloos zou zijn. Ik wil niet worden afgeschilderd als een iemand die niet beschikt over een eigen pakket normen en waarden.'

- U zei in het debat dat de ijkpunten van het kabinet op het terrein van normen en waarden voortkomen uit hetgeen de regering in de samenleving bespeurt. U reageert als medewetgever op wat er leeft?

'Normen en waarden van een regering komen toch niet uit de lucht vallen? Die komen ook uit het maatschappelijk debat, uit wat in de samenleving leeft.'

- Het kan niet zo zijn dat een regering bij besluitvorming volstrekt afwijkt van wat in de samenleving leeft?

'Dat vind ik.'

- Als de meerderheid van Nederland de doodstraf wil, dan luistert u daarnaar?

'Ik ben geen softie. Ik probeer alleen verder te denken'

'Wat in een samenleving leeft, is niet alleen datgene wat in cijfertjes wordt uitgedrukt. Als je een discussie hebt over doodstraf, dan blijkt dat vaak genuanceerd te liggen.'

- Een discussie in Het Capitool is een andere dan die bij de groenteboer.

'Je gaat natuurlijk niet uitsluitend af op de publieke opinie, maar op tendenzen. Een maatschappelijk debat is iets anders dan De Publieke Opinie. Euthanasie is een voorbeeld. Je ziet dat de meningen daarover enorm uiteenlopen.'

'Dat euthanasie in de wetgeving terecht is gekomen, is een uitvloeisel van hetgeen in de samenleving leeft. Je kunt nooit meer zeggen, welke regering er ook zit: wij hebben onze eigen normen; er zij dus geen euthanasie in Nederland.'

- Wordt nog in deze kabinetsperiode de discussie begonnen over aanpassing van de euthanasieregeling zoals die onder het vorige kabinet tot stand is gekomen?

'Ik sluit dat niet uit. De wetgeving over euthanasie is een voorbeeld van compromiswetgeving. Zo is het vraagstuk van de wilsonbekwamen nog lang niet uitgekristalliseerd.'

- U vond het arrest van de Hoge Raad in de zaak-Chabot te ver gaan.

'Nee, ik heb gezegd dat de algemene conclusie dat euthanasie nu mogelijk is bij psychisch lijden, mij veel te ver gaat.'

- Verplicht dat u niet om actie te ondernemen?

'Nog niet. Dit is één geval geweest. Je moet oppassen dat je uit één geval een algemene lijn trekt. Dat geldt zeker voor deze situaties, omdat het zo individueel bepaald is. Laat de discussie nog maar even voortduren.'

- Kunt u als minister meer doen dan de strafwet handhaven?

'Ik heb eens gezegd dat als je bezuinigt op het lager en 'speciaal' onderwijs, je de kans loopt dat je dat later dubbel aan Justitie moet terugbetalen. Ik ben om de oren geslagen met die uitspraak, maar ik neem er geen afstand van. Het is vreselijk belangrijk dat je investeert in kinderen en dat je ze leert hoe je als mens met je medemens omgaat. Dat kan moralistisch worden uitgelegd: maar zo bedoel ik het niet.'

'Uit Amerikaans onderzoek blijkt dat er een relatie is tussen moeilijk gedrag van acht- en negenjarige kinderen en een criminele carrière op latere leeftijd. Die relatie is veel groter dan bij kinderen die moeilijk zijn in hun pubertijd. Alle kinderen zijn dan lastig, dat is niet bijzonder. Maar een kind van acht dat onhandelbaar is, is dat wel. Dus moet je je inspanningen daarop richten.'

- Op de jeugdhulpverlening is de laatste jaren juist bezuinigd. Er is vooral geïnvesteerd in cellen.

'De preventiekant kan niet worden overschat. Maar het geld dat je kunt uitgeven is begrensd. Als je zegt: we stoppen geen geld meer in

strafinrichtingen, we gaan het investeren in preventie, laat je een hele groep mensen lopen. Dat kan ook niet. We moeten niet eenzijdig bezig zijn.'

- Is de preventie door uw voorganger uit het oog verloren?

'Het zijn golven. In de jaren tachtig hadden we de commissie-Roethof en het rapport over veel voorkomende criminaliteit. Daar is duidelijk het accent gelegd op bestuurlijke preventie. Ik heb daar als officier van justitie van harte aan meegegaan en het werkte.'

'Nu zitten we een periode waarbij een zwaar accent wordt gelegd op de georganiseerde misdaad. Dat vind ik niet goed. Het evenwicht moet worden hersteld. Vandaar dat ik toch ook weer terug wil naar de preventieve kant.'

- Dat klinkt als jaren zeventigdenken.

'Ik krijg brieven van burgers die schrijven: je bent een slappeling, je bent soft. Er zitten hele schrijvende bij: mensen die iets is aangedaan waarvan je denkt, ja, als je dat is overkomen begrijp ik zo'n reactie. Maar ik ben geen softie. Ik probeer alleen verder te denken.'

'Want waar kom je uit als je maar doorgaat met de harde aanpak? Er is een ontwikkeling waarbij steeds meer mensen strafrechtelijk worden aangepakt. Dat moet je terugdringen en dat doe je onder meer door preventie. Als je bij de huidige situatie neerlegt, groeien we naar meer criminaliteit en meer cellen. Ik ben daar echt bang voor. Met cellen los je de criminaliteit niet op.'

'Ik ben behalve realistisch ook idealistisch. Dat wil ik graag blijven. De realiteit is vaak treurig, maar daarin maak je ook dingen mee waar je een heleboel hoop en moed uit put.'

'Ik heb jarenlang gewerkt als jeugdofficier. Dan krijg je inzicht in omstandigheden waarin kinderen tot crimineel gedrag vervallen. Dan krijg je begrip voor het feit dat ze dat doen. Dan zie je ook dat er kinderen bijzitten die dat niet hoeven doen, van wie het karakter prima is.'

- Die term 'begrip' ligt gevoelig.

'Nou, dat is dan jammer. Je kunt toch niet zeggen: iedereen die strafbare feiten begaat is slecht en dus moet hij alleen via repressie worden aangepakt? Ik denk dat we dan een heleboel waarden in onze samenleving verliezen.'

- Begrijpt u dat het de burger steekt dat te veel verdachten worden

heengezonden, dat er te weinig misdrijven worden opgelost? Dat draagt bij aan algemene normvervaling.

'Natuurlijk begrijp ik dat. De toestand is zorgelijk en er moet ook iets gebeuren. Het percentage van misdrijven dat wordt opgelost, is te laag. Maar daar gaat het niet alleen om.'

- Het gaat ook over gevoelens van onveiligheid. Het is een veeg teken dat meer dan de helft van de bevolking 's avonds de deur niet open durft te doen als er wordt aangebeld.

'Dat is ook zo. Het onveiligheidsgevoel houdt burgers bezig. Dus houdt het de media bezig, dus houdt het de politiek bezig. En zo ga je alsmaar met elkaar in een spiraal. Waarbij je ook ziet dat de mate van gevoel van onveiligheid gerelateerd aan de kans op slachtofferchap niet altijd evenredig is.'

- U zegt: ga maar rustig slapen?

'Nee, dat is ook niet reëel. Want je weet dat de kans op slachtofferchap wel degelijk aanwezig is. Maar ik wil het onveiligheidsgevoel niet onnodig aanwakkeren.'

- Is de aandacht voor georganiseerde misdaad overdreven?

'Het verschijnsel is er, maar we moeten niet doen alsof de hele overheid corrupt is en geïnfecteerd door de georganiseerde misdaad. De burger merkt iets van wat op het gebied van zijn eigen veiligheid ligt. Dat mag niet ondersneeuwen door een

overdreven aandacht voor de georganiseerde misdaad.'

- Uw voorganger Hirsch Ballin zegt: de ene vorm van criminaliteit is onlosmakelijk met de andere verbonden.

'In sommige gevallen is dat misschien zo. Je ziet vooral in grote steden groepen jongeren die de stad onveilig maken, die gewapend met messen of erger mensen beroven. Het is denkbaar dat een leider van zo'n groep in connectie staat met een onderdeelje van een criminele organisatie. Maar dat vind ik niet zo interessant.'

'Want je kunt alsmaar doorredeneren en dan ga je alles aan alles relateren en krijg je een zeer veelomvattend netwerk. Dan ga je steeds verder. Georganiseerde misdaad beperkt zich niet tot Nederland. Dan haal je Amerika erbij, Zuid-Amerika. Maar wat moet je daarmee? Daar kun je niks mee. Hoe moet je daar beleid op loslaten? Hoe moet je daar een politie mee laten omgaan? Het is onzinnig en geen goede manier van denken. Ik wil mij niet laten meeslepen.'

- Is het terecht dat bij politie, justitie en hulpverlening hoge verwachtingen bestaan over uw drugsbeleid?

'Ja, er zijn veel hoge verwachtingen. Maar er zijn ook veel tegenkrachten. Beide groepen roeren zich nogal. Het is op het ogenblik een zeer pregnant onderwerp waarbij niemand precies weet wat hij ermee moet. We doen hier scenario-studies: ga uit van een situatie en welke effecten treden dan op? Dat wil ik eerst allemaal weten.'

- Maar de situatie blijft toch niet bij het oude?

'Nee. Dat kan ook niet. Soft drugs worden gebruikt. Het is de realiteit en ik vind het onzinnig om te zeggen: het mag niet. Maar je zit met een internationaal verband waarin wordt gezegd: het mag niet. Wij hebben hier in Nederland opzettelijk het gebruik niet strafbaar gesteld. We hebben een opportuniteitsbeginsel, we hebben bestuurlijke mogelijkheden. Wat kun je met deze instrumenten doen om een situatie te scheppen die wij aanvaardbaar vinden?'

- Uw partij vindt dat bij soft drugs de scheiding tussen 'de voor- en achterdeur' moet worden afgeschaft. Aan de voordeur van de koffiehulp wordt zonder problemen verkocht, terwijl aan de achterdeur de drugsvoorraad door criminelen in het geniep wordt aangeleverd.

'We moeten af van de hypocrisie over die voor- en achterdeur. Hoe wel het in de jaren zeventig misschien goed heeft gewerkt, zien we nu dat het uit de hand is gelopen. Ik zoek naar mogelijkheden om de verschillende uitgangspunten met elkaar te verbinden.'

- Uw partij pleit inmiddels voor het vrijgeven van de productie en handel in nederwiet. Geloof u dat er een onderscheid is te maken tussen soft drugs en soft drugs?

'Misschien kun je wel een onderscheid maken tussen wat in Nederland wordt geproduceerd en in het buitenland.'

- Denkt u aan een min of meer gelegaliseerde stroom van soft drugs naar de achterdeur van de koffiehulp?

'Ja. Maar zodra je dat zegt, staat er in de krant: LEGALISATIE VAN DRUGS. En dan zit iedereen op je nek. Daar heb ik als minister ontzettend veel last van. Ik wil het dus zo formuleren dat je het ook aan het buitenland kunt uitleggen. En dan noemen we het niet meer liberalisering of legalisatie, want die termen zijn veel te beladen.'

- 'Gedogen' is dat ook. Hoe gaat u het straks noemen?

'Dat weet ik nog niet: regulering of zo.'

Vrijdag 13 januari 1995

Rechtszaken

Justitieminister Wathelet: Verkrachting van jongere onder-tien-jaar naar correctionele rechter Nieuw wetsontwerp over seksueel geweld op minderjarigen

Van onze redacteur
John De Wit

Minister van Justitie Melchior Wathelet heeft een wetsontwerp klaar om seksueel geweld tegen minderjarigen strenger aan te pakken. Hij stelde dat donderdag voor op een studiedag in Brussel. De minister wil dat de verjaringstermijn in deze zaken maar pas begint te lopen vanaf het moment dat het slachtoffer meerderjarig is. Voorts wil hij dat verkrachting op een kind van minder dan tien jaar niet meer noodzakelijk naar

het assisenhof wordt verwezen. Een behandeling voor de correctionele rechtbank moet mogelijk zijn.

Ook zullen de straffen voor mensen die geen hulp willen bieden aan personen die in groot gevaar zijn, worden verhoogd van zes maanden tot één jaar. Als die slachtoffers minderjarig zijn, komt de straf zelfs op twee jaar. Voorts wil de minister dat minderjarigen, die worden ondervraagd over seksueel geweld, een vertrouwenspersoon mogen meebrengen, tenzij het parket daar anders over beslist.

De voorstellen zijn het resultaat van een commissie die op 13 juli 1994 door de regering was ingesteld. Die werkgroep was het gevolg van een petitie-actie in Wallonië om pedofilie zwaarder aan te pakken. De

petitie leverde alleen in de maanden april en mei 1994 350.000 handtekeningen op. De commissie, waarin de beide gemeenschappen, Binnenlandse Zaken, Sociale Zaken, Justitie en Kind en Gezin samenwerkten, maakte een rapport op dat tegen 31 januari moet klaar zijn.

Met risico's

De verjaringstermijnen van aanranding van de eerbaarheid en verkrachting van minderjarigen beginnen niet meer te lopen vanaf de feiten, maar wel vanaf het moment dat de slachtoffers meerderjarig zijn. Dat kan vele jaren na de feiten zijn. Wathelet wees op de risico's: het zal moeilijk zijn om de feiten dan nog te bewijzen; er zullen misschien afrekeningen tussen de ouders ontstaan in het kader van echtscheidingsprocedures; het privéleven

wordt vele jaren nadien publiek uitgesteld. Maar die nadelen wegen voor de minister niet op tegen de voordelen: de waardigheid van het slachtoffer wordt hersteld, de seksuele geweldenaar afschrikt en schokkende verjaringen vermeden.

Wathelet wil voorts dat seksueel misbruik tegenover jongeren onder tien jaar kan worden gecorrectionaliseerd. Nu gaat dit soort verkrachtingen automatisch naar het assisenhof omdat er levenslange dwangarbeid op staat. "Ik wil hiermee zeker niet minder streng straffen, wel integendeel", aldus Wathelet. De minister meent dat de assisenhoven overbelast zijn en dat de zaken te lang aanslepen. Hulpverleners pleiten voor een strafrechtelijke reactie die snel na de feiten komt. Bovendien zorgt het assisenhof voor te

veel ruchtbaarheid en kan het traumatiserend zijn voor de kinderen.

Ook interpreteert men de term "verkrachting" nu soms zo eng, dat de waarheid geweld wordt aangedaan, om de zaak toch maar naar de correctionele rechter te kunnen sturen. Om dezelfde reden zijn er allerlei "technische interneringen". Dit soort zaken zal dus naar de correctionele rechter kunnen, maar het hoeft niet. Wathelet wil de volksjury echter voorbehouden voor de echte handelaars.

Video

De straffen voor mensen die geen hulp willen bieden aan wie in nood is worden flink verzwaaard en ook de procedure om jongeren te horen wordt veranderd. Ze zullen zich kunnen laten vergezellen van een

Le silence de certains enfants est un long cri. De douleur, d'appel. En Europe, chaque année, un million d'enfants sont enlevés, achetés, ou contraints d'entrer dans le marché du sexe. On estime à cinq milliards de dollars par an les bénéfices retirés de l'exploitation sexuelle des enfants.

Il existe des preuves irréfutables de l'existence d'une prostitution infantile. L'Europe est à cet égard le premier centre de production de matériel pornographique utilisant des enfants.

Pourtant, si l'esclavage et plus particulièrement la prostitution infantile sont condamnés par la Convention européenne des droits de l'homme, elle reste actuellement un phénomène organisé par le milieu international.

On constate que certains pays du tiers monde sont devenus des destinations privilégiées pour le tourisme sexuel et que, simultanément, la prostitution infantile continue à se développer en Europe. De plus, il faut déplorer que la prostitution touche des enfants de plus en plus jeunes venant de tous les milieux confondus.

On estime à un millier le nombre d'enfants qui sont prostitués aux Pays-Bas, 8.000 à Paris. Ce phénomène touche entre 2.500 à 3.000 enfants en Belgique et a augmenté de 21 % en Grande-Bretagne. En Allemagne, le nombre de prostitués mineurs oscillerait entre 5.000 et 30.000.

En Italie, drogue et prostitution infantile sont entre les mains de la mafia sur fond de pauvreté et de marginalisation de plus en plus précoce de milliers d'enfants dans le sud du pays.

Notons que ce problème est aggravé aujourd'hui par la réalisation d'un espace intérieur européen sans frontière où s'applique la libre circulation des personnes.

Il est dès lors indispensable que des initiatives soient prises au niveau européen pour réprimer pareils trafics.

Qui est la victime et qui est l'abuseur ?

Beaucoup d'enfants sont victimes d'abus sexuels. L'abuseur pédophile est attiré se-

Rompre le silence de certains enfants...

xuellement par des enfants ou des adolescents qui ne présentent pas encore les caractéristiques physiques ou psychiques de l'adulte.

La pédophilie frappe partout : dans les campagnes comme dans les villes. Elle concerne tous les milieux sociaux : les pauvres comme les riches, les intellectuels comme les travailleurs manuels. L'acte de pédophilie est normalement isolé. Lorsqu'il est connu, il fait souvent partie d'une série d'abus. La récidive est un phénomène courant, y compris lorsque la justice a sévi, et même lorsque les thérapeutes sont intervenus.

Un grand nombre de rapports de psychologues et de travailleurs sociaux révèlent que les abus sexuels sur les jeunes enfants ne sont pas le seul fait de pédophiles mais aussi, dans une proportion importante, le fait de membres de la famille, proches de l'enfant.

Il existe un lien évident entre abus et exploitation sexuelle à l'égard des enfants : 80 % des abuseurs et prostitués, hommes et femmes, avouent en avoir été eux-mêmes victimes pendant leur enfance.

Quant aux causes, elles sont multiples et diverses. La cause majeure de la prostitution et de la pornographie des enfants est sans doute la pauvreté. Mais l'inceste et les violences sexuelles à l'intérieur du cercle familial semblent toucher toutes les couches de la société.

L'aspect financier du problème ne doit pas être sous-estimé. En effet, pornographie et prostitution infantiles sont des activités extrêmement lucratives pour ceux qui les exploitent.

En Belgique, tout comme dans les autres États membres de l'Union européenne, des

enquêtes manquent encore pour révéler avec plus de précisions l'ampleur du phénomène. Aux États-Unis, on sait qu'une fille sur trois et un garçon sur cinq seraient victimes d'abus sexuels avant l'âge de 18 ans.

Jusqu'à présent, une chose est sûre : notre société a été incapable de mettre en place une politique globale et coordonnée de lutte contre la pédophilie, la prostitution infantile et les abus sexuels sur des enfants.

Que faire devant l'étendue du phénomène ?

L'action menée en Belgique et en Communauté française doit avoir une prolongation au niveau européen, c'est pourquoi j'ai réuni les signatures de plus de 142 parlementaires européens (en provenance de tous les groupes politiques) pour demander au président du Parlement européen la création d'une commission d'enquête européenne sur l'exploitation sexuelle des enfants.

Son but sera d'informer l'opinion publique et les institutions européennes de l'étendue du problème pour que l'Union européenne finance elle-même des campagnes de sensibilisation et des sessions de formation destinées aux personnes qui se trouvent en contact avec des enfants et des jeunes abusés. L'idéal serait de prévenir la maltraitance là où elle pourrait surgir.

Cette commission d'enquête insistera aussi sur la nécessité de mettre sur pied des mesures communes destinées aux adultes impliqués soit comme intermédiaires, soit comme clients et demandera une coopération internationale accrue visant notamment à éliminer toute forme de tourisme sexuel à destination de l'Union européenne et du tiers monde.

La défense des droits de l'homme mérite que l'Europe prenne ce dossier en charge. L'enfant doit être considéré comme une personne à part entière qui doit être informée, protégée et dotée de moyens de se défendre.

Personne n'a le droit d'abuser d'un autre être humain quels que soient ses expériences ou ses contextes.

ANNE ANDRÉ-LÉONARD

Député européen (PRL)

ouder of een vertrouwenspersoon, als ze over seksueel geweld worden verhoord door het gerecht. In Bergen liep trouwens een experiment waarbij die verhoren op video werden opgenomen om daardoor de traumatiserende effecten van opeenvolgende verhoren te vermijden. In Brussel start ook zo'n initiatief. De minister wees er nog op dat in het buitenland heel wat kinderprostitutie bestaat. "Sommige perverten gaan daarnaartoe voor seksueel contact met minderjarigen en als ze terugkomen kunnen ze hier niet worden gestraft. Dat zal wel kunnen als de nieuwe wet op de mensenhandel is goedgekeurd, maar alleen voor Belgen die van daar terugkeren". Wathelet wil dat veranderen, zodat ook buitenlanders die naar België terugkeren, hier kunnen worden vervolgd.

Pédophilie : prévention ciblée sur les adultes

LES 13.01.95

Mme Onkelinx veut former davantage les professionnels en contact avec les enfants

Des dizaines de spécialistes, issus des nombreux secteurs professionnels concernés, ont animé deux jours durant le colloque organisé à l'ULB sur le thème de la pédophilie.

La pédophilie, une problématique qui ébranle aujourd'hui l'opinion publique avec d'autant plus de violence qu'elle fut trop longtemps couverte par la loi du silence. La veille du congrès, un sexagénaire était arrêté pour avoir violé six petites filles. Vendredi à Bruxelles, était placé sous mandat d'arrêt un homme de 46 ans pour faits de viol sur un mineur de moins de 16 ans. Dans le même temps, à Liège, c'est un ancien maître-nageur, aujourd'hui âgé de 67 ans, qui était écroué à la prison de Lantin : pendant 14 ans, il a violé en toute impunité de nombreux mineurs auxquels il apprenait à nager. Aujourd'hui, s'ouvre devant la cour d'assises de Mons un troisième procès consécutif pour affaires de mœurs...

INDENIABLES PROGRES

On ne peut plus dire que les autorités policières et judiciaires ferment encore les yeux sur de tels actes dont ils sont de plus en plus avisés. Même s'il reste sans doute beaucoup de chemin à parcourir pour combattre un phénomène dont on a du mal, par définition, à mesurer l'ampleur réelle, affirmer que les choses ne bougent pas, relèverait de la contre-vérité.

Et l'on peut d'évidence souligner l'action du Palais qui fit pression dans l'ombre, et l'on peut dire « merci » à Marie-France Botte - que les lecteurs de « La Libre Belgique » ont élue « Personnalité belge de l'année 1994 » - et qui fut avec

bien d'autres à la base de la pétition lancée en Communauté française par M. Lièvre pour sensibiliser les autorités publiques à une appréhension plus appuyée de cette déviance.

Et l'on peut féliciter les 370.000 personnes qui l'ont signée...

Car aujourd'hui, les autorités politiques sont fermement décidées à faire aboutir les choses et vite. Jeudi, en ouverture du colloque, M. Wathelet annonçait quatre mesures précises qui auront bientôt force de loi : réforme du délai de prescription, renforcement des peines pour non-assistance à personne en danger, possibilité de correctionnaliser le viol commis sur un mineur de moins de 10 ans, meilleure organisation de l'audition des mineurs. (LLB du 13 janvier.)

Vendredi, en clôture du congrès, Mme Laurette Onkelinx, ministre présidente de la Communauté française et chargée par M. Dehaene de présider un groupe de travail axé sur la prévention (1), n'est pas demeurée en reste.

La ministre a souligné deux écueils que les actions de prévention se doivent à tout prix d'éviter : « Primo, rendre l'enfant responsable de sa propre protection et donc de l'agression qu'il aurait subie; secundo, véhiculer auprès des enfants une image menaçante de l'ensemble du monde adulte et de la sexualité. » Partant de ces prémisses, elle entend « que la prévention des abus sexuels repose prioritairement sur les adultes et non sur les victimes potentielles ». Prémisses qui induisent un constat navrant dans notre société de fulgurance : il lui faut aussi éduquer les parents à éduquer leurs enfants.

Apprendre aux grands à éduquer et protéger l'enfant. (Photo Bauweraerts)

Le groupe de travail met en exergue un axe prioritaire de prévention : la formation de tous les professionnels susceptibles d'être un jour confrontés à un enfant victime dans le cadre de leurs activités professionnelles. A titre d'exemple, Mme Onkelinx s'engage à prendre des contacts avec ses collègues de l'Education et de l'Enseignement afin que l'étude de la problématique fasse partie intégrante des cours.

Mais Mme Onkelinx s'engage surtout à perpétuer et relancer la campagne « Article 34 », en

référence à l'article de Convention internationale de l'Enfant qui interdit toute exploitation et violence sexuelle à l'égard des enfants. Cette action à l'égard des professionnels comportera trois volets : un dépliant adressé personnellement à chaque travailleur, une brochure disponible sur demande et une formation. Et ici encore, l'autorité politique veut aller vite...

Jean-François DUMESNIL.

(1) Au même titre que M. Wathelet avait été chargé de l'aspect législatif.

Betere betugeling van seksueel geweld op minderjarigen

STA 13.01.95

BRUSSEL (belga) — De federale minister van Justitie, Melchior Wathelet, is klaar met een wetsontwerp om seksueel geweld op minderjarigen beter te betugelen. Op een colloquium georganiseerd door de ULB gaf Wathelet donderdag tekst en uitleg.

Het wetsontwerp omvat vier krachtlijnen: een herziening van de verjaringstermijn, mogelijkheid om verkrachting van een kind jonger dan tien jaar te korrekionaliseren (niet om de straf te verzachten maar veeleer om de rechtspraak te versnellen), strengere bestraffing voor het niet verlenen van bijstand aan personen in nood, en een betere organisatie van het verhoor van kinderen (slachtoffers).

« Wathelet verduidelijkt dat door seksueel misbruik in de toekomst zal moeten worden verstaan „het deelnemen van een kind of een minderjarige aan seksuele activiteiten die hij niet kan begrijpen, die niet eigen zijn aan zijn ouderdom en aan zijn psycho-seksuele ontwikkeling, daden die hij onder dwang, geweld of verleiding ondergaat, of die sociale taboes van het gezinsverband overschrijden”.

Bij het hof van beroep in Bergen loopt een project voor een beter verhoor van kinderen. Het verhoor van minderjarigen die het slachtoffer werden van seksueel geweld wordt op videoband vastgelegd. De bedoeling is het traumatizerende en perverse aspect van de verhoren-te beperken en herhaalde verhoren te vermijden.

Verdediging pedofilieprogramma Telefacts laakt gaten in wet

Voor het Brusselse hof van beroep kwam gisteren de verdediging aan het woord in de zaak van de pedofilie-uitzending van Telefacts. Op 12 maart 1991 toonde VTM een nachtportier uit een Vilvoords ziekenhuis in pedofiele standjes met zijn minderjarige slachtoffers. Hoewel er balkjes voor hun ogen waren aangebracht, waren de jongetjes herkenbaar.

Wie slachtoffers van een verkrachting zonder hun toestemming herkenbaar op het scherm brengt, kan volgens artikel 378 bis van het strafwetboek tot twee jaar cel en tot 600.000 fr. boete

krijgen. Dit artikel werd door de nieuwe wet op de verkrachting van 4 juli 1989 in het strafwetboek ingevoerd. Het VTM-proces is dan ook de eerste toepassing van het artikel.

De eerste rechter veroordeelde de maker, free-lance journalist Martin Coenen, en de toenmalige eindredacteur van Telefacts, journalist Daniël Buyle in mei 1993 tot zes maanden voorwaardelijk. Toenmalig VTM-directeur-generaal Leo Neels werd vrijgesproken. Daarop ging Buyle in beroep, hij gewaagde van klassejustitie. Het parket-generaal wil nu ook de veroordeling

van Neels tot zes maanden.

De advocaten van de drie veroordeelden vroegen voor hun cliënt de vrijspraak. Neels en Buyle beschuldigden elkaar van leugens: Buyle zegt dat Neels de uitzending op voorhand zag, Neels ontkent. Dat was in eerste aanleg ook al zo.

Nieuw waren vooral de kritieken op de wetgever, die met artikel 378 bis een onduidelijk strafartikel heeft ingevoerd. Dat loutere feit én het feit dat dit de eerste zaak over artikel 378 bis is, moet als verzachtende omstandigheid gelden, zo vond men.

De advocaten zagen drie problemen.

Eén: wordt alleen de verspreider vervolgd, zoals het artikel letterlijk zegt? Of ook de maker, zoals de eerste rechter vond, want uiteraard maak je zo'n programma opdat het wordt uitgezonden. Anderzijds: alle andere soortgelijke strafartikelen (bv. over pornografie) vermelden maker én verspreider uitdrukkelijk apart, 378 bis heeft het alleen over de verspreider. Hoe zit dat nu? Coenen wil daarom vrij, hij zond de beelden niet uit, hij maakte ze slechts.

Twee: welk opzet, welke criminele bedoeling vereist dit nieuwe artikel? Is men slechts strafbaar als men de wet wetens en

willens' overtreedt en dus de kinderen duidelijk herkenbaar wou brengen terwijl men wist dat dat niet mocht? Of is men al strafbaar als men onvoldoende zorgvuldig was, m.a.w. wanneer later blijkt dat de kinderen toch herkenbaar zijn. De wet is hierover niet duidelijk.

Drie: de graad van herkenbaarheid. Is er een misdrijf als de kinderen herkenbaar zijn voor de grote massa, of is het al voldoende als ze alleen door hun ouders herkend kunnen worden? Over deze drie punten zal raadsheer Raspé een belangrijk principe-arrest vellen op 7 maart.

J.D.W.

LE PROJET WATHELET RÉVOLUTIONNE LA LUTTE CONTRE LES ABUS SEXUELS DONT LES GOSSES SONT VICTIMES

LDH 13.01.95

Ceux qui savent ne pourront plus se taire !

BRUXELLES - Cette fois, on peut vraiment dire que les promesses ont été tenues !

Mekchior Wathelet, le ministre de la Justice, qui s'était engagé à revoir de A à Z la protection des enfants victimes d'abus sexuels et de renforcer la répression de la pédophilie, a présenté les mesures concrètes qu'il veut faire adopter dans un avenir proche par le gouvernement puis le Parlement. Ces mesures ont été présentées, hier matin, lors d'un colloque consacré par l'Université libre de Bruxelles aux crimes et délits sexuels dont sont victimes trop d'enfants.

Cette fois, plus de bla-bla. Des échéances sont fixées : le projet de loi relatif aux abus sexuels à l'égard des mineurs sera discuté lors d'un tout prochain conseil des ministres. Au plus tard le 31 janvier.

Confrontés à un phénomène dont nous avons mis bien des années à réaliser l'importance, nous sommes tout simplement en train de rattraper le temps perdu et de nous doter d'un arsenal législatif efficace. Si le gouvernement bouge, c'est aussi - et surtout - parce que l'opinion publique révoltée par tant de scandales s'est mobilisée derrière un petit bout de femme, Marie-France Botte, porte-flambeau de la lutte contre les

touristes du sexe qui abusent des gosses asiatiques.

Voici un an, vous aviez été 348.894 à signer cette pétition (coprésentée par Claude Lelièvre, délégué général aux droits de l'enfant). Un coup de pouce - pas n'importe lequel, il est vrai, puisque c'était celui du roi Albert - a allumé la machine. C'est la preuve aussi que, dans ce pays, les choses bougent vraiment... quand on veut les faire bouger !

Nouveautés

Révolutionnaire : le projet Wathelet prévoit que les délais de prescription pour les abus sexuels (viol et attentats à la pudeur) ne commenceront à courir qu'à dater du jour où la victime aura atteint ses 18 ans. Trop d'affaires ont démontré que beaucoup d'enfants et adolescents, victimes de violences sexuelles, préféreraient se taire : personne à qui s'adresser, difficulté de parler de ces choses-là !

Si le projet passe - et l'on ne voit plus très bien ce qui pourrait l'arrêter - l'enfant devenu adulte pourrait dénoncer les faits pendant dix ans (et donc jusqu'à ses 28 ans), s'il a été victime d'un crime (viol), ou bien cinq ans (jusqu'à ses 23 ans) si les agissements dénoncés sont constitutifs d'un délit ou d'un crime correctionnalisés.

Ce qui ne va pas sans danger : on pense notamment aux risques de règlement de compte intrafamiliaux. Mais, malgré tout, le gouvernement préfère donner à une fille ou un garçon, dont l'adolescence a été massacrée, la possibilité de faire valoir ses droits. C'est aussi une façon de faire comprendre à tous les papas touche-zizi que le temps viendra où l'enfant violenté sera assez grand pour parler. Dans les milieux judiciaires, on ne voit qu'un obstacle pratique : celui de la preuve, difficile à rapporter après tant d'années !

Autre innovation : la répétition des affaires de pédophilie a souvent fait regretter que la loi ne permette pas de punir sérieusement ceux qui savaient mais ont fermé les yeux et se sont tus. Le silence des enfants victimes se comprend, celui des témoins (parents, proches de la famille, voisins, enseignants, assistants sociaux, médecins, etc.), en revanche, est inadmissible.

Le projet Wathelet y remédie, en responsabilisant les adultes à l'égard des enfants. Désormais, toute non-assistance à personne en danger passe de 6 mois à un an de prison, peine qui sera portée à 2 ans si la personne exposée à un péril grave est un mineur d'âge !

Gilbert Dupont

BIENTOT EN CORRECTIONNELLE ?

LDH 13.01.95

Sanctions plus rapides

BRUXELLES - On s'en plaignait depuis des années, mais rien ne bougeait ! Non seulement il n'est pas facile de parler de ces choses-là - et ce l'est d'autant moins pour un gosse qui sait parfaitement que ce qu'il dira vaudra à son papa, à son tonton, à son voisin, etc. d'aller en prison - mais la procédure était jusqu'à présent ainsi conçue que l'enfant ou l'adolescent devait répéter trente-six fois son récit. Il était entendu au commissariat ou poste de gendarmerie puis éventuellement à la PJ ou à la BSR. Souvent, les magistrats, à l'affût de la vérité, et c'est normal, procédaient à une nouvelle audition. Entretemps, on avait parfois oublié un détail... et le gosse devait revenir. Un médecin légiste l'examinait, puis un psychologue, et pourquoi pas l'assistante sociale.

En multipliant les interrogatoires, le petit finissait par imaginer qu'on ne le croyait pas, ce qui provoquait un nouveau traumatisme. On s'est rendu compte qu'au fil des interrogatoires, l'enfant finissait par se crispier, se rétracter ou au contraire, qu'il ajoutait des éléments inexacts. Autant de bonnes raisons expliquent que le ministre a décidé d'autoriser que certaines auditions de mineurs d'âge victimes de maltraitances soient filmées par vidéo.

A nouveau, plus de bla-bla : une

expérience-pilote est déjà menée à Mons et à Bruxelles par la section jeunesse de la PJ, un service débordé par les dossiers de pédophilie !

Améliorer encore et encore l'accueil des victimes ? Pour l'instant, quinze parquets du procureur du Roi disposent d'un service d'accueil : avant le 1er mai, tous les parquets du royaume seront pourvus d'un pareil service.

Et puis, un enfant se sent bien avec certains, pas avec d'autres : le projet Wathelet prévoit noir sur blanc que le mineur d'âge victime d'abus sexuels aura le droit de se faire accompagner par l'adulte de son choix. Un droit qui sera obligatoirement rappelé à l'enfant ou à l'adolescent avant que ne débute son audition. Plus globalement, la volonté existe - mais sa réalisation sera sans doute plus longue - de revoir en profondeur les conditions actuelles d'organisation de ces entretiens ainsi que la formation des interrogateurs.

Traumatisant

Les assises pour les violeurs d'enfants ? Elles ont du bon - la publicité faite autour de ces procès a un effet dissuasif certain - et du moins bon : nos cours d'assises sont surchargées ; il est traumatisant pour un gosse de témoigner aux assises, même à huis clos ; les risques exist-

tent que l'affaire soit classée sans suite. C'est pourquoi le projet Wathelet prévoit que les violeurs d'enfants même âgés de moins de dix ans, puissent, au besoin, être jugés en correctionnelle : le but n'est pas de punir moins fort - la peine peut grimper jusqu'à 20 ans de travaux forcés - mais d'être plus efficace et plus rapide, des études ayant montré que la sanction rapide favorisait la déculpabilisation de l'enfant.

Les gros dossiers de pédophilie - réseaux organisés, violences caractérisées - resteraient de la compétence des assises.

Le projet Wathelet règle encore bien d'autres questions (notamment l'accès des moins de 18 ans aux téléphones roses, dont on a déjà parlé). Hier, le ministre a encore confirmé sa volonté de lutter en Belgique contre le tourisme sexuel en Asie et Afrique (Kenya, Gambie et Maroc sont les nouvelles destinations courues par les amateurs de safaris sexuels). Mais Wathelet le fera dans le cadre d'une autre loi qui avance bien (elle a déjà été adoptée par la Chambre et passera bientôt au Sénat) sur la répression de la traite des êtres humains et de la pornographie infantile.

Gilbert Dupont

TENTATIVE DE RAPT D'ENFANT

LDH 16.01.95

La PJ a arrêté à temps un papa kidnappeur

BRUXELLES - Cette fois, la police a pu intervenir avant qu'il ne soit trop tard, c'est-à-dire avant que le papa ne disparaisse à l'étranger avec un gosse enlevé à Bruxelles. L'inspecteur Jean Dooms, de la PJ, a - encore - fait merveille : le père de la petite Gabrielle n'a pas eu le temps de passer les frontières.

Sa mère ne passera pas des années à la rechercher, comme Mme Valérie Dubois dont les enfants ont été enlevés par leur père marocain il y a trois ans, ou comme Lahsen Schaarat dont les gosses ont été kidnappés par leur mère à Bruxelles et vivent sans doute quelque part aux Philippines !

Couples mixtes, couples à dangers. Née le 5 septembre 1992 de l'amour d'un papa égyptien et d'une maman bruxelloise, Gabrielle pourrait être l'héroïne d'une série télévisée à côté de laquelle Dallas passerait pour un feuilleton à l'eau de rose, peuplé de personnages angéliques. La petite fille est en effet au centre d'un

bras de fer entre son père et sa mère, auquel ne manque aucun des ingrédients qui font la recette des reality-shows à l'hollywoodienne : enlèvements successifs, coups tordus et coups tout court.

Libéré

Son père l'avait kidnappée samedi, vers 14 h 30, au domicile de sa mère, rue Defnet, à Saint-Gilles. La maman, Frédérique, 26 ans, avait essayé de l'en empêcher, mais Fathi (36 ans) était le plus fort. Le couple s'était disputé violemment et Frédérique, désespérée, avait contacté la police judiciaire...

En janvier 1994, Fathi avait déjà enlevé l'enfant et l'avait confiée à sa famille en Egypte. Le rapt parental était donc d'autant plus à craindre que, deux mois plus tard, Frédérique avait obtenu un jugement lui confiant la garde de sa fille. Depuis mars 1994, Fathi n'a en réalité plus aucun droit sur sa fille. Allait-il réussir à s'enfuir en

Egypte avec elle ?

C'était une question d'heures. L'aéroport de Bruxelles-National a immédiatement été contacté. A 17 h 39 exactement, le signalement du père - corpulence moyenne, 1,80 m, cheveux noirs ondulés tombant dans la nuque, moustache, barbe non rasée depuis deux jours, veste Raiders orange et blue-jeans - et de la fillette - cheveux noirs ondulés tombant dans la nuque, pantalon rouge et anorak avec capuchon rouge - a été diffusé à tous les services de police et brigades de gendarmerie.

Recherches fructueuses puisque, trois heures après, vers 20 h 30, le père et l'enfant étaient retrouvés sains et saufs. Interrogé, le papa kidnappeur a déclaré qu'en réalité il n'avait jamais eu l'intention de filer à l'étranger avec sa fille. Le parquet lui a accordé le bénéfice du doute et, finalement, l'a libéré...

Gilbert Dupont

Les affaires de 1994: une trop longue liste

BRUXELLES - Egrener toutes les affaires de pédophilie qui ont émaillé la rubrique des faits divers au cours de l'année 1994, ressemblerait à une longue litanie, plus triste qu'une journée sans pain. Tous les cas d'abus sexuels contre des enfants sont graves. N'empêche, il a fallu opérer un choix pour ce voyage au bout de la bassesse et de la honte :

● Début mars, Jean-Pierre V. écopait de la perpétuité devant les assises du Hainaut pour avoir violé quatre de ses cinq filles de 1978 à 1992. Des caresses incestueuses qui avaient commencé lorsque l'aînée avait à peine 7 ans. Coups, viols, chantage, menaces étaient le quotidien de ces pauvres gamines.

● Les premiers jours du mois de mai étaient le théâtre de deux affaires qui ont défrayé la chronique. L'arrestation de Michel Dupont d'abord. Cet homme au-dessus de tout soupçon, attaché de cabinet du ministre Lebrun et président du CPAS de Dürbuy, profitait de sa position sociale pour abuser sexuellement d'enfants. Directeur d'une institution à Petit-Han, accueillant des enfants du juge, il violait les garçons et organisait parfois des séances de débauche collective. Le 28 novembre 94, il écopait de cinq ans de prison, une peine assortie d'un sursis partiel. Autre arrestation retentissante : celle de Jacques Grafé. Cet ancien fonctionnaire aux Affaires étrangères de 65 ans avait jeté son dévolu sur des gamins du quartier, issus pour la plupart de milieux défavorisés. Il les attirait dans son appartement, où il se livrait à des attouchements, des fellations et autres douceurs.

● Le 17 juin 94, devant le tribunal correctionnel de Charleroi, c'était le curé de Thirimont (un petit village hennuyer), l'abbé Walravens, qui écopait de trois ans avec sursis partiel pour avoir tripoté quelques-uns de ses jeunes paroissiens.

● Philippe Dessart (34), prof de latin et de français dans un institut catholique liégeois, avait une définition étrange de l'éducation. Il emmenait des gamins d'environ 13 ans en voyages soi-disant scolaires. Au programme : masturbation, fellation et pénétration digitale, mais aussi des sévices corporels comme nager dans de l'eau glacée ou rester attaché nu pendant des heures. Le 27 septembre, il était condamné à 5 ans d'emprisonnement ferme.

Et la série ne s'arrête pas en 1994 : le 23 janvier prochain débutera devant les assises du Brabant le procès de Jean-Paul Raemaekers (55). Celui-ci infligeait à ses jeunes victimes non seulement des pénétrations vaginales, mais également des fellations. Si les petites résistaient, elles étaient frappées ou menacées. Comble de l'ignoble : Raemaekers filmait ses exploits !

minologiques Léon Cornil de la Faculté de droit et le Centre de recherche-action et de consultations en sexo-criminologie (CRASC) - l'ont souligné d'entrée de jeu : le phénomène sorti aujourd'hui des « catacombes » mérite que l'on fasse le point sur les différentes approches de cette déviance.

Si tout un chacun se doit aujourd'hui d'être sensibilisé au drame qui touche ces enfants mais aussi aux mécanismes qui animent l'agresseur, il en va aussi de la responsabilité des médecins, chercheurs, juristes, magistrats, médias et pouvoirs publics que d'agir en symbiose pour mieux appréhender le problème, et le mieux soigner aussi. C'est la raison d'être même de ce colloque auquel sont conviés jusqu'à ce vendredi soir quelque 350 participants et des dizaines d'intervenants issus précisément de ces différents horizons professionnels.

ALLER VITE

Mais c'est de l'autorité politique qu'est venue, jeudi, la première réponse, lors du discours d'ouverture du ministre de la Justice Melchior Wathélet. Une réponse inédite et concrète de celui qui a en charge l'appareil judiciaire et qui devrait aboutir rapidement par le biais d'un avant-projet de loi relatif aux abus sexuels à l'égard des enfants.

Ce dernier est le fruit de la réflexion d'un groupe de travail comprenant divers intervenants de départements concernés. Le texte de l'avant-projet qu'ils ont concocté ensemble, pour ce qui relève de la compétence du ministre de la Justice, devrait être débattu tout prochainement en conseil des ministres, sans doute courant février, promet M. Wathélet.

Ce projet de loi comporte quatre volets distincts : primo, la réforme du délai de prescription. Dorénavant, celui-ci courra à partir de l'âge de la majorité de la victime pour éviter que l'agresseur d'un enfant abusé à 7 ans ne puisse se soustraire à la Justice si celui-ci ne dépose plainte que lorsqu'il se sent légalement indépendant pour pouvoir le faire.

Deuxième volet : la modification de la loi sur les circonstances atténuantes, qui pourrait permettre dorénavant la correctionnalisation du viol commis sur un enfant de moins de 10 ans. Actuellement l'article 375 du code pénal punit de travaux forcés à perpétuité le viol commis sur un enfant de moins de 10 ans. Il s'agit dès lors d'un crime, nécessairement justiciable de la cour d'assises. Dont l'on connaît les tares : lenteur de la procédure, publicité parfois excessive, sanction tardive. D'où de fréquentes hésitations dans le chef de la justice à entamer des poursuites devant une machine aussi lourde, avec le risque de classement sans suite qui s'en suit. Les magistrats pourront se voir offrir la possibilité de correctionnaliser le crime.

Selon M. Wathélet, le silence des enfants victimes se comprend. En revanche, celui des témoins est inadmissible. Il préconise dans un troisième article un renforcement de la peine prévue pour non assis-

Le ministre Wathélet propose un avant-projet de loi visant à mieux sanctionner la déviance

Le ministre de la Justice, Melchior Wathélet, a dévoilé mercredi, lors d'un colloque organisé sur le thème de la pédophilie à l'Université libre de Bruxelles, l'avant-projet de loi qu'il compte soumettre bientôt au conseil des ministres en vue de mieux combattre le problème des abus sexuels à l'égard des mineurs. La nouvelle législation promise se veut une réponse de l'autorité politique fédérale face à une problématique qui a profondément choqué l'opinion publique.

On se souvient qu'au mois de juin dernier, Marie-France Botte, héraut de la lutte contre la prostitution infantile, et Claude Lelièvre, délégué géné-

ral aux droits de l'enfant en Communauté française, avaient remis au roi Albert II une pétition forte de 350.000 signatures visant à mieux combattre la pédophilie. Une pétition à laquelle « La Libre Belgique » avait été étroitement associée et qui recueillit, de l'aveu même de ses promoteurs, un succès inespéré.

Quelques semaines plus tard, le Premier ministre chargeait Melchior Wathélet de coordonner une réflexion qui puisse répondre, en termes à la fois répressifs et préventifs, aux différentes demandes de la pétition. C'est le volet qui ressort de sa compétence exclusive qu'a présenté mercredi à Bruxelles le ministre. D'autres initiatives, notamment pour ce qui est de la prévention, matière communautarisée, sont également attendues très bientôt.

QUATRE VOLETS

Concrètement, l'avant-projet de loi comporte quatre volets. Le plus important est sans nul doute la réforme du délai de prescription, qui ne prendrait plus cours qu'à partir de l'âge de la majorité civile. Il s'agit de permettre à la victime de déposer plainte longtemps après les sévices sexuels subis qu'il n'aurait osé révéler qu'une fois atteint l'âge légalement adulte. Un enfant abusé par un proche

parent à 7 ans pourra désormais encore le poursuivre devant les tribunaux onze ans après, une fois débarrassé de la tutelle parentale.

Autre article de l'avant-projet de loi : la possibilité offerte aux magistrats de correctionnaliser un crime jusque-là obligatoirement passible des assises, notamment lorsqu'il s'agit d'un viol sur un mineur de moins de 10 ans. Cette mesure devrait permettre une sanction plus rapide et des poursuites plus fréquentes. Il appert en effet que beaucoup de juges préféreraient classer un dossier sans suite plutôt que d'engager une procédure très lourde et traumatisante pour l'enfant.

Un coin sera également enfoncé dans la loi du silence qui colle à la pratique pédophile. « Le silence des enfants victimes se comprend », souligne le ministre, « celui des témoins est inadmissible ». Ceux-ci pourront être poursuivis pour non-assistance à personne en danger, avec aggravation de la peine lorsque la victime est mineure d'âge. Enfin, les auditions des enfants abusés seront assouplies, une fois encore dans le louable souci d'atténuer leurs souffrances.

Ces mesures devraient venir renforcer la protection de l'enfance abusée, alors que des textes législatifs visant à réprimer le tourisme sexuel et l'accès aux messageries roses sont en cours d'examen au Parlement.

Jean-François DUMESNIL.

LLB 13 D.Ste. nouvelle loi

M. Wathélet voudrait aller vite et la veut effective pour la fin de cette année

C'est au lendemain de la mise sous mandat d'arrêt par le parquet de Bruxelles d'un sexagénaire de Molenbeek, récidiviste, et accusé du viol de six fillettes mineures, que s'est ouvert, jeudi à l'ULB, un important colloque consacré à une approche pluridisciplinaire de la pédophilie. Faut-il y voir un concours de circonstances ? Répondre de façon catégorique par l'affirmative serait peut-être travestir la vérité. Car il faut bien admettre que les arrestations de pédophiles se succèdent à un rythme effréné aux quatre coins du pays.

Ainsi que l'a rappelé jeudi matin, M. Serge Berger, psychanalyste, la pédophilie remonte à la nuit des temps, s'ancre même dans des civilisations antiques dont l'Occident d'aujourd'hui se réclame. Le phénomène n'est donc pas nouveau et fort peu d'indices indiquent qu'il est de plus grande ampleur qu'il y a cinquante ans. Mais voilà, le sujet est de moins en moins tabou, les langues se délient et les parquets sont donc de plus en plus en mesure de prendre connaissance de ces pénibles dossiers.

APPROCHE COLLECTIVE

Les organisateurs du colloque - l'École de sciences cri-

La Justice mieux armée contre la pédophilie

TBS-klinieken vol 'absolute eenlingen'

In Nederland land verblijven zo'n 750 daders van ernstige delicten in een TBS-kliniek. Deel 1 van een serie over terbeschikkingstelling.

NRC 11-1

Celstraf en TBS, terbeschikkingstelling: dwangverpleging in een psychiatrische kliniek. Het is een gecombineerde straf die rechters in Nederland steeds vaker opleggen. Op dit moment telt ons land circa 750 mensen die tot TBS zijn veroordeeld. Tien jaar geleden waren dat er ongeveer 500. Waaruit kan deze stijging worden verklaard?

Het aantal ernstige, gewelddadige delicten in ons land neemt toe. Steeds vaker worden deze delicten gepleegd door mensen die niet of in mindere mate toerekeningsvatbaar zijn. Of iemand toerekeningsvatbaar is, wordt na zijn aanhouding onderzocht in de justitiële observatiekliniek, het Pieter Baan Centrum in Utrecht. Het centrum brengt na zeven weken rapport uit. Alleen aan verdachten die niet of in mindere mate toerekeningsvatbaar zijn, kan TBS worden opgelegd.

„Je ziet op straat meer en meer psychoten, terwijl mogelijkheden ontbreken deze mensen op te vangen”, zegt R. Kleinjan van het ministerie van justitie over het toenemende aantal TBS-voordelingen. „Vroeger werd iemand veel sneller in een psychiatrische kliniek opgenomen bij wijze van bescherming tegen zichzelf. Dat was het zogeheten bestwil-criterium. Tegenwoordig geldt

steeds sterker het gevaarscriterium: iemand wordt alleen nog in een kliniek opgenomen wanneer hij een gevaar vormt voor zijn omgeving.”

De Amsterdamse rechter L. Michels, die zelf heeft gewerkt in het Pieter Baan Centrum, wijst de stijging van het aantal TBS-uitspraken aan de individualisering in de samenleving. „Mensen wor-

TBS

den steeds minder opgevangen door hun sociale omgeving. Je ziet soms mensen voor je die volslagen ontheemd zijn, absolute eenlingen.” Vaak hebben mensen die hij tot TBS veroordeelt een psychiatrisch verleden. Michels: „Je ziet bijvoorbeeld mensen met een psychose die in een inrichting dankzij medicijnen van hun ziekte zijn afgehaakt en dan weer op straat komen, waar zij de medicijnen niet meer innemen.”

De Amsterdamse psychiater R.A. Achilles beaamt dat „ernstig gestoorde cliënten in de reguliere hulpverlening geen schijn van kans hebben te worden geholpen. Ze zijn te gewelddadig, ze zijn zwaar verslaafd en vaak willen ze helemaal niet worden geholpen. De gewone psychiatrie is niet toegerust om mensen met een zware karakterstoornis op te vangen.”

Ook Achilles, gespecialiseerd in crisis-interventie, stelt een toename van 'ontheemde eenlingen'

vast. „Op die mensen is het moeilijk greep te krijgen, omdat ze geen vrienden of familieleden hebben die je bij de behandeling kunt betrekken.” Daarnaast wijst hij op de 'transculturele' problemen bij allochtonen. Mensen die tot TBS zijn veroordeeld, zitten verspreid over zes justitiële en twee niet-justitiële klinieken. Bij deze klinieken valt een forse stijging van het aantal allochtonen te zien. In 1991 was het percentage allochtonen al opgelopen tot een kwart van de TBS-bevolking.

Celstraf wordt gegeven voor de duur van een bepaald aantal maanden of jaren. TBS daarentegen duurt zolang iemand naar het oordeel van de rechter de veiligheid van anderen kan bedreigen. In eerste instantie wordt TBS opgelegd voor twee jaar. Daarna kan deze maatregel steeds worden verlengd met één of twee jaar. TBS kan een paar jaar duren, maar ook een heel leven lang. Hoewel geen enkele rechtbank iemand tot langer dan twintig jaar veroordeelt, zitten tussen de veertig en vijftig mensen 'quasi permanent' vast in een TBS-kliniek, zoals dat op Justitie wordt geformuleerd.

Zes van de tien patiënten die eind vorig jaar in een TBS-kliniek verbleven, zijn ter beschikking gesteld wegens het plegen van een agressief delict. Drie van de tien zijn in behandeling wegens het plegen van een zedendelict. Gemiddeld verblijft iemand zes jaar in een TBS-kliniek. Bij zedenzaken is dat acht jaar. Van de mensen die al vijf jaar de TBS-kliniek hebben verlaten, recidiveert volgens de statistieken van

Justitie 20 procent in ernstige mate.

De TBS-klinieken hebben een bezettingsgraad van gemiddeld 99 procent. De wachttijd voor plaatsing in een kliniek belooft momenteel zes maanden tot een jaar. Vroeger bleef iemand die moest wachten op een plaats in een TBS-kliniek als 'passant' in het Dr. F.S. Meijers Instituut in Utrecht. Nu wacht een recordaantal van 112 TBS-gestelden in huizen van bewaring op plaatsing in een TBS-instelling.

Een aantal van hen is het wachten beu en heeft een kort gedrag tegen de staat aangespannen. Ze voeren aan dat de rechter hun het recht heeft gegeven op behandeling. Zij eisen plaatsing in een TBS-inrichting. Omdat zij tijdens hun verblijf in een huis van bewaring niet worden behandeld, vinden zij hun verblijf daar onrechtmatig.

Een TBS-behandeling is even duur als die binnen de forensische psychiatrie. Ongeveer zevenhonderd gulden per dag per behandelde patiënt. Dat is driehonderd gulden meer dan een gedetineerde kost. Op 750 terbeschikking-gestelden is dat bijna 190 miljoen per jaar.

Bij de voortdurende stijging van het aantal terbeschikkingstellingen blijft de uitbreiding van TBS-plaatsen achter. Het ministerie van justitie signaleert al jaren een capaciteitstekort op dit gebied. Ondanks de gerealiseerde en voorziene uitbreidingen zal dit tekort in 1998 oplopen tot tenminste 130 plaatsen.

HANS MOLL

TBS

NRC 19-1

1 TBS-klienten zijn zielige mensen — 'absolute eenlingen' volgens NRC Handelsblad van 11 januari. Maar veel beklagenswaardiger zijn de slachtoffers of hun nabestaanden. Een zedendelinquent heeft, als hij na gemiddeld acht jaar vrijkomt, de Nederlandse samenleving 8 x 365 x 700 gulden, dat is meer dan twee miljoen gulden gekost. Ongeacht de kosten van opsporing, psychiatrische rapportage, berechting en gevangenisverblijf. Ongeacht de schade aan de slachtoffers toegebracht. De slachtoffers van zedendelinquenten krijgen nog niet één procent van de uitgaven die de staat zich voor de daders getroost. Is dat redelijk? Is het redelijk als de uitgaven voor TBS-klienten buiten schot blijven als de staat op grote schaal snoeit in de uitgaven voor burgers die niet iets hebben misdaan?

Is het dure TBS-systeem succesvol? Volgens de statistieken van Justitie recidiveert 20 procent binnen vijf jaar in ernstige mate. Als er 750 TBS-klienten zijn, waarvan 30 procent zedendelinquenten die gemiddeld acht jaar zitten, dan komen er per jaar gemiddeld zo'n 28 vrij, waarvan een vijfde recidiveert, zes per jaar. Dat betekent dat er elke twee maanden een ernstig zedenmisdrijf wordt gepleegd door iemand die na TBS is vrijgelaten. Het zijn er meer: de justitiële statistieken kennen niet het zognoemde *dark number*, de misdrijven waarvan de dader onbekend blijft; bovendien recidiveren juist zedendelinquenten meer dan eens, als gevolg van een aandrang die zij niet kunnen onderdrukken.

MR. CHARLES BOISSEVAIN, Leidschendam

Hulp aan dader van seksdelict in gevaar

Van onze verslaggever
Henk Kuipers

GRONINGEN - Van de 64 Noordnederlandse daders van seksuele delicten, die behandeld zijn door de Groninger Stichting Ambulante Preventie Programma's (STAPP), is er maar een teruggevallen in zijn oude gedrag. Dat is, ook landelijk gezien, een zeer spraakmakend resultaat. Niettemin is de kans groot dat STAPP binnen afzienbare tijd met haar werk moet stoppen. Want de kas is bijna leeg. En, los van de eigen bijdragen van de cliënten, komt er praktisch geen geld meer binnen doordat de Reclassering, een van de belangrijkste 'leveranciers' van cliënten, zelf ook op de centjes moet letten.

Om het belang van de hulpverlening aan daders van seksuele delicten weer eens voor het voetlicht te brengen, organiseert STAPP op vrijdag 27 januari in het Stadsparkpaviljoen in Groningen een voorlichtingsmiddag waaraan wordt meegewerkt door deskundigen als prof.dr. H. van Marle, geneesheer-directeur van het Pieter Baancentrum in Utrecht, drs. O. de Haas, directeur van

STAPP in Groningen is zo goed op weg. Helpt daders van seksuele delicten. En met veel succes. Maar het geld raakt op. Hoe nu verder? STAPP wil erover praten.

spoor te houden. In de afgelopen vijf jaar heeft STAPP maar een van de 64 behandelde daders zien recidiveren ofwel ongeveer 1,5 procent. Bij niet behandelde daders is het percentage recidivisten minstens 50 procent, zegt drs. Wubs.

Nu er overal minder geld beschikbaar komt voor hulpverlening dreigt het werk van STAPP in de knel te komen. „Eigenlijk zouden we financieel gesteund moeten worden door de Reclassering, Justitie, vanuit de AWBZ en misschien wel door ziektekostenverzekeraars. Maar de laatste tijd schuift iedereen 'elkaar de verantwoordelijkheid voor de hulpverlening toe. De RIAGG's doen wel wat, inderdaad, maar lang niet genoeg en bovendien vinden wij dat we veel betere resultaten halen,” zegt STAPP-hulpverlener Wubs. Hij hoopt dat de informatiemiddag in Groningen ertoe zal leiden dat er antwoord komt op vragen als: hoe kan de hulp aan daders van seksuele delicten het beste worden aangepakt en waar moet het geld vandaan komen.

Gevangene krijgt TBS na eenderde van zijn straf

Van onze verslaggever

DEN HAAG

Gedetineerden die nog een tbs-behandeling staat te wachten, moeten eerder worden opgenomen dan nu het geval is. Minister Sorgdrager van Justitie wil dat zij na het uitzitten van eenderde van hun gevangenisstraf worden overgeplaatst naar een tbs-kliniek.

De ministerraad is akkoord gegaan met dit wetsvoorstel. Nu moet tweederde van de straf worden uitgezeten voordat er sprake is van een tbs-behandeling. De commissie Fokkens heeft de minister geadviseerd de gedetineerden eerst een tbs-behandeling te laten ondergaan, om deze vervolgens in mindering te brengen op de uit te zitten celstraf.

Minister Sorgdrager heeft dat advies niet gevolgd, onder meer vanwege de capaciteitsproblemen. De huidige wachttijd van 75 zou bij het volgen van het advies worden vergroot tot 175.

De minister stelt verder voor dat jaarlijks moet worden beoordeeld of er een gevraagde tbs-behandeling zou kunnen plaatsvinden aan de hand van de psychische gestedigheid van de gedetineerde.

Ook wil zij de rechter in staat stellen onder bepaalde voorwaarden de tbs-verpleging te beëindigen. Worden de voorwaarden niet nageleefd, dan moeten ze worden aangescherpt of kan er worden besloten de verpleging te hervatten.

Iedereen die door de rechter tot terbeschikkingstelling is veroordeeld krijgt na zijn gevangenisstraf te maken met het Meijers Instituut in Utrecht. Daar wordt onderzocht welke kliniek en welke behandeling het meest geschikt zijn. **MRC 17-1**

De gevangenisstraf van Eduard zit erop. Hij kreeg een jaar gevangenisstraf en TBS opgelegd nadat hij ontucht met een meisje van 9 jaar had gepleegd. De ontucht met andere meisjes waarvan hij ook werd verdacht achtte de rechtbank niet bewezen. Zelf denkt Eduard dat hij nu wel snel weer op straat zal staan — hij vergeet dat zijn veroordeling meer inhoudt dan alleen de straf.

Iedereen die tot TBS met dwangverpleging is veroordeeld krijgt te maken met het Dr. F.S. Meijers Instituut. Het instituut, genoemd naar de Amsterdamse zenuwarts Frederik Salomon Meijers (1868-1953), onderzoekt welke behandeling en welke kliniek het meest geschikt zijn voor de veroordeelde man of vrouw. De bekendste inrichting is de Mesdagkliniek maar er zijn nog zes andere (niet) justitiële inrichtingen waar terbeschikkinggestelden vervolgens kunnen worden geplaatst. De onderlinge verschillen tussen de klinieken betreffen de mate van beveiliging, van psychiatrische opvang, de vorm van therapie, de sekse van de patiënt en de intelligentie van de patiënt.

Het Meijers Instituut — groot, donker gebouw, tegenover een rijkelijk begroeide begraafplaats — ligt tussen de vrouwengevangenis en het Pieter Baan Centrum, de observatiekliniek voor verdachten, in. Geneesheer-directeur dr. B. Raes zou graag willen uitbreiden richting vrouwengevangenis om alle terbeschikkinggestelden op dezelfde plek te hebben.

Raes: „Omdat wij over alle TBS-patiënten adviseren kennen we de gehele TBS-populatie. We worden daardoor ook steeds meer een onderzoeksinstituut dat veranderingen of trends signaleert bij terbeschikkinggestelden." Het Meijers Instituut stelt voor iedere patiënt de behandelingsindicatie en adviseert de daarbij passende kliniek. Die adviezen komen echter op verschillende manieren tot stand.

Bij Eduard kwam het advies betrekkelijk vlot tot stand. Psycholoog J. Wouda van het Meijers Instituut bezoekt hem in het huis van bewaring in Hoorn. Hij heeft het dossier van de 37-jarige man uitvoerig bestudeerd en heeft zich een beeld van de man gevormd.

Eduard is heel zenuwachtig voor het gesprek. In zijn groezelige katoenen trainingsbroek en te nauwe overhemd met brandgaatjes kijkt hij de psycholoog hoopvol aan. Zijn gezicht is roodgemaakt, hij heeft zich niet geschooren en het lange vette haar hangt in slierten in zijn gezicht. Hij onderbreekt de psycholoog voortdu-

Het Meijers Instituut in Utrecht, ingeklemd tussen de vrouwengevangenis en het Pieter Baan Centrum. (Foto Evelyne Jacq)

Instituut kent hele TBS-populatie

rend en beseft nauwelijks waarover gesproken wordt. „Ik ben geestelijk, psychisch en lichamelijk totaal kapot”, repeteert Eduard enkele keren achter elkaar. Als daar niet op wordt gereageerd vervolgt hij onzeker: „Ik voel me een verschoppeling. Wanneer mag ik hier weg?”

De psycholoog probeert aan de hand van een aantal vragen wat meer over Eduard te weten te komen. Weet hij wat TBS inhoudt? Hoe staat hij tegenover behandeling? Hoe heeft hij zijn straf tot nu toe doorstaan? Heeft hij contact met andere gevangenen? Hoort hij wel eens wat van zijn familie?

Op alle vragen geeft Eduard, afkomstig uit een gezin met zeventien kinderen, een onsamenhangend antwoord. Kan de psycholoog hem niet gewoon vertellen hoe lang dit 'geintje' nog gaat duren? Hij heeft zijn delict toch toegegeven en zijn straf toch uitgezeten. Daarbij moet de psycholoog ook weten dat hij 'verleid' werd door dat meisje. Eduard: „Ik heb nooit geweten dat ze zo jong was. Op de camping leek ze wel 18. Ze zou de vriendschap met mijn dochterje opzeggen als ik geen seks met haar zou hebben.” Hij gelooft in zijn eigen verhaal en verwijt zijn schoonmoeder de rest. Die heeft hem dit allemaal 'geflukt'.

In de auto terug naar Utrecht vertelt Wouda dat er voor deze „zwakbegaafde man beperkte mogelijkheden” zijn. Opname in het

Meijers Instituut acht de psycholoog niet nodig. De 'buitenselectie' van Eduard wordt een week later besproken op de stafvergadering aan de hand van de rapportage van Wouda.

Het Meijers Instituut besluit steeds vaker tot zulke 'buitenselecties' omdat er veel te weinig plaats is op het instituut om iedere TBS'er zes weken intensief te onderzoeken. Het instituut heeft 32 plaatsen voor 'selecties', 'her-

TBS

selecties' en voor eventuele 'crisis-opnames'.

Sinds kort is er een dependance van het instituut voor 18 patiënten in de Amsterdamse penitentiaire inrichting 'Over Amstel'. Het enige verschil met het moederinstituut in Utrecht is, dat in Amsterdam de patiënten al enigszins worden voorbereid op de behandeling die hen te wachten staat. Zo krijgen zij bijvoorbeeld te maken met een strenger dag- en nachtritme of wordt hen een onderwijsprogramma geboden dat aansluit op hun toekomstige behandeling.

De patiënten die worden opgenomen in het Meijers Instituut krijgen bij binnenkomst eerst te maken met de 'badmeester'. In een klein kantoor met een soort paskamertje — alles geschilderd

in geel en bruin — wordt de nieuwe bewoner van het instituut onderzocht. De badmeester dankt zijn naam aan een gebruik van vroeger. Toen moesten alle nieuwe patiënten bij binnenkomst verplicht onder de douche. Nu hoeven ze zich alleen uit te kleden in de paskamer en controleert de badmeester of er niets naar binnen wordt gesmokkeld. Iedereen die wordt opgenomen mag één middelgrote kartonnen doos met inhoud mee naar binnen nemen. Alles wat gevaarlijk of van enigerlei waarde is, wordt daar weer uitgehaald. Maar voor een vogeltje in een kooi wordt een uitzondering gemaakt. De patiënt krijgt verder een dekenpakket mee en wordt vervolgens overgedragen aan het hoofd van een van de drie afdelingen. Deze vertelt hem de huisregels — heel summier want de nieuwkomer kan dat niet allemaal in zich opnemen. De rest komt wel op de afdeling.

Daar krijgt hij een cel toegewezen en wordt kennism gemaakt met de andere bewoners. Een naam is voldoende. Op de afdeling wordt nauwelijks gesproken over delicten. De staf bestaat uit het afdelingshoofd, enkele sociotherapeuten, een maatschappelijk werker, een psycholoog en een psychiater. De laatste drie zijn op afroep beschikbaar en bezoeken zelf de afdeling enkele keren per dag. De sociotherapeuten observeren de patiënten de gehele dag en aan het einde van de dag wordt daarover in het dossier gerapporteerd.

Op de afdeling ligt tussen de twee rijen cellen een brede gang met wat zitjes en een biljart. Er is een keuken en een gemeenschappelijke eetkamer. De 'cockpit' van de staf is een glazen kantoor van waaruit zij de afdeling kan overzien. De cellen zijn niet heel klein. Ze zijn wel snel vol, met een bed, een stoel, een tafel, een televisie en wat persoonlijke spullen — zij houden het midden tussen een kinderkamer en een kamer van een eerstejaars student.

Iedere dinsdag heeft er een afdelingsvergadering plaats. Patiënten, sociotherapeuten en het afdelingshoofd praten met elkaar over de gang van zaken op de afdeling. Eén van de patiënten, Dirk, notuleert. Hij let extra goed op. De anderen spuien hun gal of staren ongeïnteresseerd in de ruimte. Ze storen zich aan elkaars gedrag: te vol geschonken koffiekopjes veroorzaken koffieflekkingen op de vloer. Asbakken worden niet op tijd geleegd. De planten krijgen niet vaak genoeg water en er zou ook wel eens wat minder geschreeuwd mogen worden. Eén van de jongens wordt later door het afdelingshoofd apart genomen. Hij moet zich wat minder negatief opstellen en als hij zich gediscrimineerd voelt kan hij dat ook zeggen tegen de staf of tegen het afdelingshoofd — de drempel is laag, dat zou hij toch moeten weten.

De staf van het Meijers Instituut vergadert wekelijks. In de vergadering worden nieuwe TBS-

gevallen besproken en komt de psycholoog met zijn bevindingen van de 'buitenselecties'. Als de anderen het eens zijn met het advies wordt dat door de voorzitter aangenomen. Eduard, zo wordt besloten, gaat naar de rijksinrichting Veldzicht in Avereest — een streng beveiligde kliniek waar vooral aan het gedrag van de man aandacht zal worden besteed. Of, zoals in het rapport staat: 'middels een proces van verinnerlijking van een gedragsregulerende benaderingswijze zal betrokkene tot meer adequate zelf-structurering en sturing gebracht moeten worden'.

Na zes weken volgt voor iedere patiënt die in het instituut is opgenomen automatisch het eindadvies. Ook de totstandkoming van zo'n advies wordt uitvoerig besproken in de stafvergadering. De psycholoog, de psychiater, de maatschappelijk werker, de sociotherapeut, de creatieve therapeut — allen hebben een aandeel in het uiteindelijke advies over een

patiënt. Wouda licht op de vergadering het eindrapport over zijn patiënt Dirk toe. De jongen, zoon van een arts, heeft zijn vriendin gewurmd en werd daarvoor veroordeeld tot 4 jaar en TBS. Wouda heeft duidelijk te doen met de jongen. Dat kan hij niet verbergen. Er wordt lang over het eindadvies en de behandeling gediscussieerd. Moeten de ouders, die gescheiden zijn, bij de therapie worden betrokken of moet de afhankelijkheid van de jongen juist worden afgeremd. Er is sprake van 'hechtingsproblematiek'. De jongen moet weer contacten 'met risico' durven aan te gaan en het delict moet een plaats in zijn leven krijgen. Met andere woorden: hij krijgt een TBS-behandeling om in de toekomst op een andere manier in het leven te staan. Het advies wordt de Pompekliniek in Nijmegen, waar vooral mensen met een ontwikkelingsstoornis in een empathische omgeving worden behandeld. Dirk zal zo snel moge-

lijk worden overgeplaatst naar de dependance om al enigszins te wennen aan een nieuw regime.

's Middags gaat Wouda naar de afdeling om Dirk (24) te vertellen welk eindadvies de kliniek over hem zal geven. In het kamertje van het afdelingshoofd reproduceert de psycholoog in het bijzijn van de maatschappelijk werker, een sociotherapeut en het afdelingshoofd, wat er allemaal over Dirk is gezegd in de stafvergadering. Dirk luistert aandachtig terwijl hij onophoudelijk op zijn lip bijt. Het lijkt wel of iedereen zijn adem inhoudt. Hoe zou het verder gaan met deze jongen? Dirk slaat zijn ogen neer en verbreekt zelf de stilte. „De Pompekliniek? Ik had eigenlijk geen kliniek in gedachte. Toch komt het als een verrassing.” Wouda vraagt of hij zijn ouders wil bellen om hen van het advies op de hoogte te stellen. Dirk kijkt op zijn horloge en fluistert: „Die kan ik nog niet bereiken maar mag m'n zusje ook?”

MARGOT POLL

Dit is deel twee van een serie over terbeschikkingstelling.

TEL 911

door BABETTE WIERINGA

AMSTERDAM, maandag
Menig seksueel misbruikte vrouw of man is voor het leven getekend. Toch was het tot enkele jaren geleden vrij ongebruikelijk dergelijke slachtoffers smartegeld toe te kennen. Nu hier steeds vaker via civiele procedures aan wordt gewerkt, heeft het Clara Wichmann Instituut en de werkgroep Vrouw en Recht de bundel *schadevergoeding bij seksueel misbruik* samengesteld. De bundel, die als naslagwerk voor advocaten dient, wordt woensdag aan minister W. Sorgdrager van Justitie overhandigd.

Volgens Gerdie Ketelaars, een van de samenstellers, is zo'n handboek hard nodig: „Wanneer een verkeersslachtoffer een been of een arm moet missen, weet iedere rechter en advocaat wat daar voor bedragen tegenover staan. Maar op het gebied van materiële en immateriële schadevergoeding bij seksuele misdrijven zijn absoluut geen richtlijnen. Advocaten baseren de hoogte van het geeïste bedrag op de bedragen die bij het verkeersrecht gelden of kijken naar eerder gedane uitspraken bij seksuele misdrijven. Daarom brengen we nu het naslagwerk met zestig bewerkte en gecategoriseerde vonnissen waarbij aan het slachtoffer een vergoeding voor geleden immateriële schade is toegekend. Zodat er in ieder geval voldoende vergelijkingsmateriaal voorhanden is.”

Psychische schade

Hoewel het volgens het Clara Wichmann Instituut meer

dan logisch is dat seksueel misbruikte vrouwen ook recht hebben op een materiële en immateriële schadevergoeding (smartegeld), gebeurde dit eind jaren tachtig pas voor het eerst. „Het lukte advocaten nooit aan te tonen dat je als slachtoffer van seksueel misbruik daadwerkelijk psychische schade hebt geleden. Het balletje ging pas rollen toen een rechter toch een immateriële schadevergoeding toekende omdat hij het een algemeen bekend gegeven vond dat zo'n slachtoffer schade lijdt.”

In de afgelopen jaren is een keer een immateriële schadevergoeding van 100.000 gulden toegekend, maar doorgaans variëren de bedragen tussen de 5.000 en 30.000 gulden. Gerdie Ketelaars: „In tegenstelling tot vastgestelde bedragen bij het verkeersrecht kun je bij seksuele misdrijven niet zeggen dat bijvoorbeeld voor een aanranding 5000 gulden staat en voor een verkrachting 10.000. De

opgelopen schade is te persoonlijk gebonden.”

Materiële schade

En kan volgens Gerdie Ketelaars enorm zijn. „Een materiële schadevergoeding houdt natuurlijk niet op wanneer de kosten van kapotte kleding of een defecte fiets worden gedekt. Koopt iemand een busabonnement omdat er angst is op de fiets naar het werk te gaan, gaat iemand uit angst verhuizen of is het slachtoffer niet meer in staat een schoolopleiding af te maken, dan spreken we ook van materiële schade.”

Een ander verhaal is het psychische leed waar een slachtoffer niet aan ontkomt. „Slapstoornissen, relatieproblemen of zelfs arbeidsongeschiktheid kunnen het gevolg zijn van zo'n ingrijpende gebeurtenis. Het toekennen van smartegeld verhelpt dergelijke problemen natuurlijk niet, maar kan de pijn wellicht iets verzachten.”

Handboek voor schadevergoeding SMARTEGELD MA SEKSUEEL MISBRUIK

Handboek voor vergoeding na seksmisbruik

DEN HAAG - Het Clara Wichmann Instituut en de werkgroep Vrouw en Recht hebben een handboek samengesteld voor advocaten om schadevergoedingen te krijgen voor slachtoffers van seksueel misbruik. Het boek wordt volgende week aan minister Sorgdrager van justitie aangeboden bij de officiële opening van de nieuwe behuizing van het Clara Wichmann Instituut.

Volgens een van de samenstellers van de bundel, mr Gerda van Dijk, advocate in Alkmaar, is het eisen van een schadevergoeding via een civiele procedure naast de strafzaak nog vrij nieuw in Nederland. De eerste zaak stamt van ongeveer acht jaar geleden. Voor advocaten die voor hun cliënten schadevergoeding willen eisen bestaan geen naslagwerken.

De bundel die volgende week door Ars Aequi Libri wordt uitgegeven, moet de rechtshulpverleners via zestig voorbeeldzaken wegwijs maken. Aan de hand van trefwoorden kan de raadshoer of -vrouw een zaak zoeken die het meest op die van zijn of haar cliënt lijkt. In de zaken wordt zowel materiële als immateriële schade vergoed.

De hoogste schadevergoeding die ooit in Nederland werd toegekend in een zedenzaak bedraagt volgens Van Dijk 100.000 gulden. Het slachtoffer was zeer jong en het misbruik langdurig. De kans dat het bedrag nooit door het slachtoffer zou worden geïnd was zeer groot, omdat de veroordeelde niet draagkrachtig was.

Het gemiddelde bedrag dat bij schadevergoeding voor zedenzaken wordt toegekend ligt volgens Van Dijk tussen de 15.000 en 30.000 gulden. (ANP)

VERGOEDING VOOR SLACHTOFFER MISBRUIK

Meteen naar de advocaat

Interview

door Arno Ruitenbeek

„Slachtoffers van seksueel misbruik moeten bij aangifte direct een advocaat toegewezen krijgen, net als verdachten. Anders is er geen sprake van fair play.” Deze wens van de Alkmaarse advocate Gerda van Dijk krijgt minister van Justitie Sorgdrager mee, samen met het eerste exemplaar van het mede door mr. Van Dijk samengestelde boek *‘Schadevergoeding bij seksueel misbruik’*.

De raadvrouw heeft kritiek op de nieuwe wet-Terwee. Door die wet kan wel een (fiks) hogere schadevergoeding in de strafzaak - nu maximaal 1500 gulden - worden geeïst. Maar het slachtoffer komt er desondanks nog bekaaid af, aldus Van Dijk.

„De wet, die op 1 april ingaat, regelt de voorfase van het strafproces niet goed. De officier van justitie moet de zaak rondkrijgen en heeft geen of weinig aandacht en tijd voor het slachtoffer. Zij of hij wordt gehoord en moet dan tegenover een college van rechter-commissaris, griffier en de goed voorbereide advocaat van de verdachte enorm veel en indringende vragen beantwoorden. Zoals: ‘Waarom heb je niet om hulp ge-

roepen?’ Zo wordt iemand in feite voor de tweede keer slachtoffer.” Om dit te voorkomen moet niet alleen de verdachte, maar ook het slachtoffer een verdediger hebben. „Om zijn verhaal te kunnen doen, daar heeft-ie het recht toe.”

De landelijke Werkgroep Vrouw en Recht (WVR) van het in Amsterdam gevestigde Clara Wichmann Instituut beschikte over een sterk groeiende stapel waar gebeurde zaken. „Het was onwerkbaar geworden om daar informatie uit te peuren. Daarop ontstond het idee voor een handboek voor advocaten, officieren van justitie, rechterlijke macht en de bureaus voor slachtofferhulp.” Auteur en juriste Mynke Warnink uit Leiden bundelde 60 zaken tot het jurisprudentie-onderzoek.

In het boek staat van elk voorbeeld kort weergegeven het misdrijf, zo mogelijk de strafrechtelijke vervolging met eis en vonnis en de toedracht van de civiele procedure. Vijf van de 60 affaires zijn afkomstig uit de praktijk van Gerda van Dijk. Zo was zij de verdedigster van een meisje dat vanaf haar achtste werd misbruikt door haar vader. De man kreeg gevangenisstraf en werd in de civiele procedure veroordeeld tot een schadevergoeding van 30.000 gulden. Deze vader - Gerda van Dijk spreekt liever over verdachte - beschikte niet over zoveel geld. „Hij is wao'er en trachtte in hoger beroep onder de vergoeding

uit te komen. Daarop begonnen de onderhandelingen tussen beide partijen. Op mijn voorstel is het tot een betaling in maandelijkse termijnen van 250 gulden gekomen. Dat betekent dat hij tien jaar lang moet afbetalen.” In gevallen waarin de inkomenspositie van de verdachte slecht is, kan eventueel beslag op zijn uitkering worden gelegd.

De schadevergoeding aan het slachtoffer valt uiteen in immateriële en materiële deel. De laatste, stoffelijke portie is het best aantoonbaar. In het boek staan achttien posten genoemd, zoals: vernielde kleding, kosten voor bus of bromfiets wegens angst voor gebruik van de fiets; kosten voor tandarts, therapie, medische hulp, van de morning-afterpil, van een bril die is kapot gegaan en inkomstnderving als gevolg van arbeidsongeschiktheid.

De immateriële schade van het slachtoffer is veel moeilijker te bewijzen. Het kan jaren duren, voordat blijkt dat iemand geestelijk in het ongerede is geraakt door het seksueel misbruik. De Alkmaarse raadvrouw zegt dat moet worden gekeken naar de combinatie van factoren: „De wijze van het misbruik, de duur, de leeftijd van het slachtoffer en de mogelijke schade. Maar als aan alle factoren is voldaan, is een bedrag van 15.000 tot 30.000 gulden totale schadevergoeding reëel.”

Verdachte hoort anderhalf jaar eisen Slachtoffer verkrachting 'ging innig gearmd mee'

UN
21/1

Van een onzer verslaggevers
Utrecht/Nieuwegein

Verdacht van verkrachting, diefstal en mishandeling is tegen een 19-jarige Nieuwegeiner 18 maanden celstraf, waarvan 6 maanden voorwaardelijk geëist. De man had zo'n lange waslijst aan delicten dat het de Utrechtse rechtbank gisteren deed verzuchten dat ze zoiets nog maar zelden meemaakt. De man zelf ontkent de verkrachting.

Het slachtoffer van de verkrachting en de Nieuwegeiner spreken elkaar tegen over wat er afgelopen jaar in de nacht van 13 op 14 augustus tijdens een feestje in Nieuwegein is gebeurd. De vrouw zegt dat ze door de agres-

sieve houding van de man gedwongen was gemeenschap te hebben. Volgens de 19-jarige had de vrouw zelf ingestemd met de vrijage.

Slaapkamer

Aanwezigen op het feest hebben verklaard dat het koppel innig gearmd naar boven was gegaan. Een tijd later was er volop consternatie omdat de vriendin van het slachtoffer de slaapkamer was binnengedrongen.

De verdediger van de Nieuwegeiner vermoedt dat die vriendin grote invloed heeft gehad om aangifte van verkrachting te doen. Zij verklaarde later zelf betrokken te zijn geweest bij een verkrachting die in de doofpot terecht was gekomen. Dat mocht niet weer gebeuren, aldus de verklaring.

De verdachte ontkent ook in februari 1994 een rol van betekenis te hebben gespeeld bij een vechtpartij in de Utrechtse binnenstad. Zijn vriend werd daarbij levensgevaarlijk gewond.

Anderen zouden hem zwart willen maken, zegt hij. Net als in het geval van een inbraak bij een garagebedrijf in Vianen in augustus. Zijn zwager zou hem er hebben ingeluisd. Die heeft zijn verklaring later ingetrokken.

De jonge Nieuwegeiner gaf wel toe in oktober een chauffeur van de sneltram te hebben bedreigd. In een dronken agressieve bui sloeg daarbij een raam in. Een inbraak in een winkel in Cityplaza was een poging om aan geld te komen. De kraak leverde zijn partner acht telefoonkaarten op.

Eigen schuld, had ze maar niet mee moeten gaan?!

UN 1-2

'Slachtoffer verkrachting ging innig gearmd mee. Verdachte hoort anderhalf jaar eisen', zo kopt uw krant op 21 januari jl. De arme jongen blijkt ten prooi gevallen aan de vriendin van zijn slachtoffer. Die wilde haar gram halen vanwege een verkrachtingszaak die háár betrof en die in de doofpot was gestopt.

Eerlijkheidshalve vermeldt het artikel wel dat de verdachte zo'n waslijst van delicten op z'n naam heeft staan, dat de rechter verzuchtte zoiets nog maar zelden te hebben meegemaakt.

Maar goed, de kop blijft in de herinnering hangen en wat roept die kop op? Precies: eigen schuld, had ze maar niet mee moeten gaan?! Als je innig gearmd met iemand meegaat, moet je niet verbaasd zijn als hij daarna méér wil, daar kan die arme jongen ook niets aan doen.

De kop nodigt uit tot een middeleeuwse denkwijze, precies in een tijd dat we alle zeilen moeten bijzetten om daarvan af te komen. Je kunt rustig flirten, sexy kleren aantrekken of zelfs met iemand trouwen. Dat geeft een ander nooit het recht op méér seks dan jij wenst.

Je lichaam blijft van jou, door wie je het ook innig laat omhelzen. Bij elke handeling heb je de keuze: stoppen of doorgaan. Even goede vrienden. Toch?

En als je partner bij stoppen toch door gaat, heet dat verkrachting en daarvoor is er maar één verantwoordelijk en dat ben jij dus niet.

Mathilde Bos,
Utrecht.

UN 6/2

Tien maanden cel voor mishandeling

Utrecht/Nieuwegein - Een 19-jarige Nieuwegeiner heeft tien maanden cel gekregen voor mishandeling, een inbraak en het bezit van cocaïne. De man werd vrijgesproken voor het feit dat hij ook verdacht werd van een verkrachting augustus vorig jaar. De Utrechtse rechtbank achtte dat niet bewezen. De Nieuwegeiner werd wel schuldig bevonden voor onder meer zijn deelname aan een vechtpartij in Utrecht in februari 1994. Daarbij had hij volgens getuigen een vriend opgestoot met een mes te gebruiken. Dat keerde zich tegen de man want hij werd zelf levensgevaarlijk gewond. De Nieuwegeiner zegt niets gedaan te hebben en wijt de verdachtmaking aan de omstanders die hem de zwarte piet zouden willen toespeelen. Dat was ook het geval bij een inbraak in Vianen. Een zwager zou hem er in hebben geluisd. Die had zijn verklaring later ingetrokken. De rechtbank sprak de Nieuwegeiner ook hiervan vrij.

Church blamed for cycle of abuse

SYDNEY (AFP): Up to half of the child molesters in Australian jails claimed themselves to have been sexually abused as children by Roman Catholic priests or brothers, a new study has found.

Many were so badly abused for so long that when they grew up they could not form sexual relationships with adults and followed their abusers into a lifestyle of paedophilia.

Some were encouraged by their teachers to sexually abuse younger boys and are now confused to find themselves in jail for doing no more than was done to them, the authors say.

The study, by two professors at Adelaide's University of South Australia, is the latest embarrassment to Australia's Catholic Church, shaken in recent years by allegations of widespread paedophilia, especially in its teaching orders.

More than 200 victims of alleged abuse in Christian Brothers schools in Western

Australia recently launched a claim for compensation against the Church.

The latest study argues that Catholic celibacy in these institutions attracts rather than creates paedophiles.

"While it has often been said that celibacy causes the problem that sexual repression creates paedophiles — I am saying it is the other way round," said co-author Freda Briggs, a specialist in early childhood and family studies.

The survey, of almost 200 men in New South Wales, South Australia and Western Australia, found that 93 percent of child molesters were sexually abused as children.

Almost 60 percent of the 84 who were interviewed in jail had been abused at the age of 11-15 and half said they were molested by Catholic priests or brothers.

Almost half were molested between the ages of six and 10, one in five accusing priests or brothers.

The Jakarta Post 7/1/95

Zwakbegaafde geëxecuteerd

HUNTSVILLE (AP) - In de Amerikaanse staat Texas is vanmorgen een zwakbegaafde geëxecuteerd die ter dood was veroordeeld wegens de verkrachting van en moord op zijn 14-jarige nichtje.

Dat gebeurde nadat het hooggerichtshof gisteren had geweigerd de executie tegen te houden. De advocaten van de man, de 36-jarige Mario Marquez, hadden het hof gevraagd de tenuitvoerlegging van het vonnis te verhinderen met het argument dat een zwakbegaafde niet ter dood gebracht zou mogen worden.

Verkeerde "seksuele delinquent" ineen geramd

Philipsburg - In de Amerikaanse staat New Jersey leidt een nieuwe wet tegen seksuele delinquenten, die hun straf al hebben uitgezeten, tot grote discussie. De "wet van Megan" verplicht veroordeelden wegens zedenfeiten dat ze de buurt, waar ze na hun straf gaan wonen, van de feiten en hun straf inlichten.

De 25-jarige Michael Groff ging na zijn straf wegens seksueel geweld op een kind bij zijn tante in Philipsburg wonen. Hij maakte deze veroordeling aan zijn burens bekend.

Enkele dagen geleden drongen twee burens zijn huis binnen om hem eens flink af te rossen. Maar ze molesteerden de verkeerde man. Een 41-jarige chauffeur werd in het ziekenhuis geslagen.

De "Megan-wet", genoemd naar een 7-jarig jongetje dat vorig jaar in juli werd verkracht en vermoord, staat van alle kanten ter discussie. De mensenrechtenorganisaties menen dat de wet een extra straf invoert voor mensen die hun straf eigenlijk al hebben uitgeboet en dat de schandpaal terug wordt ingevoerd.

(Van onze verslaggeefster
Marij van Donkelaar)

AMSTERDAM, HUIZEN - Tegen een Huizer (42) is gisteren voor de Amsterdamse rechtbank een jaar celstraf, waarvan de helft voorwaardelijk, geëist wegens het plegen van ontucht met minderjarigen. De man zou in '91 en '92 zijn woning hebben opengesteld voor achttien jongens, die hij overhaalde tot seksspelletjes.

De man bekende met regelmaat achttien jongens tussen de vijftien en achttien jaar in zijn huis te hebben ontvangen, aan wie hij porno-video's toonde. Volgens drie van hen, toen minderjarig, zou dat steeds zijn uitgemond in seksspelletjes, waarbij het ook tot anaal geslachtsverkeer was gekomen. Tijdens die 'sessies' zou er ook zijn 'geblowd'. De Huizer ontkende echter zelf hasj-in huis te hebben gehaald. De softdrugs zouden door de knapen zelf zijn meegebracht.

Hij ontkende hen voor hun 'be-

'Privé bordeel' met schandknapen

Eis: half jaar cel voor plegen ontucht

StE
18/1

reidwilligheid' met geld en sigaretten te hebben beloofd. "Dan zou ik er geen plezier aan hebben beleefd", aldus de verdachte. Volgens de slachtoffers, toen vijftien, vijftien en veertien jaar oud, mochten zij bij hem alles wat thuis verboden was. Seks werd er door hen op de koop toe bij genomen. Eén van de knapen had hem er op gewezen dat hij pas vijftien was. Diens vraag 'weet je waar je mee bezig bent?' kon de verdachte zich echter niet meer herinneren. Een andere knaap had verklaard geen nee te kunnen zeggen.

President mr. W. van den Bergh: "Ik krijg uit de stukken

de indruk dat u er op lette wanneer zij zestien werden". Een jongen was door zijn ouders verboden de Huizer nog langer te bezoeken. Hun zoon zou in verwarring zijn geraakt over zijn seksuele identiteit. Volgens een medewerker van Slachtofferhulp, die deze ouders vertegenwoordigde, kreeg de knaap na opname in een instituut aanvallen van woede en richtte hij vernielingen aan. Hij was getest op besmetting met Aids. Mede omdat hij daarvoor kosten had gemaakt verzocht hij om toewijzing van een schadevergoeding van 1500 gulden.

Officier Buitendijk achtte ont-

ucht in slechts één geval 'overtuigend' bewezen. Zij nam het de verdachte kwalijk dat hij met een 'sfeertje' kinderen tot ontucht had aangezet die door echtscheiding van hun ouders of anderszins kwetsbaar waren. "Onrijpe behoeftebevrediging die intensieve reclasseringsbegeleiding vergt", zo meende zij. Omdat de man al eerder voor dergelijke feiten was veroordeeld, achtte zij celstraf onvermijdelijk. Zij verzette zich echter niet tegen een werkstraf en eiste voorts toewijzing van de schadevergoeding en een dwingend opgelegd reclasseringscontact.

Volgens raadsman mr. A. Mohrmann was zijn cliënt, opgevoed in kindertehuizen, emotioneel verwaarloosd, zelf seksueel mishandeld en functioneerde hij op een kinderlijk niveau. "Sekscontact was voor hem de enige manier om warmte en tederheid te krijgen", aldus de advocaat.

De rechtbank doet op 31 januari uitspraak.

'Dit zijn geen indianenverhalen'

Tegen stiefvader wegens incest eis van tien maanden gevangenisstraf

Door onze rechtbankverslaggever Geld. 7/1

ARNHEM - „In het gesprek dat ik met het slachtoffer had heeft ze grote indruk op mij gemaakt. Dit is geen vrouw die indianenverhalen zit te vertellen.”

De Arnhemse officier van justitie mr. J. Wiarda wist het gisteren zeker. Een nu 20-jarige Nijmeegse is van haar vierde tot haar dertiende jaar mishandeld en seksueel misbruikt door haar 47-jarige stiefvader.

Daarvoor eiste hij gisteren 15 maanden gevangenisstraf, waarvan vijf maanden voorwaardelijk. En daarnaast wilde hij als bijzondere voorwaarde opgelegd zien dat aan het slachtoffer 1500 gulden smartegeld wordt betaald.

Volgens de advocate van het slachtoffer is het meisje in die jaren door haar stiefvader drie maal per week misbruikt en mishandeld. Na de aangifte door het meisje zou hij bedreigd hebben haar en haar partner te vermoorden. „Zij durft het huis niet uit uit angst voor represailles”, aldus de advocate.

De officier meldde dat de jonge vrouw aangifte had gedaan vooral vanwege de tien kinderen, die nog thuis zijn. „Ik denk dat we nog wel het een en ander kunnen verwachten als ze ouder zijn”, sprak de officier, die voorts meldde dat de 47-jarige 'woonde in een huis dat bol stond van de seks'. Dat sloeg met name op een speciale kamer vol seksattributen.

De Nijmegenaar heeft van begin af aan alles ontkend. „Ze wil wraak nemen, ze wil mij de gevangenis in zien te krijgen”, vertelde de man tegen de rechtbank. De reden zou zijn dat de man haar verboden had een relatie met een Turkse jongen te hebben.

Advocaat mr. J. Neijenhuis constateerde dat hij veel van de problemen van dichtbij had meegemaakt. De familie was naar hem toe gekomen om advies vanwege de niet gewenste verkering. „Ik voorzag een schietpartij”, aldus de advocaat, die zich met de verkering overigens niet wenste te bemoeien. Er was geen schietpartij geweest, maar er volgde wel een aanklacht wegens incest.

Volgens de advocaat diende vrij-spraak te volgen en diende er alleen een lichte straf te worden opgelegd voor het afgezaagde geweer dat de politie onder het bed van de man vond.

Uitspraak: 20 januari.

Zwaardere straf voor misbruik^{21/1} stiefdochter Geld.

Door onze rechtbankverslaggever

ARNHEM - De Arnhemse rechtbank heeft gisteren een 47-jarige Nijmegenaar, die zijn stiefdochter van haar vierde tot haar dertiende jaar heeft misbruikt, een veel zwaardere straf opgelegd dan de officier van justitie had gevorderd. De man kreeg 24 maanden gevangenisstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk. De officier van justitie had 15 maanden, waarvan vijf maanden voorwaardelijk, geëist. De rechtbank vond dat de lichte eis van de officier geen recht deed aan de ernst van de gebeurtenissen.

De rechtbank achtte de gemeenschap en de ontucht met het meisje bewezen. De man heeft weliswaar alles stevast ontkend, maar de rechtbank achtte het slachtoffer geloofwaardig. De Nijmegenaar moet ook 1500 gulden smartegeld aan het meisje betalen en werd ook veroordeeld voor het bezit van een geweer.

Zesjarige aangerand

Van onze correspondent

TEL 20/1 RILLAND, vrijdag

Een tot nog toe onbekende man heeft een zesjarig meisje uit het Zeeuwse Rilland meegelokt in zijn auto en daarna aangerand.

De man heeft haar vervolgens op de rijksweg tussen Rilland en Bergen op Zoom uit de wagen gezet. Het kind werd totaal overstuurd door een automobilist aangetroffen en naar huis gebracht. De familie was inmiddels gaan zoeken omdat zij het meisje kwijt was.

Inwoner Emmen verdacht van incest

ASSEN - Voor de officier van justitie mr. E.C. van de Vliert waren de verklaringen van zowel het slachtoffer als de verdachte bepalend voor een incestzaak. Zij eiste daarom gisteren voor de meervoudige strafkamer in Assen tegen de 51-jarige H.S. uit Emmen wegens verkrachting en het plegen van ontuchtelijke handelingen met zijn minderjarige dochter, een gevangenisstraf van een jaar, waarvan zes maanden voorwaardelijk. Als bijzondere voorwaarde eiste zij bovendien dat de verdachte zich voor zijn seksuele neigingen onder behandeling stelt van STAPP.

S. verroerde zich tijdens de zitting nauwelijks en ontkende met zachte en aarzelande stem de beschuldigingen van zijn stiefdochter. Deze verklaarde tegenover de politie dat haar vader in de periode 1984 tot en met 1988 ontuchtelijke handelingen met haar heeft gepleegd. Eenmaal werd het meisje zelfs gedwongen tot geslachtelijk verkeer. Dat gebeurde in 1986 toen haar moeder voor een operatie in een Groninger ziekenhuis verbleef. De eerste ontuchtelijke handelingen, die voornamelijk bestonden uit strelen en zoenen, begonnen toen het meisje twaalf jaar oud was.

Volgens de verklaring van S. zou het vier keer

zijn voorgekomen dat hij zijn stiefdochter betastte. Maar dat was gebeurd na haar zestiende jaar en daarbij kreeg hij de indruk dat ze het wel fijn vond. De voorzitter van de rechtbank mr. L.C.A.H.J. Lafleur ontwaarde onder de toehoorders het slachtoffer en vroeg haar plaats te nemen als getuige. Op het bankje naast haar vader verklaarde zij met trillende stem: „Het strelen en zoenen begon in 1984 en vond bijna elke nacht plaats. Dat is opgehouden een paar dagen voordat ik zestien jaar werd en een vriendje kreeg.”

De officier vond het een standaard incestverhaal. „De verklaring van de dochter is zeer gedetailleerd. De verdachte daarentegen ontkent dat er iets is gebeurd tussen het twaalfde en zestiende jaar van het meisje, maar vindt het veilig om toe te geven dat slechts is gestreeld op oudere leeftijd”, aldus mr. Van de Vliert.

De raadsman van S., mr. F.H. Kappelhof, opperde vrij-spraak gezien het feit dat zowel de moeder als het broertje nooit iets hebben gemerkt. „En omdat het gezin zo dicht op elkaar leeft, is het verhaal van dochter wel erg ongeloofwaardig”, aldus de advocaat.

De rechtbank doet op maandag 6 februari uitspraak.

N°/hN 24-1-95

Dochter klaagt ouders aan Geld. wegens incest 18/1

Door onze verslaggever

DRUTEN - De politie heeft gistermorgen een echtpaar uit Druten aangehouden op verdenking van incest, waarvan hun dochter het slachtoffer zou zijn. De 27-jarige dochter van het echtpaar, een 56-jarige Drutenaar en zijn 53-jarige echtgenote, heeft eind vorig jaar aangifte tegen haar ouders gedaan.

Beide verdachten zijn in verzekering gesteld en worden op dit moment verhoord. De rechter-commissaris heeft inmiddels huiszoeking gedaan in de woning van het Drutens echtpaar, waar ook een technisch onderzoek is verricht. In het belang van het slachtoffer doet de politie geen nadere mededelingen.

Echtpaar van incest verdacht

Van onze correspondent

DRUTEN, woensdag

Op verdenking van incest heeft de politie gisteren in Druten een 53-jarige vrouw en haar 56-jarige man aangehouden. Hun nu 27-jarige dochter had enkele weken geleden tegen haar ouders een aanklacht wegens seksueel misbruik ingediend. TEL 18/1

■ ONTUCHT De politie heeft drie personen aangehouden op verdenking van ontucht met vijf jonge kinderen. De verdachten zijn de moeder (31), haar ex-vriend (30) en de vader (45) van de kinderen. Zij zouden de kinderen jarenlang hebben misbruikt. Huiszoekingen in Arnhem, Breda, Hillegom en Wieringerwerf leidden tot hun aanhouding. De kinderen variëren in leeftijd tussen één en acht jaar. VK 24-1

Ontucht met kinderen

ALKMAAR, dinsdag

De officier van justitie in Alkmaar is een onderzoek gestart naar een ontuchtaffaire, waarbij vijf jonge kinderen in de leeftijd van een tot acht jaar zijn betrokken.

Gisteren zijn door politie en justitie huiszoekingen verricht in woningen in Arnhem, Breda, Hillegom en Wieringerwerf. Daarbij werden drie personen aangehouden, die inmiddels in verzekering zijn gesteld. TEL 24-1

Leerkracht van school Leusden bekent ontucht

Van een onzer verslaggevers Leusden

Een groepsleerkracht van de openbare basisschool De Bongerd in Leusden heeft van 1991 tot 1994 ontucht gepleegd met een minderjarig meisje. Dat gaf de Leusdenaar tegenover de politie toe.

Een vijftienjarige ex-leerling van de school heeft aangifte gedaan. De 46-jarige man voert echter aan dat het initiatief van het meisje uitging. Hij wordt sinds 3 januari in hechtenis gehouden.

Volgens politiewoordvoerder H. te Roller beperkt het onder-

zoek zich niet tot dit ene geval. Er zijn nog meer klachten over de leerkracht binnengekomen. „Er is na de aanhouding van de man een geruchtenstroom op gang gekomen en een deel van deze informatie wordt nog onderzocht.”

Op een druk bezochte speciale ouderavond op De Bongerd hebben school, gemeente en politie de ouders gisteren over de zaak geïnformeerd. Op de ouderavond waren ook hulpverleners van de Riagg (regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg) aanwezig om de bezorgde ouders terzijde te staan.

Eén van de dingen die me indertijd zijn opgevallen in de berichten en discussies rond de Eper incestzaak, was dat weinig aandacht werd geschonken aan wat het voor Jolanda betekend moet hebben om als kind met een normaal verstand op te groeien in een gezin met twee zeer zwakbegaafde ouders, de moeder zelfs functionerend op het niveau van hooguit een zevenjarige. Is dat op zichzelf beschouwd, los van eventuele seksuele aberraties in dat gezin, geen zware risicofactor voor het ontstaan van persoonlijkheidsstoornissen?

De beperkingen van een gehandicapte denkwereld leiden toch op z'n minst tot onbegrip voor sommige kinderlijke behoeften, tot onvoorspelbaarheid, zo niet grilligheid in het ouderlijk doen en laten, en daardoor tot een onevenwichtig en onveilig ontwikkelingsmilieu. Als een kind daardoor lastig wordt, zullen de ouders wellicht eerder dan normaal-begaafde ouders door tekortschietend begripsvermogen in hun wanhoop redeloos en structureel reageren, leidend tot een vicieuze cirkel van steeds grotere onhandelbaarheid van het kind. Voor zwakbegaafde kinderen uit een dergelijk gezin zou uiteraard ditzelfde gelden, bij normaal-begaafde zou er tijdens het opgroeien iets bij kunnen komen: het rampzalige besef niet begrepen te kunnen worden. Zou dat geen voldoende reden geweest moeten zijn voor de Raad van de Kinderbescherming om al vroeg in Jolanda's kinderjaren in te grijpen in de gezinssituatie en in elk geval te zorgen voor grondige begeleiding?

In de jaren tachtig werd in de media een discussie gevoerd over het recht van bewoners van zwakzinnigeninrichtingen om kinderen te krijgen. Deze vraagstelling lag in het verlengde van het recht op seksuele contacten dat sommige zwakzinnigen in de jaren zeventig ten deel kon vallen. Dankzij de algemene beschikbaarheid van betrouwbare voorbehoedsmiddelen hoefde hen dat genot niet langer te worden ontzegd. Voor de gehandicapten van hoger niveau werd het bovendien mogelijk in een beschermde omgeving te gaan samenwonen en een eigen, zij het begeleide, huishouding te voeren.

En toen kwam als vanzelf de volgende vraag naar voren: sommige paren zouden toch ook wel heel graag een kindje hebben om samen voor te zorgen. De reacties daarop waren niet meteen afwijzend. Sommigen twijfelden of je mensen het vervullen van zo'n fundamentele wens als het hebben van kinderen mocht ontzeggen. Daar kwam bij dat uit de onderzoeksliteratuur bekend was dat debiele meisjes heel zorgzaam konden moederen over baby's.

Ik herinner me een artikel dat vóór pleitte en waarin als motief werd genoemd dat sommige vormen van zwakzinnigheid niet erfelijk zijn en dat het willens en wetens op de wereld zetten van een geestelijk gehandicapt kind dus geen tegenargument kon zijn als het ging om ouders met een niet-erfelijke vorm van zwakzinnigheid. Het was juist deze goedbedoelde redenering die aan tegenstanders een extra argument gaf: hoe zou het leven van een normaal-begaafd kind

Het drama van Jolanda

Door Rita Kohnstamm

NRC 28-1

eruit gaan zien als het, eenmaal baby-af, van lieverlee steeds beter de debiliteit van zijn ouders zou gaan beseffen.

Bij geestelijk gehandicapten die op enigerlei wijze onder toezicht staan kan men het krijgen van kinderen voorkomen. Er is echter geen scherpe grens aan te geven tussen de 'besten' onder hen en degenen die het op een of andere wijze

zelfstandig in de maatschappij net redden en ongehinderd aan het ouderschap kunnen beginnen, leidend tot drama's als die van Jolanda.

Hoewel de vergelijking mank gaat, zijn er overeenkomsten met het recht op ouderschap dat de laatste tijd door sommige paren die besmet zijn met het aids-virus wordt opgeëist. Ook daar een keuze tussen twee kwaden. Of het kind zal zelf ook besmet zijn en slechts een korte tijd van leven hebben. Of het wordt niet besmet, maar dan is er willens en wetens een wees op de wereld gezet. De vergelijking gaat uiteraard in zoverre mank, dat aids-besmetten volledig bij hun verstand zijn en hen vanzelf, als ieder ander, het recht toevalt om te proberen kinderen te krijgen.

Het recht op ouderschap is een vrijheidsrecht. Dat wil zeggen dat het iets betreft waarover je individuele beslissingsbevoegdheid hebt; vrijheid om iets al dan niet te doen. Vrijheid van huwelijkskeuze is zo'n recht, vrijheid van godsdienst en van meningsuiting ook. Ze moeten onderscheiden worden van aanspraakrechten, die gaan over wat je van de gemeenschap mag eisen, wat je mag krijgen, zoals recht op onderwijs, op een advocaat om je te verdedigen, op eerste hulp na een ongeval. Eigenlijk gaat het hierbij om een verschil in verantwoordelijkheden. Bij vrijheidsrechten liggen die bij de persoon, bij aanspraakrechten bij de samenleving.

Mensen houden dat verschil niet altijd in het oog, of gaan er ten onrechte van uit dat het ene type recht vanzelfspre-

kend uit het andere type recht voortvloeit. Ouderschap is een goed voorbeeld. Uit het vrijheidsrecht dat men mag kiezen voor kinderen, wordt dan afgeleid dat men aanspraak mag maken op financiering door de gemeenschap als het langs natuurlijke weg niet lukt en dure vruchtbaarheidsbehandelingen nodig zijn. Dat is dus maar de vraag.

Er is een ander eigentijds onderwerp waar het verschil wordt versluierd: de aanspraak op hulp bij zelfdoding door mensen die nog in het bezit zijn van volledige bewegingsvrijheid. Men gaat er dan van uit dat het vrijheidsrecht om een eind aan het eigen leven te maken, betekent dat men ook het recht heeft daarvoor gemeenschapsvoorzieningen bijgeholpen te worden.

En er is nog iets, er is een schemerig tussengebied aan het ontstaan dat je nog het beste kunt omschrijven als 'aanspraakrecht op toestemming bij het uitoefenen van een vrijheidsrecht'. Zelf een keuze moeten maken en daar verantwoordelijkheid voor dragen, kan een zware last zijn en daarom wordt ook bij strikt individuele beslissingen meer en meer een beroep gedaan op sociale toestemming. *Moet kunnen* is het moderne motto om eenzaam te dragen verantwoordelijkheid terug te dringen. Moet kunnen, want anders vind ik het eng. Jullie moeten het goed vinden.

Maar dit zijn vrijheidsrechten waarvan men na consultatie van het eigen geweten al dan niet gebruik kan maken. Ik blijf daar buiten. Het is mijn vrijheid het met zo'n keuze eens of oneens te zijn.

Een persoonlijke greep uit het...
vele nieuws.

BD
31-12 Door Rob Ruggenberg

Eigenlijk hadden de Verenigde Naties 1994 uitgeroepen tot het Internationale Jaar Van Het Gezin, maar dat heeft niet geholpen. Van het gezinsleven zagen wij in Nederland dit jaar vooral de teloorgang. En dan hebben we het niet alleen over prinses Christina, die het na negentien jaar huwelijk met Jorge welletjes vond, of over Jolanda die aan haar gezinsleven in Epe evenmin veel vreugde beleefde.

Het CBS becijferde dit jaar een record aantal echtscheidingen: 30.000. Daar waren 45.000 kinderen bij betrokken - een kwart van het aantal dat jaarlijks in ons land wordt geboren. Eén op de drie huwelijken strandt nu binnen vijf jaar. En volgens het feministische maandblad Opzij maakt vervolgens bij twee van elke drie echtscheidingen de vrouw de gang naar de bijstand.

Vooraf onder vrouwen heerst kennelijk zoveel treurigheid dat de Riaggs de toeloop niet meer aankunnen.

Gemiddeld een keer per week stond in deze krant een bericht dat weer een vader verdacht werd van incest met zijn dochter, of dat weer een man of vrouw was opgepakt wegens van ontucht met andermans kinderen. In december werd zelfs een hele kinderpornobende opgepakt.

Het gruwelijkste geval deed zich voor in Almelo, waar een 30-jarige moeder toestond dat

haar dochters van 2, 5 en 8 jaar oud in een andere kamer regelmatig door wel vijf mannen tegelijk werden misbruikt. De moeder reageerde niet als ze de vastgebonden en soms bedwelmden kinderen hoorde gillen. De betrokkenen werden tot zes jaar cel veroordeeld - zou je zulke types niet beter met een koffertje heroïne naar Singapore kunnen sturen?

Spraakmakend ook waren de aanklachten wegens seksueel misbruik tegen mensen aan wie kinderen juist waren toevertrouwd: een 36-jarige groepsleider die in Wassenaarse kinderinstanties jarenlang ongehinderd zijn gang kon gaan, een 45-jarige oud-conciërge van een Bossche basisschool, een 39-jarige Tilburgse trainer van een handbalvereniging en een Helmondse wethouder, die in de tijd dat hij schoolhoofd was ook al zijn handen niet had kunnen thuishouden.

Van een diepe treurigheid waren de zaken die zich afspeelden rond Jolanda, die zich overigens gaandeweg *Yolanda* liet noemen. Jolanda werd beroemd nadat zij deze zomer op de buis in vijf afleveringen uitvoerig en wel erg gedetailleerd verslag deed over wat zich bij haar thuis te Epe en bij anderen had afgespeeld. Er verscheen een boek waarin de schrijver meedeelde dat het Jolanda-proces „niet alleen shockerend is, maar voor het grootste deel spannend, amusant en intrigerend". Dat stond er nogal cru, maar velen hebben het vast als zodanig ervaren.

Zwaarste straf bij hof geëist tegen moeder van misbruikte kinderen

ANP
ARNHEM

Tegen de moeder van drie Veluwe kinderen die jarenlang seksueel zijn misbruikt, is donderdag voor het hof in Arnhem vier jaar gevangenisstraf geëist. Procureur-generaal mr L. van der Laan eiste tegen de moeder de zwaarste straf in deze zogeheten Epe-III-zaak. Tegen de vader werd drie jaar geëist. Beiden kregen van de rechtbank in Zutphen drie jaar opgelegd.

Van der Laan rekent het vooral de moeder van de slachtoffers zwaar aan dat zij niets heeft gedaan om haar kinderen te beschermen. Volgens hem liep iedereen maar in en uit bij de familie H. en had niemand het idee dat de ouders het

niet goed zouden vinden, als de kinderen seksueel zouden worden misbruikt.

'Kinderen zijn behandeld als voorwerpen voor het botvieren van wellust. Nee zeggen bestond niet. De ouders legden anderen geen strobreed in de weg. Het resultaat is dat de kinderen in elk opzicht zwaar achter zijn', aldus de procureur-generaal.

Drie van de zeven verdachten die deze week voor het Arnhemse hof terechtstaan, hebben ook een rol gespeeld in de Eper incestaffaire, die bekend is geworden door slachtoffer Jolanda.

De procureur-generaal acht, anders dan de officier van justitie in Zutphen, niet bewezen dat de verdachten de oudste dochter van de

familie H. vóór haar twaalfde jaar hebben misbruikt. Ook is volgens de procureur-generaal onvoldoende bewezen dat de jongste dochter, die destijds een jaar oud was, is verkracht. Medici hebben geen schade aan anus en vagina van dit kind gevonden, zei Van der Laan.

Tegen een andere verdachte eiste de procureur-generaal drie jaar onvoorwaardelijk, dezelfde straf die hij kreeg van de Zutphense rechtbank. Tegen zijn broer, de enige die bekend heeft, vorderde Van der Laan vijftien maanden. Tbs werd deze jongen al opgelegd bij zijn veroordeling in de Eper incestzaak.

Tegen de ex-man van Jolanda werd opnieuw twee jaar geëist, evenals tegen een verdachte die door de rechtbank is vrijgesproken.

Nieuwe vijand voor sekstoe

Jaarlijks vliegen duizenden toeristen naar ontwikkelingslanden om daar seks te bedrijven met minderjarigen. De onlangs opgerichte Nobelprijswinnaars-organisatie *Child Right Worldwide* keert zich tegen deze vorm van kinderexploitatie. En tegen andere vormen van kinderuitbuiting. Wereldwijd zullen hoorzittingen worden gehouden die moeten uitmonden in het Tinbergen Tribunaal, genoemd naar de initiatiefnemer, Jan Tinbergen. **Geld. 14/1**

Door Ed van de Kerkhof

Tot voor kort waren het vooral landen als Thailand en de Filippijnen en Sri Lanka - de eerste twee landen voor de meiden, het laatste voor de jongetjes. Tegenwoordig is Brazilië in opkomst. Jaarlijks trekken duizenden Europeanen naar deze landen om er seks met kinderen te bedrijven. Het is er goedkoop en het is er anoniem en je komt bovendien met een bruin kleurtje terug. De gebruikte kinderen blijven achter, op straat of in bordelen - met wat snelverdiend geld en vaak onherstelbaar beschadigd.

De sekstoeeristen hebben sinds kort echter een nieuwe vijand. Sinds vorig jaar zetelt in de Amsterdamse Vondelkerk - gratis ter beschikking gesteld door het hoofdstedelijke gemeentebestuur - *Child Right Worldwide*, opgericht door de inmiddels overleden Nobelprijswinnaar Jan Tinbergen en gesteund door minstens honderd andere Nobelprijswinnaars. De organisatie richt zich tegen kinderexploitatie. In ons land probeert de organisatie momenteel voldoende handtekeningen te verzamelen om de regering onder druk te zetten om ook in ons land kinderseks-toeristen te vervolgen. „Maak seksueel misbruik van kinderen in het buitenland door Nederlanders in Nederland strafbaar!”, luidt de tekst van een van de petitie's die op briefkaart op postkantoren en bibliotheken verkrijgbaar zijn voor het publiek.

Op dit moment zijn er tweeduizend handtekeningen binnen. „Maar ik hoop dat het er in maart tienduizend zijn”, aldus de directeur van *Child Right*, Theo Knippenberg. In maart worden de handtekeningen in Den Haag afgeleverd. „Het zou het gesprek moeten worden, in de tram en in de

wachtkamer van de dokter”, voegt hij eraan toe.

Netwerken

Volgens Knippenberg is het niet makkelijk precies vast te stellen hoeveel Nederlanders jaarlijks de koffers pakken om in een ontwikkelingsland aan hun seksuele trekken te komen. Het totale aantal van een van de 'doelgroepen', de vaderlandse pedofielen, wordt op meer dan tienduizend geschat, maar of ze allen op seks safari gaan, is onduidelijk. „De organisatiegraad in de wereld van de pedofielen is groot, maar ondoorzichtig. We weten dat er talrijke goed geïnformeerde netwerken bestaan. Binnen deze netwerken houdt men elkaar op de hoogte over waar je terecht kunt en waar je liever niet heen moet gaan. Er circuleren lijsten met hotelnamen, lijsten met bordelen waar kinderen zijn. Maar precieze cijfers achterhalen is moeilijk”, aldus Knippenberg.

Behalve de pedofielen is er een steeds groter wordende groep van gelegenheidsgebruikers, die het wel lekker vinden om 'het' een of

Kinderarbeid in een tapijtfabriekje in India.

gaat door. Amerikaanse onderzoekers hebben aangetoond dat een pedofiel gemiddeld zo'n 166 verschillende seksuele contacten heeft in zijn leven.”

Nobelprijswinnaars in touw tegen misbruik kinderen

meer keren met kinderen te doen. Gelegenheid maakt de dief. Volgens Knippenberg zou Duits onderzoek hebben uitgewezen dat er steeds meer alleenstaande vrouwen en echtparen zijn die niet vies zijn van een experiment in het buitenland. „Maar deze mensen houden nog ooit op. Een pedofiel

De gevolgen voor de misbruikte kinderen zijn groot. Een in Azië gemaakte documentaire onthulde onlangs hoe sommige meisjes gedwongen werden tot het ontvangen van meer dan twintig westerse bordeelbezoekers per dag. Voor rust en slapen bleven er nog zo'n vier uur over. Volgens Knippenberg worden dit soort jongeren beschadigd voor het leven. „Ze raken aan de drugs of aan de alcohol. Ze zullen hun hele leven last blijven houden van wantrouwen en andere psychische kwalen. Het trieste is dat er geen gevallen bekend zijn van succesvolle rehabilitatie van een eenmaal langdurig misbruikt kind.”

Dat laatste wordt ook steeds meer beseft in de landen waar de sekstoeeristen tot nu toe met bosjes naar toe reisden: Thailand en Sri Lanka. In dat laatste land verscheen onlangs een studie over de effecten van vroegtijdig seksueel misbruik van jongens. De kranten op Sri Lanka schreven er grote stukken over, geïllustreerd met tekeningen van rozige Europeanen in zwembroek die achter een bruin jongetje aanzaten. Aziatische landen gaan er dan ook steeds vaker toe over om gepakte kindermisbruikers op het eerste het beste vliegtuig richting huis te zetten.

Dat overkwam ook de Zweed Bengt Bolin. Bolin werd op een hotelkamer in Thailand in 'compromitterende houding' betrapt met een jongetje en vervolgens het land uitgewezen. Daarmee was de kous niet af. De Zweedse regering besloot hem in eigen land te vervolgen voor het seksuele misdrijf in

Thailand.

Knippenberg: „De zaak-Bolin trok en trekt nog steeds veel aandacht. Zweden was een van de eerste landen die ertoe over ging eigen ingezetenen voor elders bedreven ontucht te vervolgen. Met onze campagne hopen wij dat ook Nederland eenzelfde stap gaat zetten.”

Volgens hem is er - sinds het in Azië voor de sekstoeeristen allemaal niet meer zo makkelijk is - een verschuiving in het reisgedrag gekomen: Zuid-Amerika en met name Brazilië winnen kennelijk in aantrekkingskracht.

„Een van de redenen”, zo zegt Knippenberg, „om met kinderen seks te willen bedrijven, is gelegen in de illusie dat de kans om aids op te lopen geringer zou zijn. Dat is een misvatting. Een kinderlichaam is niet rijp voor seks. Gebeurt het toch, dan komt er nogal wat bloed aan te pas. De kans op infectie is dan groot. Bij de opvang van bordeelmeisjes in Thailand bleek dat tachtig procent seropositief was.” De actie van *Child Right* in Nederland is er ook op gericht vliegtuigmaatschappijen en reisbureaus zover te krijgen dat ze bij de reisbescheiden informatiefolders gaan verstrekken over het probleem van de seksuele kinderexploitatie.

Tapijten

Kinderen worden op meer manieren misbruikt dan alleen voor seks. Zo wordt onze jaarlijkse portie vuurwerk hoofdzakelijk in elkaar geknutseld door kindervingers. „Het is moeilijk om achter de exacte gegevens te komen”, aldus Knippenberg. „De vuurwerkproductie vindt vooral plaats in China en dat is nog steeds een gesloten land. Af en toe druppelen er berichten binnen over explosies in werkplaatsen. Maar over hoeveel kinderen het hier gaat, daar is het slechts raden naar.”

Knippenberg maakt onderscheid tussen kinderarbeid en kinderexploitatie. „Kinderarbeid kan heel nuttig zijn. In Afrikaanse landen behoort het vaak tot het opvoe-

dingspatroon. Een kind werkt mee op het landbouwbedrijfje en leert al doende het vak. Van exploitatie is pas sprake als het kind gebruikt wordt door volwassenen alleen maar ten behoeve van die volwassenen. Het gaat dan niet alleen om goedkoopte, maar ook om macht.

„In Cairo zijn nogal wat kinderen werkzaam in de leerbewerkingen- en textielindustrie. Ondernemers hebben te kennen gegeven kinderen te zullen blijven gebruiken, ook al zouden ze een volwassen loon moeten uitbetalen. Kinderen zijn dociel, organiseren zich niet in vakbonden en zijn klaarblijkelijk goed in staat om het verstand op nul te zetten en dagelijks monotone arbeid te verrichten. Het resultaat is dat deze kinderen ernstige leerproblemen krijgen, op het moment dat ze uit de fabriek worden gehaald.”

Eind vorig jaar haalde *Child Right* enkele Thaise jongeren naar ons land. Een van hen, de toen negentienjarige Noppadol Puthasorn, vertelde toen hoe hij gevangen had gezeten in een bekertjesfabriek. Slapen gebeurde in de fabriek, de dag begon om vijf uur en de werkzame kinderen werden voortdurend in elkaar geslagen. Voor de ramen van de fabriek zaten tralies. Tv-documentaires gaven schokkende beelden van dit soort kinderwerkplaatsen. De huidige petitie-actie van de organisatie richt zich dan óók tegen een van deze vormen van uitbuiting. Tapijthandelaars en -importeurs wordt gevraagd om een keurmerk in te voeren als bewijs dat de tapijten niet door kinderen zijn geknoopt.

Knippenberg: „Van Jan Tinbergen is de uitspraak dat de manier waarop we met kinderen omgaan een goede graadmeter is voor de teloorgang van waarden en normen. Wat dat betreft zit onze consumptiemaatschappij op een hellend vlak.” Voor *Child Right Worldwide* is er kennelijk nog veel werk aan de winkel.

Thaise VK (VP) 5-1 Nachtmerrie

Droomland maar wel Goed Fout. Waarom geen beelden van de duizenden Thaise kinderen in bordelen. Van toeristen die zich voor een stuiver aan die meisjes en jongetjes vergrijpen. Ook Nederlanders doen er aan mee. Praat het niet goed. Stop kinderexploitatie. Steun ChildRight Worldwide. Steun onze petitie's. Haal de folder op het postkantoor, de kaart uit het Free Card rek of bel 020-6895827. Giro 633633.

Vondelstraat 120d, **Child Right**
WORLDWIDE
1054 GS Amsterdam. NOBEL PRIZEWINNERS INITIATIVE TO STOP CHILD EXPLOITATION

rist

Die gestohlene Kindheit

FRS 02.01.95

Minderjährige werden in Asien oft wie Sklaven behandelt

— verdammt zu Zwangsarbeit und Prostitution

Von Jürgen Dauth (Singapur)

Wie Zunder hat das zweistöckige Holzhaus in Bangkoks China-Town gebrannt. Verkohlte Holzbalken ragen wie mahrende Finger in den verqualmten Morgenhimmel. Die letzte Ambulanz verläßt den Ort der Tragödie. Neunzehn Leichen haben die Feuerwehrleute geborgen, die bis zur Unkenntlichkeit verunstalteten schwächlichen Körper von jungen Mädchen. Keines älter als 15 Jahre, wie dem Polizeibericht später zu entnehmen ist. Nur ein einziges Mädchen hat das Inferno überlebt: Bua Geow. Sie ist heute 19 Jahre. Ich habe in ihrem Tagebuch geblättert. Eine Chronik des Entsetzens, die den Weg einer 13jährigen aus der Geborgenheit ihres Dorfes heraus ins Elend beschreibt.

„Ich hatte Angst. Ich war noch nie von zu Hause fort gewesen. Ehe ich mich versah, waren wir in Bangkok, in einem Teehaus in China-Town. Dort saßen fremde Männer herum und tranken Whisky.“

Bua Geow war — wie viele Mädchen aus ihrem Dorf — von ihren Eltern an einen Arbeitsvermittler verkauft worden. Sie hatte gerade die Grundschule hinter sich und sollte in Bangkok, der „Stadt der Engel“ — wie die Thailänder ihre Hauptstadt nennen — Geld verdienen. „In dieser Nacht war kein Engel da, der uns half. Wir wurden wieder und wieder vergewaltigt. Körper und Schmerzen, Körper und Scham. Eine Nacht der Scham.“

Anlässlich einer Regionalkonferenz asiatischer Kinderschutzorganisationen in Bangkok wurde das erschreckende Ausmaß von Kinderarbeit und Kinderprostitution auf dem Kontinent offenbart. Laut UNICEF, dem Kinderhilfswerk der Vereinten Nationen, sind in Asien mehr als 100 Millionen Kinder gezwungen, ihren Lebensunterhalt selbst zu verdienen.

Von den 50 Millionen schulpflichtigen Kindern in Bangladesch können nur 70 Prozent eine Schule besuchen. Etwa 25 Millionen müssen arbeiten gehen, in Fabriken, in der Landwirtschaft und in der Heimindustrie. In den Städten der Volksrepublik China sind laut UNICEF 80 Prozent der Kinder im Alter von sechs bis 14 Jahren als Haushaltshilfen tätig. In Indonesien stehen sechs Millionen Kinder im Alter von zehn bis 14 Jahren in lohnabhängiger Beschäftigung. Die Zahl der Kinderarbeiter in Indien kann man nur erahnen. Zurückhaltende Schätzungen sprechen von 50 Millionen, doch die Dunkelziffer mag noch einmal so hoch sein.

„Kinderarbeit ist zunächst einmal die Folge von Armut“, weiß Sanphasit Koompraphant, Direktor des Zentrums zum Schutz von Kinderrechten in Bangkok. „Die Ursache liegt im Ungleichgewicht unserer wirtschaftlichen Strukturen. Das Einkommen ist ungleich verteilt. Vor allem der ländliche Raum wird vernachlässigt. Die Bauern sind die ärmste Schicht unserer Gesellschaft. Das heißt, daß sie sich nicht lange um ihre Kinder kümmern können. Sowie die groß genug sind, müssen sie arbeiten.“ Wenn im Hauptbahnhof in Bangkok die Nachtzüge aus dem Norden einlaufen oder die Überlandbusse im nördlichen von Monchit, kommt „frische

Ware“ für den Sklavenmarkt an. Eine Gruppe von Mädchen und Jungen wird aus den Waggonen getrieben. Kurze Zeit später stehen sie im Büro eines der Arbeitsvermittler, die sich zu Dutzenden im Bahnhofsviertel niedergelassen haben.

Für jedes Kind wird ein Grundpreis festgelegt, der in etwa die Kosten deckt. Das mögen 1000 Baht sein, das sind umgerechnet 70 Mark. In der Versteigerung bringt jedes Kind zwischen 10 000 und 15 000 Baht. Die hübschesten Mädchen und Jungen werden ausgedient. Sie werden an Bordelle verkauft. Wieviele Kinder in Thailand in der Prostitution mißbraucht werden, könne niemand so genau sagen, meint Walter Skrobaneck, Repräsentant des deutschen Kinderhilfswerks „Terres des hommes“ für Südostasien. „Es gibt keine genauen Erhebungen darüber, es gibt nur Schätzungen. Diese Schätzungen gehen sehr, sehr stark auseinander. Meiner Meinung nach muß die Zahl der Kinder-Prostituierten unter 16 Jahren etwa bei 100 000 liegen.“

30 000 Baht ist eine Kinderprostituierte wert. Für die Eltern dieser Kinder ein Vermögen, meint Saisuree Chutikul, vormals Familienministerin in Thailands Regierung. „Sie müssen schon sehr arm sein. Aber auch das ist eine Ausrede. Es gibt viele Arme, die ihre Kinder nicht verkaufen. Aber das sieht alles anders aus, wenn Konsumwünsche hinzukommen.“ „Armut schreibt ihre eigenen Gesetze“, mahnt Bhikkhu Suphradaj, Abt eines Dorfklosters im Norden, das gestrandete Kinder aufnimmt. „Eines davon ist der Verlust des traditionellen Wertesystems. Auch der Mensch verliert seinen Wert.“

5000 Kinder im Alter von neun bis vierzehn Jahren sind allein in den Fabriken von Tangerang beschäftigt, ein Industriegebiet am Rande der indonesischen Hauptstadt Djakarta. Sie arbeiten acht bis zehn Stunden am Tag, sechs bis sieben

Tage in der Woche, für einen durchschnittlichen Monatslohn von 20 Mark. Sie stellen ein Drittel der Arbeitskräfte in diesem Industriegebiet. Die meisten von ihnen sind weniger als sechs Jahre zur Schule gegangen, haben also nicht einmal ihre gesetzliche Schulpflicht erfüllt.

Der kleine Fandi, zum Beispiel, arbeitet in einer Lederfabrik. Hier werden Taschen und Koffer gefertigt, die später unter einem Markennamen in Deutschland verkauft werden. Fandi ist 13 Jahre alt. Fandis Arbeitstag beginnt um sieben Uhr morgens und er arbeitet bis acht Uhr abends. Er steht an einer Stanzmaschine, die Rohformen für Ledertaschen fertigt. Fandi hat den Job erst vor sechs Wochen übernommen. Das Kind, das die Maschine vorher bediente, hatte seine Hand unter die Stanzmesser gebracht. Der Raum ist düster und unter der Decke sammeln sich Abgase der Industrieklebstoffe. Fandi hat chronischen Husten, aber er geht nicht zum Arzt. „Wenn der Arbeitsinspektor kommt, werde ich eingesperrt. Kinder dürfen nicht an Maschinen arbeiten.“

Schicksale wie das des kleinen Fandi zählen nach Millionen. Ein neues Phänomen im Sumpf der Ausbeutung von Kindern sind die Straßenkinder. Einem von ihnen, dem kleinen Cornelio, begegneten wir in Manila. Cornelio Valle ist zwölf. Er lebt in den Straßen der philippinischen Hauptstadt und muß selbst sehen, wie er zurechtkommt. Cornelio wirft sich in die Brust und prahlt. „Ich bin mein eigener Boss. Ich mache alles, was Geld bringt. Ich verkaufe, ich stehe und ich gehe mit Männern. Etwas von dem Geld gebe ich den Eltern und den sechs Geschwistern. Aber das meiste gebe ich fürs Zocken und Solvent aus. Solvent schnüffeln ist billig. Mit Solvent hat man keinen Hunger. Ich bin dann high und stolz, ich kann einfach alles machen und bin jemand.“

Cornelio hat in Südostasien etwa drei Millionen Schicksalsgenossen, verlassene Kinder, die von und auf der Straße leben. Sie sind besonders gefährdet, berichtet der Direktor des Zentrums zum Schutz von Kinderrechten in Bangkok. „Agenten sammeln diese Kinder auf der Straße auf und zwingen sie, in den Fabriken zu arbeiten. Sklaven, ja, das sind diese Kinder, und so werden sie auch mißbraucht.“

Westliche Kritiker, Gewerkschaftsverbände und Menschenrechtsorganisationen, fordern gewöhnlich eine Null-Lösung. Doch diese kategorische Forderung nach einem totalen Verbot der Kinderarbeit ist nach Ansicht von Taneeya Runcharoen „blauäugig und berücksichtigt nicht das soziokulturelle Umfeld des Problems“. Taneeya ist Projektleiterin bei „Child Workers in Asia“, einem Dachverband von Nicht-Regierungs-Organisationen, die sich mit Kinderschutz befassen.

„Man kann Kinderarbeit ebenso wenig verbieten wie die Armut, die sie zeugt. Beides läßt sich nicht über Nacht beseitigen. Wir müssen uns also damit abfinden, daß es Kinderarbeit gibt und noch lange geben wird. Wir müssen jedoch verhindern, daß arbeitende Kinder ausgebeutet werden. Und dort liegt unser Ansatz.“

Asien EXP 10019

Allein in Thailand arbeiten über 1,5 Millionen Erwachsene als Prostituierte, dazu kommen 800.000 Kinder. Jeder fünfte Kunde ist Ausländer, die meisten davon Deutsche und Japaner. Auf den Philippinen verkaufen 300.000 Frauen und über 60.000 Kinder, darunter viele Jungen, ihre Körper. Rund eine Million Prostituierte hat China zu bieten. Oft kassiert die Volksbefreiungsarmee mit ab. Mädchen aus Süchina werden an Bordelle in Thailand verkauft. Auch in Japan arbeiten eine Million sogenannter „Hostessen“. 300.000 Prostituierte schaffen in Laos, Kambodscha und Vietnam an. In Indien verkaufen sich mehr als 2,5 Millionen Frauen. In Sri Lanka blüht die Kinderprostitution, vor allem für Homosexuelle.

IXELLES - Il ne faut pas fréquenter les boxons d'Amérique du sud, du port d'Abidjan ou de la lointaine Asie pour rencontrer des gamines forcées à se prostituer. Le groupe mondaine de la PJ de Bruxelles enquêtait depuis plusieurs mois sur un dossier qui lui a permis d'établir que, pendant l'été, une jeune fille, de moins de dix-huit ans, avait été prostituée contre son gré dans un cabaret de la rue de Livourne, à Ixelles. L'enquête a abouti à l'interpellation de l'individu qui l'aurait réduite à pratiquer le plus vieux métier du monde. Ce personnage, un homme de 26 ans, a été mis à disposition du parquet de Bruxelles.

L'enquête a débuté fin août. Le 30, la PJ de Verviers recueillait le récit d'une jeune fille qui disait avoir fait la connaissance, au début du mois, d'un certain Chaïb T., qu'accompagnait une fille de son âge, Amina.

Ils ont sympathisé. Mise en

confiance, Marianne accepta la proposition du couple de le suivre à Bruxelles. Elle fut hébergée chez eux. Tout allait pour le mieux et même, Chaïb et Amina l'invitèrent au My Way, un night-club de la rue de Livourne, 89, à Ixelles.

Elle fut forcée de se prostituer plusieurs soirées. « On savait que je n'avais même pas dix-huit ans », ajoute Marianne. Selon elle, c'est le 18 août que Chaïb T. estima que les choses avaient assez duré et la remercia pour lui avoir rendu de si charmants services...

L'enquête n'a apparemment pas été de tout repos, puisqu'elle vient à peine de se conclure. Nous apprenions, hier, l'interpellation de Chaïb T. et de sa jeune amie Amina. Il est apparu qu'Amina, mineure d'âge elle aussi, avait elle-même travaillé comme serveuse de charme à La Chamade, un cabaret du quartier situé 26, rue Defacqz, à Ixelles. Chaïb T., qui nie les faits, a été mis à disposition du parquet.

LDH 11.01.95 Gil

Deutscher in Sri Lanka verhaftet

exp Colombo - Für Touristen ist Sri Lanka eine Trauminsel. Einheimischen Kinder machte der Stuttgarter Karl F. das Leben zur Hölle. Der 65jährige, so die Polizei von Colombo, zwang Jungen im Alter zwischen 8 und 14 Jahren zur Prostitution. 12 Kinder haben gegen den Sex-Gangster ausgesagt. Jetzt wurde er im Küstenort Blapitiya verhaftet.

EXP 24.01.95

Latelamerika

Hochburg des internationalen Mädchenhandels ist Kolumbien. Weltweit operierende Drogen-Kartelle sorgen dafür, daß in Europa auch der Nachschub an „frischen“ Mädchen nicht abreißt. In Brasilien finden immer mehr Kinderschänder ihre Opfer: Über 500.000 Minderjährige „schaffen an“, hauptsächlich in Rio und Recife.

EXP 100195

Des mineures prostituées

The Jakarta Post
3/1/95

Two arrested for duping teenagers into prostitution

JAKARTA (JP): Central Jakarta police detectives have arrested two senior high school girls for allegedly duping a number of other teenage girls into prostitution.

The young panderers, identified as Mona Lestari, 16, and Upik Oiriah, alias Upay, 20, were arrested on Thursday evening following a report from a parent of one of the victims, Central Jakarta Police Chief Lt. Col. Murawi Effendi told reporters on Saturday.

"We're still looking after a number of their accomplices who also played a significant role in this sex business," said head of the Central Jakarta criminal investigation unit Maj. Charles Marpaung, who accompanied Murawi at the press conference.

Among their victims were a 12-year-old junior high school student.

The suspected panderers studied in different high schools in Central Jakarta, but rented the same room in a house on Jl. Kramat Sawah. Mona is a junior, while Upay is a senior.

Charles said the police have received similar reports from at least five victims, aged between 12 to 20 years old.

Based on the confessions made by the suspects and the testimony of the victims, Charles said that Mona and Upay always took a commission from customers ranging from Rp 30,000 to Rp 50,000 (US\$13.75 and \$23) per girl.

Customers paid them between Rp 150,000 and Rp 200,000 for each session with

one of the girls, Charles said. "They have run this illicit business for around one year," he explained.

During police questioning some of the young women confessed that their customers are old men, who only required "touching and rubbing".

The two young panderers were arrested at their rented room following the report made by a parent, whose 14-year-old daughter, identified only as A, was one of the victims.

The 14-year-old reportedly met Mona in Salemba when she was on her way to her neighbor's house to borrow some money to buy medicine needed by her ailing mother.

Mona then gave her Rp 150,000 under the condition that she accompany her in the evening to meet Upay at an entertainment site in Ancol, North Jakarta.

When A arrived there, Upay introduced her to a man, whom she said forced her to have sex.

When she returned home the next day, A told her mother what happened and she reported the incident to the police.

"We will probably send both of the young pandering suspects to the Pondok Bambu women's penitentiary in Tangerang pending further legal processing because we have no special jail for females here," said Murawi. (bsr)

'Groot-Brittannië schendt rechten van het kind'

Geld.
30/1

DEN HAAG/LONDEN (ANP/DPA) - Volgens berichten zaterdag in de Britse pers heeft een commissie van de Verenigde Naties de Britse regering ervan beschuldigd inbreuk te maken op de door 170 landen ondertekende Conventie voor de Rechten van het Kind.

De commissie zegt dat de aanbeveling in de Conventie, dat nationale wetten rekening moeten houden met de belangen van het kind, door Groot-Brittannië niet wordt nageleefd voor wat betreft gezondheid, onderwijs en sociale zekerheid. In een acht pagina's tellend rapport levert de commissie kritiek op het grote aantal kinderen in Groot-Brittannië dat in armoede leeft, de toename van het aantal zwangerschappen bij tieners en het groeiende aantal bedelende, dakloze kinderen op straat. De commissie stipt even-

eens de bezuinigingen in de sociale sector aan. Met name in de regeerperiode van Margaret Thatcher werd krachtig op de sociale voorzieningen besnoeid. Ook het feit dat lijfstraffen op privé-scholen nog steeds gangbaar zijn (op staatsscholen zijn ze een aantal jaren geleden afgeschaft) en in het gezin, vindt geen genade in de ogen van de VN-commissie. Een Brits voor-nemen om speciale jeugdgevangnissen op te zetten voor delinquenten vanaf twaalf jaar, die bij herhaling met de politie in aanraking zijn geweest, noemt het rapport in strijd met de VN-voorschriften, omdat het de jeugdige criminelen niet voldoende mogelijkheden zou bieden om weer een normaal bestaan op te pakken. De commissie dringt er bij de Britse regering op aan grotere voorrang te geven aan kind-vriendelijke wetgeving.

Veel kinderen in VS leven in armoede

Geld.
31/1

NEW YORK (AP) - Meer dan een kwart van de Amerikaanse kinderen onder de zes jaar leeft in armoede, zo is gebleken uit een onderzoek van het Nationaal Centrum voor Kinderen in Armoede (NCCP).

In totaal gaat het om zes miljoen kinderen, oftewel 26 procent van de hele leeftijdsgroep in de VS. Het is het hoogste percentage in de 25 jaar dat armoede onder kinderen op deze wijze wordt bestudeerd.

'Wegwerpkinderen' doelwit van Colombiaanse doodseskaders

TEL
10-1-'95

door Wim Romeijn

SAO PAULO, dinsdag

Wegwerpkinderen, zo heten de tienduizenden zwerfvertjes die de straten en pleinen van de Colombiaanse hoofdstad Bogotá bevolken. De in het Andes-gebergte genestelde metropool, een verzameling uit zwaar graniet en fonkelend glas opgetrokken wolkenkrabbers, omringd door golfplaten hutjes en houten woonstulpjes, is voor kinderen een van de gevaarlijkste plaatsen op aarde:

De doodseskaders, die eertijds in dienst stonden van het nu ontmantelde cocaïne-imperium van de stad Medellín, trokken naar de hoofdstad om hier meestal in opdracht van winkeliers die last hebben van de zwerfvertjes hun gruwelijke metier voort te zetten.

Volgens een eind vorige week gepubliceerde studie van Human Rights Watch, een Amerikaanse mensenrechtengroepering, vonden in 1993 - het laatste jaar waarvan er gegevens bekend zijn - bijna 2200 thuisloze minderjarigen een gewelddadige dood in Colombia.

Hiermee overtreft het land het zoveel grotere Brazilië, waar jaarlijks een kleine 1500 kinderen sneuvelen. Human Rights Watch wijst erop dat onderzoeken reeds meerdere malen het bestaan van nauwe banden hebben aangetoond tussen doodseskaders en politie.

'Opruimdienst'

In het rapport, getiteld *Een Generatie Onder Vuur*, meldt de organisatie dat de zogeheten Sociale Opruimdienst in de meeste gevallen bestaat uit politieagenten en militairen, voor wie het neerknallen van kinderen een welkome aanvulling is op het karige loon.

Uit gegevens van het openbaar ministerie blijkt dat de recherche slechts 1,4 procent van de kindermoorden opheldert. In een half procent van alle moorden komt het tot een veroordeling door de rechter.

"Onze kinderen zijn niet gewenst", zo fluistert de 90-jarige Maria Hernandez, woordvoerster en honorair moeder van de sloppenbuurt rond Bogotá's vervallen centraal station.

De vuilnishopen, die aan weerszijden langs het spoor liggen als een etterende wond in het midden van de stad, zijn het thuis

van ongeveer 1700 kinderen die tussen het rottende huisafval hun maaltijden zoeken en papier, plastic, aluminium en glas uit de troep scheiden om zodoende een paar stuivers per dag te verdienen. Dit leverde hen vorig jaar nog de staatsprijs voor recycling op.

Desondanks liet de staatspoorwegmaatschappij de kinderen, de dag voor Kerstmis weten dat zij een maand hebben om een nieuw onderkomen te vinden. De gemeenschap, die voor 70 procent uit straatzwerfvertjes bestaat, moet wijken voor de project-ontwikkelaars, die hun maquettes van een nieuw kantorencomplex annex winkelcentrum al klaar hebben.

Ontruiming

Maria Hernandez kreeg op nieuwjaarsdag bezoek van een stel potige kerels, die waarschuwen niet te treuzelen met de ontruiming. Ze hadden automatische wapens bij zich die zouden „spreken” als de verhuizing lang op zich laat wachten. De hoogbejaarde vrouw herkende twee politieagenten tussen haar belagers.

Volgens het ministerie van Nationale Planning telt Colombia ongeveer 600.000 zwerfkinderen voor wie er thuis en op school geen plaats is. De meesten verlaten het ouderlijk huis wegens armoede en mishandeling. Het snuiven van schoenmakerslijm doet hen gedurende enkele uren van de dag de ellende even vergeten. Het goedje verbrandt de longen en eist jaarlijks van honderden kinderen het leven.

De overheid laat het afweten, ondanks het feit dat de Colombiaanse grondwet bombastisch verklaart dat de rechten van het kind 'te allen tijde' voorrang hebben en prevaleren boven elk ander recht.

"De regering heeft geen geld voor de zwerfvertjes en al evenmin belangstelling", zo vertelt Raquel de Haime van de Fundación Dignificado, een particuliere hulporganisatie, die probeert het geloof van de kinderen in een rechtvaardige samenleving aan te wakkeren.

"Het is haast onbegonnen werk, want het leven van de kinderen bestaat uit niets dan onrecht en wreedheid. Toch moet iemand hen erop wijzen dat het ook anders kan, dat er hoop is en dat er waarden bestaan", aldus Raquel.

Jackson weer in rechtszaak

Michael Jackson heeft genoeg van de „gemene leugens” die over hem worden verspreid en heeft zijn advocaten opdracht gegeven rechtszaken aan te spannen tegen kranten en televisiestations die hebben gemeld dat er een video-opname bestaat waarop te zien is hoe hij de liefde bedrijft met een jongen.

De Londense boulevardbladen The Sun en Today brachten afgelopen weekende verhalen over de vermeende videoband en Amerikaanse televisiestations pikten het verhaal maandag en dinsdag op. Het samenzijn van de zesendertigjarige Jackson en een onbekende jongen zou tijdens de kerstdagen zijn geregistreerd door een bewakingscamera in het huis van de zanger. Waar de band zich bevindt is volgens de berichten niet bekend.

Jackson liet woensdag weten niet langer te zullen toezien „hoe onbezonnen vertegenwoordigers van de media proberen mijn reputatie te vernietigen”.

Jackson zei zijn advocaten opdracht te hebben gegeven onmiddellijk juridische stappen te nemen tegen „diegenen die gemene leugens en geruchten over mij blijven verspreiden, met als doel geld te verdienen, carrière te maken, kranten te verkopen of kijkers te trekken”.

De kranten en televisiestations meldden ook dat justitie in Los Angeles het onderzoek naar het seksuele misbruik van jongens door Jackson, dat vorig jaar werd afgesloten zonder dat de zanger werd aangeklaagd, had heropend. Maar het openbaar ministerie in Los Angeles ontkent dat. (AP)

Klacht Michael Jackson tegen tv-station

LOS ANGELES, 14 JAN. De popzanger Michael Jackson eist honderd miljoen dollar van een Amerikaanse televisieketen die melding maakte van een videoband met daarop seksuele handelingen van de ster met een jongen. Volgens Jackson gaat het om een foutieve melding. De eerste berichten over de pikante videoband verschenen afgelopen week in de Britse zondagsbladen. De videobeelden tonen de 36-jarige Amerikaan met een niet nader genoemde jongen tijdens een wel heel uitbundige kerstviering, aldus de Britse kranten. De video van 27 minuten was opgenomen door een camera van het veiligheidssysteem in de kapitale woning van de zanger. De popster raakte in 1993 in opspraak, nadat een 14-jarige jongen hem had beschuldigd van seksuele mishandeling. Jackson kon een proces voorkomen door een financiële regeling te treffen. (Reuter/AFP)

Het huwelijk van Michael Jackson heeft zijn reputatie niet kunnen redden. >GvA foto: Arlette Stubbe.

dracht te hebben gegeven onmiddellijk juridische stappen te nemen tegen „diegenen die gemene leugens en geruchten over mij blijven verspreiden, met als doel geld te verdienen, carrière te maken, kranten te verkopen of kijkers te trekken”.

De kranten en televisiestations meldden ook dat justitie in Los Angeles het onderzoek naar het vermeende seksuele misbruik van jongens door Jackson, dat vorig jaar werd afgesloten zonder dat de zanger werd aangeklaagd, had heropend. Een woordvoester van de openbaar aanklager in Los Angeles ontkende dit echter.

AP GVA 13-1
Michael Jackson heeft schoon genoeg van de „gemene leugens” die over hem worden verspreid. Afgelopen weekend meldden enkele Amerikaanse kranten en tv-stations dat er een 27-minuten durende video-opname bestaat van Jackson die met een knaap vrijt. Jackson reageert heftig. Hij heeft zijn advocaten opdracht gegeven rechtszaken aan te spannen tegen de media die dit nieuws verspreiden.

De Londense boulevardbladen The Sun en Today brachten afgelopen weekende verhalen over de vermeende videoband en Amerikaanse televisiestations pikten het verhaal maandag en dinsdag op. Het intieme contact tussen de 36-jarige Jackson en een onbekende jongen zou tijdens de kerstdagen zijn geregistreerd door een bewakingscamera in het huis van de zanger. Waar de band zich bevindt is volgens de berichten niet bekend. Jackson liet woensdag weten niet langer te zullen toezien „hoe onbezonnen vertegenwoordigers van de media proberen mijn reputatie te vernietigen”. „Genoeg is genoeg”, aldus Jackson in een verklaring, waarin hij zegt zichzelf en zijn familie te zullen beschermen. Jackson zei zijn advocaten op-

De ongelooflijke roddels over Michael Jackson

Ik maak me nogal druk over Primeurs poprubriek. Ik ben namelijk een Jackson-fan, zoals dat heet. Nu denken de meeste mensen bij het woord 'fan' aan hysterische meisjes en gillende groupies. Nou, ik ben dus wèl een meisje, maar als de naam Michael Jackson valt word ik heus niet hysterisch, en een groupie ben ik evenmin.

door Barbara Breedveld (15) uit Zoetermeer

De bedoeling van deze brief is niet om Michael als heilige af te schilderen of mensen een mening op te dringen. Ik wil alleen een paar dingen rechtzetten. Want goede berichtgeving, over welke Jackson dan ook, is zeldzaam. Helaas, ook in Primeur. Ik wil het volgende kwijt:

- De rechtszaak die meneer Chandler tegen Michael Jackson startte, was een civiele rechtszaak, geen strafrechtelijke. Dat wil zeggen dat Chandler Michael niet achter tralies wilde zetten, maar smartegeld eiste.

- Tijdens de *Dangerous Tour* raakte Michael verslaafd aan pijnstillers (dus geen drugs) die hij voorgeschreven had gekregen na een operatie aan zijn hoofd. Oorzaak van die operatie was een oude brandwond die hij in 1984 opliep tijdens de opnames voor een reclamespot.

- Michaels advocaat heeft de zaak met Chandlers advocaat geschikt, zodat beide partijen zich uit de zaak konden terugtrekken. Daarmee was de civiele rechtszaak afgelopen, maar de onderzoeken van de jury's uit Los Angeles en Santa Barbara gingen gewoon door. Het is de taak van de jury getuigen te horen en bewijsmateriaal te verzamelen, om te bepalen of het waarschijnlijk is dat er een misdrijf heeft plaatsgevonden. Door de schikking zijn de jury's verwoed op zoek gegaan naar bewijsmateriaal, maar kwamen uiteindelijk

tot de conclusie dat er geen enkel bewijs was. Michael Jackson wordt hiermee officieel onschuldig verklaard, en is dat dus ook voor de Amerikaanse staat.

Over het huwelijk tussen Michael en Lisa Marie Presley is ook veel commotie ontstaan. Ze zouden alleen met elkaar getrouwd zijn voor het geld of om samen platen op te nemen. Dat hebben Lisa Marie en Michael persoonlijk ontkend. Ze zeiden bovendien dat ze nog steeds gelukkig zijn met elkaar.

Alles wat hierboven staat heb ik van de fanclub, die alles vóór publicatie controleert. Je kan er dus zeker van zijn dat ik het niet uit m'n duim heb gezogen. Hopelijk heb ik hiermee een aantal geruchten over Michael de wereld uitgeholpen.

Om je een impressie te geven even een kleine selectie roddels: Michael zou z'n geslacht willen veranderen; hij zou homofiel zijn; hij, Janet en LaToya zouden één persoon zijn; hij zou geobsedeerd zijn door zijn aap; hij zou een schrijn voor Liz Taylor gebouwd hebben; hij zou denken dat hij de nieuwe Messias is; hij zou...

Het enige dat ik wil is objectieve berichtgeving, ook over de muziekbusiness. Geruchten en roddels hebben we al genoeg.

Wil je reageren: Barbara Breedveld, Paganinirode 2, 2727 DK Zoetermeer.

Mijn gedicht voor Michael

Ik wil even reageren op het stukje van Barbara Breedveld over Michael Jackson uit Primeur 2 van dit jaar. Ze heeft groot gelijk, en daarom heb ik een gedicht geschreven:

Voor Michael Jackson

Hij is mijn levenszjn, hij geeft mij energie

Hij geeft mij vreugde, hij geeft mij inspiratie

Hij is mijn verleden, en mijn toekomst

Hij was mijn vertrek, en is mijn aankomst

Voor hem is iedereen gelijk

Is die persoon nu arm of rijk

Voor hem maakt het niet uit wat je wel of juist niet kan

Ben je nu een aap, kind, vrouw of een man

Hij blijft altijd aan alles en iedereen trouw

Vooral als het gaat om zijn bloedmooie vrouw

Hij is al mijn geld waard

In de hoop dat hij mijn liefde en steun maar bewaart

Voor hem is iedereen goed

Ook al heb je een andere kleur bloed

Ik zal hem altijd trouw blijven

Ook al gaat hij steeds verder weg drijven

Dit is alles wat ik duidelijk wil maken

In de hoop dat mensen hem niet meer afkraken

CALINE WEISSGLAS (15) UIT DEN HAAG

Frits wie?

In de rubriek 'Lijf & Leden' van vorige week is de achternaam van Frits weggevalen. Natuurlijk weet iedere trouwe Primeur-lezer dat hij Wafelbakker heet, maar toch. Onze excuses hiervoor.

Michael Jackson en Lisa Marie in het Parijse Eurodisney. (Foto: Disney)

Michael Jacksons nietszeggende biografie

PRIM 13-1

Hij is fascinerend en afstotend, een giechelende puber van 36 en een geslepen zakenman, zwart en ook een beetje wit. Wie zich interesseert voor muziek kan niet om Michael Jackson heen. Al was het alleen maar omdat hij de rechten bezit van alle Beatles-nummers. Hoor je *Yesterday* op de radio, dan rinkelen bij Michael de kassa's. In zijn eentje ontvangt hij net zoveel royalties als Paul McCartney en Yoko Ono samen.

Geld, seks en ook nog een beetje popmuziek staan centraal in de 350 pagina's dikke biografie over Michael Jackson, die onlangs is verschenen. *Onthullend* heet het boek, maar eigenlijk wordt er niets onthuld. De schrijver, Christopher Andersen, heeft alle roddels en feiten over Wacko Jacko op papier gezet. Dat levert een pak papier vol tegenstellingen op: de ster blijft net zo raadselachtig als hij al was. Over zijn muziek worden we niets wijzer, en de biograaf lijkt er plezier in te hebben de ster af te schilderen

als een pinnige egoïst.

Andersen sprak voor het boek met jaloerse lijfwachten, aan de kant gezet personeel, ouders van jongetjes die te gast zijn geweest op Michaels landgoed Neverland, en met zijn in ongenade gevallen zuster La Toya. Michael zelf wilde niet meewerken, de rest van zijn familie evenmin.

Veel aandacht wordt besteed aan de rechtszaak die tegen Jackson werd aangespannen, omdat de ster een jongetje seksueel zou hebben misbruikt - een zaak die na het afsluiten van het boek

als een nachtkaaars uitging wegens gebrek aan bewijs. Voor de biograaf stond het vonnis toen al lang vast: Michael Jackson was schuldig. In Amerika mag je allen van kinderen houden als je ze niet knuffelt. Maar Andersen noemt Jackson ook slachtoffer

van zijn eigen harde jeugd. Van zijn ouders zou hij geleerd hebben geen andere god dan het geld te aanbidden.

Michael Jackson: Onthullend, door Christopher Andersen, Bosch & Keuning, f 39,90.

door Rob van Erkelens ♦ Tom Lanoye, *Maten en gewichten*. 240 blz., Prometheus, f29,90

6A 18-1

BELGIË TELT 600.000 werklozen, op een bevolking van tien miljoen. Als de economie stagneert groeit dat aantal, maar ook als het economisch beter gaat komen er alleen maar minder banen. De winsten van een economische bloei zouden namelijk enkel ten goede komen aan automatisering en robotisering. Natuurlijk zal niemand rouwig zijn als het werk verdwijnt dat robots kunnen doen. Pleiten voor het behoud van afstompende arbeid is even ridicul als de boosheid van de weverkens, die dachten hun nering te kunnen behouden door de vooruitgang een halt toe te roepen en de eerste automatische weefgetouwen aan gruzelementen te slaan.

Omdat de overheid de uitkeringen waarschijnlijk niet zal willen verduubelen, moet er iets anders gebeuren met de werkloosheid. *'We gaan een nieuwe esprit uitdokteren, een strijdbare moraal, een handvest voor werklozen in Postmodern Times.'* Het woord 'werklozen' moet vervangen worden door 'werkgedogers': iemand die werk heeft ontleent daaraan zoveel voordeel (status, identiteit, contacten) dat hij best een deel van zijn inkomen kan afstaan, juist omdat hij een baan heeft. Hij betaalt een bijdrage aan al diegenen die niet werken en er dus voor zorgen dat hij zijn plekje op de arbeidsmarkt kan behouden.

We leven in een consumptie-maatschappij. Degenen die (gedwongen) de meeste tijd steken in het consumeren, zijn de 600.000 werkgedogers. Zonder hen zou de economie onherroepelijk instorten. Om die reden dienen zij niet alleen van de werkenden maar ook van de werkgevers een bijdrage te ontvangen. Gebeurt dat niet, dan breekt er een staking uit. Dan wordt het dodelijke wapen van de 'consumptiestaking' te voorschijn gehaald: *'Zeshonderdduizend verbruikers die er gezamenlijk de riem afleggen. Die, een paar dagen maar, geen enkel blik erwten meer kopen, noch vlees noch fruit, die geen openbaar vervoer meer nemen en geen elektriciteit of gas gebruiken, die hoogstens water en droog brood tot zich nemen en voor één keer doen wat iedereen toch al van hen zegt dat ze doen. De hele dag in hun nest blijven liggen. Terwijl intussen, in de gonzen-de fabrieken, al die heerlijke automaten en robots maar doorgaan met produceren.'*

De economie dondert in elkaar. De kroon op het... eh, werk, is de omgekeerde Dag van de Arbeid. De werkgedogers vieren, naar het voorbeeld van 1 mei, het Jaar van de Werkgedoging. Een jaar lang pikken ze het niet meer dat er in hun plaats wordt gewerkt. *'We ne-*

men zelf alle postjes in, we schoppen die egoïsten eruit en we leggen hun de verplichting op om een heel jaar lang iedere dag bij ons te komen solliciteren. En iedere keer lachen we hen in hun gezicht uit.' Net zolang tot de werkenden doorhebben dat er niet genoeg werk is voor iedereen en dat zij hun baan alleen maar te danken hebben aan die 600.000 niet-werkenden, *'en dat ze zelfs blij mogen zijn dat wij daar al die jaren maar een habbekrats voor hebben gevraagd'*.

DIT IS TYPISCH Tom Lanoye. Hij draait de dingen om, trekt ze in het absurde, vervormt ze, overdrijft mateloos en laat daarmee feilloos zien wat er mis is in de wereld. Binnen de beperkte ruimte van de column breekt hij af wat kapot moet en bouwt hij op wat ervoor in de plaats dient te komen.

Lanoye's nieuwste boek, *Maten en gewichten*, is een bloemlezing waarin zijn columns zijn samengebracht die tussen 1992 en 1994 werden gepubliceerd in het weekblad Humo, aangevuld met de tekst van een lezing in Amsterdam. Ik heb, ook na lang piekeren, geen Nederlandse columnist gevonden van wie ik een bloemlezing zou uitlezen. Daarvoor moet je naar Vlaanderen, blijkbaar. Wat Lanoye schrijft, zijn columns zoals columns bedoeld zijn.

Week na week gaat hij in Humo de confrontatie aan. Fulmineert tegen alles wat vies, voos en vals is. Lanoye kijkt, kijkt nog een keer, en oordeelt. Bikkelaar. Zijn blik is altijd naar buiten gericht, nooit naar de eigen navel. Waar in Nederland de gemiddelde krantelzer alle irrelevante details uit het privéleven van de columnist krijgt voorgeschoteld, of hij wil of niet, maakt Lanoye zijn persoonlijke besomeringen ondergeschikt aan zijn boodschap. Want Lanoye heeft een boodschap, en hij draagt hem uit met de vasthoudendheid en overtuigingskracht van een roedel Jehova's getuigen.

De wereld gaat aan schijnheiligheid ten onder.

NEEM NOU het geval Louis Paul Boon. De film *Daens*, naar Boons roman *Pieter Daens*, had veel succes en kreeg zelfs een Oscar-nominatie. Boons werk kwam daardoor opnieuw in de belangstelling. De hypocrisie der Belgen werd pijnlijk duidelijk: tijdens het langste deel van zijn carrière werd Vlaanderens grootste schrijver grof miskend. Het duurde lang voor Boon kreeg waarop hij recht had, erkenning, en dan probeerde men ook nog een beeld van hem te schep-pen dat niet overeenkwam met de

Tom Lanoye

werkelijkheid. De rauwe kanten van de anarchistische volksschrijver werden gladgeschuurd.

Die postume eerbetuiging aan Louis Paul Boon is een typisch geval van ethische zuivering, schrijft Lanoye. En dat is nog erger dan hem onderschatten.

In de ontroerende slotlinea van zijn tirade tegen de benepen Belgen, staat: *'En u Louis, aan wiens knekels op dit moment de mollen en de wormen zuigen, u heb ik maar één ding te zeggen. Verzamel het slijk dat ooit uw lippen vormde en kneed het tot een satirieke grijs. Ze zijn er nog altijd - de femelaars, de veinzers, de heiligen van de schone schijn. En je jaagt ze nog altijd op stang. Ze weten nog altijd geen blijf met u.'*

Lanoye heeft het hier over zichzelf. De femelaars, de veinzers, de heiligen van de schone schijn - het zijn zijn aartsvijanden. In elke column opent hij hard en confronterend de aanval op alles wat onoprecht, kleinburgerlijk of onrechtvaardig is. Van de verdachtmakingen rond Michael Jackson tot het Vlaams Blok.

Michael Jackson werd in de Amerikaanse pers beschuldigd van seksueel misbruik van een minderjarige jongen. Wie een kind, de belichaming van Zuiverheid en Onschuld, iets aandoet, is per definitie een barbaar. Het kind is een modern icoon, en door zijn liefde voor dat jongetje richtte Jackson zichzelf te gronde. Lanoye schrijft: *'Als ik al niet een fan van hem was, dan werd ik het nu. Niet vanwege de beschuldigingen, maar vanwege de tragiek. Proces of geen proces, Jackson is bij voorbaat weerloos. De Amerikaanse maatschappij zal hem voortaan alleen nog zien als een verhitte, op lege consumptieseks beluste hypocriet die alleen gelooft in geld (...). Maar hebt u ook maar één artikel of persbericht gelezen waarin zelfs maar de mogelijkheid wordt geopend dat Jackson ook van die Jordie Chandler hield? En dat, wie weet, die liefde wederzijds was?'*

Het Amerikaanse publiek en de media (*'het beest dat eerst verscheurt en dan pas koestert, dat eerst schiet en dan pas vragen stelt'*) hebben de popster verraden.

DE DUBBELE moraal die daar achter zit, is overal. Terwijl de wereld aan stupiditeit ten onder gaat, groeit de dreiging van de duistere krachten. Het Vlaams Blok, het extreem-rechtse gevaar dat stormenderhand Antwerpen inneemt, heet bij Lanoye *'Zwart Blok'*. Hij zal er alles aan doen om ze tegen te houden, om erop te blijven hameren dat ze gevaarlijk zijn en moeten worden tegengehouden. Het lijflied van de Blokkers is *Die Stem van Suid-Afrika*, het volkslied van de Zuidafrikaanse Boeren. Datzelfde lied hoort Lanoye als hij een paar weken in dat prachtige land verblijft, ten tijde van de eerste vrije, niet-rationale verkiezingen. Het hoofdstuk dat daar verslag van doet, *'Kaap de Goede Hoop'*, is het hoogtepunt van *Maten en gewichten*.

Samen met zijn goede vriendin Marianne, een hilarische lesbiëne, volgt Lanoye de verkiezingen. De chaos rond het stemmen, de grote opluchting en immense blijdschap over het resultaat, het is allemaal vreselijk indringend en grappig opgeschreven. Het afschaffen van de apartheid is groots, het is blij, het is niet te geloven: *'Wat hier gebeurt, is uniek. One nation, many cultures, dat is toch de filosofie van het nieuwe Zuid-Afrika? Zoiets gaat lijnrecht in tegen de rest van de wereld. Het etnisch gedonder in Joegoslavië en Ruanda, het uiteenspatten van de Sovjetunie en Tsjechoslowakije, fundamentalisme in het Oosten, extreem-rechts in het Westen... Mischien kondigt jullie verkiezing een keerpunt aan, is het een positief signaal!'*

Maar terug in België moet Lanoye toezien hoe het Vlaams Blok nog groter wordt. Bij de gemeenteraadsverkiezingen haalt het 28 procent van de stemmen. Lanoye belooft te doen wat hij kan: schrijven. En een column kan een wapen zijn, om aan te vallen of te verdedigen. Scherp, snijdend en precies. Bij Tom Lanoye tenminste.

'Alleen waar strijd wordt geleverd, hoe kortstondig ook, kan er sprake zijn van een overwinning', staat ergens. Het zou het motto kunnen zijn van *Maten en gewichten*. Lanoye pakt alles aan wat onrecht en onoprecht is, alles wat de mensen een rad voor ogen wil draaien; de alomtegenwoordige schijnheiligheid in de politiek, de kunst en de maatschappij.

Schwulenpolitik, ^{LUST 01.95}Lesbenpolitik, UNO, ILGA und Pädos

Wie wir schon gemeldet haben, ist die internationale Lesbian- und Schwulenorganisation ILGA, die einen Beraterstatus bei der UNO hatte, von der US-Regierung attackiert worden, die ILGA unterstützte die Pädophilie. Dies führte dazu, daß die ILGA die beiden US-amerikanischen Padoorganisationen rausgeschmissen hatte, die Gründungsmitglieder der ILGA waren, um den Beraterstatus nicht zu verlieren. Der BVH verlangte, sich nicht erpressen zu lassen, SVD und Lesbenring verlangten den Rauschmiß, der mit Zustimmung von 80 Prozent der Delegierten vorgenommen wurde.

Es wurde nicht über die Frage diskutiert, ab welchem Alter denn die Damen und Herren Homosexuellen ihrem Nachwuchs Sexualität zubilligen, denn hier geht es ja auch um die Frage des Coming-outs. Es wurde lediglich taktisch mit dem Beraterstatus bei der UNO argumentiert. Das schützt nicht davor, daß sich Schwulen- und Lesbenverbände nach vorne drängen, ihre Chance wittern und selbst den Beraterstatus anstreben, wie die Sprecherin Julia Dorf von "Eagleheark", der solche Ambitionen nachgesagt wurden. Sie hatte öffentlich behauptet, in der ILGA gäbe es noch die Münchner Pado-Gruppe VSG. Nun folgte trotz des Rauschmises der beiden US-Padoorganisationen die Suspendierung (vorläufige Aberkennung) des Beraterstatus' mit Hinweis auf den Münchner VSG, der es zuläßt, daß sich in seinen Räumen auch eine Pado-Gruppe trifft. Auch der VSG soll nun aus der ILGA rausgeschmissen werden. In Wirklichkeit geht es von Seiten der US-Politik aber gar nicht um die Pädophilie, wie leicht zu erkennen ist.

Weil die ILGA sich auch für Pädophilie einsetzte, verkündete die amerikanische UNO-Botschafterin, könne sie den Beraterstatus bei der UNO nicht behalten. Ziel der Kampagne der US-Botschafterin war, der ILGA den Beraterstatus abzuerkennen. Hinter der Botschafterin wirkte Jesse Helms, der republikanische Senator, der der Schwulenbewegung (und vielleicht auch der Lesbenbewegung) bekannt sein dürfte. Erinnert sich noch jemand an den Marlboro-Boykott? Jesse Helms ist nicht nur ein fundamentalistisch argumentierender Schwulenhasser, der z.B. die Gelder für AIDS-Opfer stoppen will, er führte und führt auch Kampagnen gegen die Darstellung von Nacktheit in Kunst und gegen Pornographie. Er ist gleichzeitig Gallionsfigur für die US-Tabak-Lobby. Viele Schwule und Lesben rauchen. Die US-Gruppen wollten nun bestimmte Zigarettenmarken für die Schwulen- und Lesbenlokale so lange boykottieren, bis sie das Wahlspensing für Helms aufgaben. Der Boykott scheiterte, weil es vielen Schwulen und Lesben egal war, was mit ihrem Zigarettegeld geschieht, vielleicht sogar, daß AIDS-Opfer kein Geld mehr erhielten.

Die ILGA-Führung wehrte sich nicht gegen die US-Kampagne, sondern nahm die taktischen Vorwürfe ernst, säuberte die eigenen Reihen von denen, die als Vorwand genutzt wurden. Das bringt uns zur Frage, ob eine Organisation, die sich für die Rechte ihrer diskriminierten Mitglieder einsetzt, sich von außen vorschreiben lassen darf, wer gut und wer schlecht sei. Wenn eine Organisation nur noch für solche Leute eintritt, die überhaupt nicht mehr umstritten sind, um an Staatsknete zu kommen, macht sie sich überflüssig und existiert nur noch als Selbstzweck. Die ILGA wurde Berater in der UNO mit ihren Padoverbänden und verlor diesen Status ohne ihre Pado-Verbände.

Die Politik der Anpassung führt dazu, daß konservativen und fundamentalistischen Scharfmachern das Feld zum Argumentieren überlassen wird. Solch eine Politik erlaubt es den rechtsgerichteten Demagogen, ohne Widerspruch einen Schritt nach dem anderen voranzugehen.

Lesen auch den Beitrag "Politikverständnis" auf S. 24 in dieser LUST.

Die Kampagne geht in unseren eigenen Reihen längst weiter. Die "ILGA Support Group Berlin" unterstellt dem BVH, selbst Pädos zu sein, der SVD gab vor, nicht mit der AIDS-Hilfe, der HuK und dem BVH zusammenarbeiten zu können, weil der BVH sich noch nicht vollkommnen von den Pädos getrennt habe (bei der Parteienbefragung). Und nun behauptet die ILGA-Führung, der Münchner Verein zur sexuellen Gleichberechtigung sei selbst ein Pado-Verein, weil er einer Pado-Arbeitsgemeinschaft erlaube, sich in seinen Räumen zu treffen.

Weitere Informationen zum Thema in der Lustline (Sonderthema Politik) außerdem zum Thema die Diskussion in der Lustline Näheres S. 23

Irgendwelche Karrieristen aus der Schwulen- und Lesbenszene sind durchaus bereit, zum Schaden längerfristiger Bewegungsziele, mit den reaktionärsten Moralisten zusammen zu arbeiten. Deshalb ist es durchaus interessant, herauszufinden, wie die US-Regierung und Jesse Helms zu der Information kommt, daß sich im Münchner Zentrum auch Pädos treffen. Es war gut, daß der BVH aus der ILGA ausgetreten ist, denn sonst würde er verantwortlich gemacht werden, besonders vom SVD, anstatt Jesse Helms und die Fundamentalisten.

Lesen dazu den Beitrag ("Unser" Mann in Bonn?) auf S. 5.

Kommen wir nun als zu der Frage, was Pädos eigentlich mit Lesben und Schwulen zu tun haben und was Pädos eigentlich sind.

Pädos, Lesben und Schwule

Kampagnen gegen emanzipative Ziele funktionieren immer durch undifferenzierte Pauschalierungen. Unter dem Wort "Sodomie" wurden Leute, die Sex mit Tieren hatten mit männlichen Homosexuellen gleichgesetzt und zusammen bekämpft. Unter dem Wort Pädophilie werden die ersten Freundinnen lesbischer Coming-Outlerinnen und erste Freunde schwuler Coming-Outler mit solchen Menschen gleichgesetzt, die Kinder und Jugendliche mit Gewalt und Abhängigkeit und Zwang sexuell mißbrauchen. Mit dem Vorwurf "Pädophilie" werden heutzutage solche Männer und Frauen bekämpft, die in Konkurrenz zu Pfarrern, konservativen Eltern, Moralwächtern aller Art

stehen, die als Personifizierung der Immoral gelten, denen man "Verführung" vorwirft, als könne man jemanden verführen, der uninteressiert ist. Wenn also Jugendliche lustvolle Erlebnisse mit Erwachsenen haben, gelten die Erwachsenen als "Verführer" und werden mit denen gleichgesetzt, die Kinder zur Sexualität zwingen wollen oder können.

Durch diese Pauschalisierung geraten die Lesben- und Schwulenverbände in die Zwangslage, entweder mit den Moralaposteln für ein möglichst spates Coming-out einzutreten, Sex nur zwischen Menschen der gleichen Altersgruppe, usw.

Denkt man diese Entwicklung weiter, dann werden Lesben und Schwule immer weiter zu Erfüllungsgehilfen von Moralisten und Fundamentalisten gemacht. Die Verbände selbst vertreten solche Ziele wie "lebenslange Treue", wie "Ehe für Lesben und Schwule" (was nicht identisch mit der juristischen Absicherung unserer Lebensgemeinschaften ist) und anderes mehr. Das geschieht, wenn wir uns von allem distanzieren, was gerade in den Medien aufgegriffen wird und in moralisierender Absicht verbreitet wird. Wir leben nämlich in einer Zeit des moralischen Rollbacks (siehe auch den Beitrag über "Medien und Moral" auf S. in dieser LUST).

Wenn wir uns aber gegen die Moralisierungskampagne wehren wollen und (bei dieser pauschalisierenden Definition) uns für die Pädos solidarisch einsetzen, dann geraten wir in die Lage, tatsächlich solche Leute mit zu verteidigen, die Macht über Jugendliche und Kinder haben wollen, um sie sexuell zu mißbrauchen, sie wirtschaftlich auszubeuten oder sie sexuell zu bevormunden. Diese Leute, die noch verhäbter als die Moralapostel, weil sie den erstrittenen Spielraum mißbrauchen, können von uns wirklich nicht mitvertreten werden. Eine scharfe Distanz ihnen gegenüber ist nötig. Wir dürfen uns die Fragestellung: "Seid ihr für oder gegen Pädos" nicht gefallen lassen, so lange hier Sexualstraftäter mit den erotischen Freunden in altersungleichen einvernehmlichen Beziehungen gleichgesetzt werden.

Weil in solchen Zeiten zunehmend wieder solche "Männer" gebraucht werden, die gefühllos gegen sich und andere sein können, zum Beispiel MieterInnen aus Wohnungen klagen, Arbeitnehmer aus Betrieben rationalisieren usw., haben manche Schwulen Angst, für unmannlich gehalten zu werden, weil einige Heteros Angst haben, für schwul gehalten zu werden, wenn sie über menschliche Gefühle verfügen. Also müssen sich manche smarten karriergeilen jungen Schwulen von Tanten distanzieren. Und so ein "richtiger" Mann, egal wie jung er ist, braucht die Beziehungsergänzung durch ein Wesen, das einen Kopf kleiner ist und zu ihm aufblickt, auch wenn er schwul ist. Deshalb haßt er auch "Pädos", denn die wollen ja, anders kann es nicht sein, daß Jungs zu ihnen aufblicken, meinen sie, und das stünde, wenn überhaupt jemandem, nur ihnen zu.

Und die Lesben? Bei ihnen ist es nicht so, daß viele von ihnen deutlich jüngere Partnerinnen suchen? Es geht bei ihnen überhaupt nicht um oberflächliche Reize, sondern um höhere Werte? Und diese sind wahre Liebe, lebenslange Treue, mütterliche Fürsorge, weibliche Intuition, Friedfertigkeit und Milde, Aufopferungsbereitschaft usw.? Oder? Und deshalb sind junge und sehr junge Lesben auch meist einsam und ältere Lesben werden geliebt und geehrt. Oder?

Nichts für ungut. Wir müssen, ob Lesben oder Schwule, aufhören, mißgunstig und heuchlerisch übereinander herzufallen, wenn wir die politische Kraft haben wollen, gegen das moralische Rollback mit vorzugehen, das uns (und andere) elementar bedroht. JS

nung anstrebt oder solch eine Organisation als Unterorganisation oder Mitglied hat, irgendeinen offiziellen Status, Akkreditierung oder Anerkennung gewährt.

Im September 1994 erhielt die UNO-Vertretung der USA, angeblich durch einen anonymen Brief, eine englische Übersetzung aus dem Münchner Schwulenhelfer "Rosa Seiten" von 1993. Daraus geht hervor, daß es innerhalb der Münchner Schwulengruppe "Verein für sexuelle Gleichberechtigung" (VSG), die der ILGA angehört, eine Pädophilengruppe gibt und daß der VSG unter anderem "für die ersatzlose Streichung des § 175 und die Entkriminalisierung der Pädosexualität" eintritt. Weil mit dem VSG angeblich noch immer eine Pädophilieorganisation der ILGA angehöre, hat der Wirtschafts- und Sozialrat auf Antrag der USA am 16.09.1994 den Beraterstatus der ILGA suspendiert (d.h. zeitweilig ausgesetzt). Der zuständige Ausschuß hat nun zu prüfen, ob der Vorwurf der USA begründet ist. Davon wird es abhängen, ob der Beraterstatus der ILGA wiederhergestellt oder endgültig aufgehoben wird.

Tätigkeiten und Ziele des VSG Der VSG erhielt Ende September eine schriftliche Anfrage der ILGA, ob er eine Pädophilengruppe ist und ob er die Pädophilie fördert oder ihre Anerkennung oder Legalisierung anstrebt. Da auch Vertreter der ILGA öffentlich behauptet hatten, daß der VSG als angebliche Pädophilengruppe nicht in der ILGA sein dürfe, hat der VSG in seiner Antwort auf die erste Frage das Spektrum seiner Aktivitäten aufgezeigt, die er als eine der ältesten deutschen Schwulengruppen ausübt. An politischen Tätigkeiten der letzten Jahre nannte er unter anderem seine kritischen Stellungnahmen zur Reform des Sexualstrafrechts und seine jahrelangen Bemühungen zur Errichtung eines Gedenkstein für die homosexuellen Opfer im Konzentrationslager Dachau.

Einen Anspruch auf das Recht der sexuellen Selbstbestimmung sowie auf gesellschaftliche Anerkennung ihrer sexuellen Orientierung und Identität haben nach Auffassung des VSG alle Menschen. Sexuelle Selbstbestimmung umfaßt sowohl den Schutz vor sexueller Nötigung als auch die Freiheit zu einvernehmlicher und verantwortungsbewusster Sexualität. Es sollte daher jede einvernehmliche Sexualität, unabhängig vom Geschlecht und vom Alter der Partner, gesellschaftlich anerkannt und legalisiert werden. Als Schwulengruppe setzt der VSG sich in erster Linie für die Anerkennung der Homosexualität (unter Erwachsenen) ein. Die Anerkennung und Legalisierung einvernehmlicher Sexualität zwischen Erwachsenen und Kindern erfordert einen tiefgreifenden Bewußtseinswandel der Bevölkerung in ihrer Einstellung zur Sexualität. Dies ist eine gesamtgesellschaftliche Aufgabe, der der VSG sich ebenfalls verpflichtet fühlt und deren sich insbesondere seine Pädophilengruppe annimmt. Weder der VSG noch seine Pädophilengruppe fordert eine Streichung des § 175 StGB. Die Pädophilengruppe hat vielmehr eine Reform vorgeschlagen, wonach dieser Paragraph nur nicht einvernehmliche sexuelle Handlungen mit Kindern unter Strafe stellen sollte. Der VSG kann sich als schwule Emanzipationsgruppe gegenüber einer Minderheit unter den Schwulen nicht ebenso feindselig verhalten, wie sich die Bevölkerungsmehrheit gegenüber Schwulen verhält. Wird die ILGA sich gegen die erneute Erpressung zur Wehr setzen?

U(h, Schwule) N O! BOX 01.95 Nicht nur in den USA führt die Hysterie um Pädosexualität zu merkwürdigen Konsequenzen.

Hier eine Demonstration in den 70er Jahren in BOSTON, in der NAMBLA entstand.

München (VSG): Um seinen Beraterstatus bei den Vereinten Nationen zu erhalten, hat der Internationale Lesbian- und Schwulenverband (ILGA) im Sommer 1994 auf eine entsprechende Forderung der USA drei Pädophilengruppen ausgeschlossen. Doch das genügt der Regierung der USA nicht. Weil der ILGA auch die Münchener Schwulenorganisation "Verein für sexuelle Gleichberechtigung" (VSG) mit ihrer Pädophilengruppe angehört, wurde im September ihr UNO-Status suspendiert. Der VSG erwartet

von der ILGA, daß sie diesmal dem Druck nicht nachgibt. Der Internationale Lesbian- und Schwulenverband (ILGA) hatte im Sommer 1993 einen Beraterstatus im Wirtschafts- und Sozialrat der Vereinten Nationen erlangt. Dieser Status geriet aber schon nach wenigen Wochen in Gefahr, als eine rechtsgerichtete schwulenfeindliche amerikanische Zeitschrift publik machte, daß der ILGA auch die amerikanische schwule Pädophilienorganisation NAMBLA (North-American Man-Boy Love Association) angehört. Die UNO-Vertretung der USA forderte daraufhin im Oktober 1993 die ILGA auf, sich von der NAMBLA zu trennen; andernfalls werde sie erwirken, daß der ILGA der Beraterstatus wieder entzogen werde. Das Komitee der Sekretariate (das Exekutivorgan) der ILGA schloß sich der Forderung der USA an und forderte die NAMBLA und zwei weitere pädophile Mitgliedsgruppen auf, aus der ILGA auszutreten. Die drei Gruppen kamen dieser Aufforderung aber nicht nach. Daraufhin schloß die nächste Jahres-

konferenz der ILGA, die Ende Juni 1994 in New York stattfand, mit großer Mehrheit die drei Pädophilengruppen aus. Gleichzeitig beschloß die Jahreskonferenz, daß die Mitgliedschaft von "Gruppen oder Vereinigungen, deren vorrangiges Ziel die Unterstützung oder Förderung der Pädophilie ist, mit der zukünftigen Entwicklung der ILGA unvereinbar" sei. Damit glaubte man der Forderung der UNO-Vertretung der USA Genüge getan zu haben. UNO-Status der ILGA abermals gefährdet Aber schon im Januar 1994 hatte der amerikanische Senat auf Antrag des rechtsgerichteten Senators Jesse Helms einstimmig beschlossen, daß die USA Zahlungen an die UNO und deren Unterorganisationen in Höhe von über 118 Millionen Dollar zurückzuhalten hätten, falls nicht der Präsident der USA dem Kongreß bis zum 30. September 1994 bescheinigt, daß keine Einrichtung der Vereinten Nationen "eine Organisation, die die Pädophilie fördert, duldet oder deren Legalisie-

VERVOLG LUST 1-95

Der VSG bedauert, daß die ILGA mit ihrem Beraterstatus bei der UNO in Schwierigkeiten geraten ist. Er hat gegenüber der ILGA seine Erwartung geäußert, daß sie nicht ein weiteres Mal der Erpressung der USA nachgibt, nachdem sie mit der Aufgabe schwuler Solidarität und dem Ausschluß der drei Pädophilengruppen bereits einen sehr hohen Preis für die Aufrechterhaltung ihres Beraterstatus bei den Vereinten Nationen gezahlt hat. Das Komitee der Sekretariate hat auf seiner Sitzung am 29. und 30. Oktober 1994 über das weitere Vorgehen der ILGA beraten. Über die Ergebnisse hat der VSG trotz mehrmaliger Anfrage bisher noch keine Auskünfte von der ILGA erhalten. Burghard Richter

Weitere Anmerkungen und Notizen zu einem leidigen Thema

BHV 1-95

Neues zum ILGA-Streit

Politiklatsch ist angesagt – von ernsthafter Diskussion kann leider kaum die Rede sein.

müssen. Anfang Oktober machte die sogenannte ILGA Support Group Berlin (Hartmut Schönknecht, Marc Schlösser-Faßbender – und andere?) von sich reden mit der rhetorischen Frage „Will der BVH die ILGA spalten?“. Der von verschiedenen schwulen Gazetten gedruckte Text, verfaßt nach einer Diskussion im Berliner Sonntags-Club, ist Polemik pur und hat an dem, was dort diskutiert wurde, keinen Rückhalt. Ich habe dort zur Information mitgeteilt, was auch in BVH-aktuell

ist Berliner Phantasie. Der Vorwurf, der BVH verbreite Falschinformationen, fällt so auf die Berliner zurück. Sie hätten besser Julia Dorf selbst gefragt! Als Vertreter einer „International Support Group for Information Transfer and Networking“ hat H. Schönknecht am 15. Oktober den VSG darüber informiert, daß die Gruppe in Sachen VSG „ein Fax ans Auswärtige Amt in Bonn und den deutschen Vertreter im ECOSOC-Ausschuß“ geschickt habe. Vom VSG erbat er weitere Informationen, doch den Text, den die Gruppe über den VSG verfaßte, hat der VSG bis Mitte November immer noch nicht erhalten.

z. B. die Süddeutsche Zeitung und die taz völlig einig. Die taz schrieb am 24. November: „Senator Jesse Helms kämpft gegen Schwule, die UNO und den internationalen Freihandel“, und in der Süddeutschen las man am gleichen Tage: „Irgend jemand muß Amerika ja vor den Kommunisten, Schwulen, Wehrdienstverweigerern und Clinton-Freunden retten.“ Wir werden also noch öfter von ihm hören. Bedauerlich ist, daß in den Wiener „Lambda-Nachrichten“ 4/94 (S. 49) die Rolle von Jesse Helms im ILGA-Streit falsch dargestellt wird. Der bestens unterrichtete Kurt Krickler, der auch an der ILGA-Konferenz in New York teilgenommen hat, behauptet plötzlich: „Anlaßfall für das Helms-Amendment waren offenbar Gerüchte, daß nach dem Ausschluß der Pädogruppen die ILGA dennoch Mitglieder habe, die Pädö-Untergruppen haben oder Pädophilie differenziert betrachten.“ Nein: Der Vorstoß von Jesse Helms erfolgte schon Anfang des Jahres und hat bei der Diskussion um den Ausschluß der Pädogruppen eine wichtige Rolle gespielt (siehe die New Yorker Erklärung des BVH).

Es bleibt weiter abzuwarten, ob die ILGA dem politischen Druck standhalten und so wenigstens den Rest ihres Selbstverständnisses und ihrer Selbstachtung wahren kann.
 Wolfram Setz

Senator Jesse Helms kämpft gegen Schwule, die UNO und den internationalen Freihandel

taz, 24. November 1994

5/94 (S. 15) steht: daß einige der ILGA-Mitglieder, die gegen den Ausschluß von Gruppen aus der ILGA waren, einen Erfahrungsaustausch vereinbart haben; was daraus wird, bleibt abzuwarten. Der Rest

Jesse Helms
Die Aktion der amerikanischen Regierung hing sicherlich mit den Wahlen zusammen: Senator Jesse Helms saß dem Präsidenten im Nacken und sollte zufrieden gestellt werden. Der Ausgang der Wahlen hat Jesse Helms, nicht Bill Clinton gestärkt: Jesse Helms soll jetzt Vorsitzender des Auswärtigen Ausschusses des amerikanischen Senats werden. In der Einschätzung von Helms waren sich

Das anonyme Fax

Im Zusammenhang mit der Suspendierung des Beraterstatus der ILGA bei der UN-Unterorganisation für Wirtschaft und Soziales (ECOSOC) war von einem anonymen Fax die Rede, das alles ins Rollen gebracht habe. Worum es sich handelte, ist jetzt bekannt: die Selbstdarstellung des VSG aus „München von hinten“! (1990) und aus den „Rosa Seiten 2/93“, außerdem die Selbstdarstellung des „SUB-Infoladen für schwule Männer“. Die weitgehend korrekte englische Übersetzung trägt den Vermerk „For official use only“. Auf der Kopie, die dem VSG zugesandt wurde, sind alle Zeilen mit einem Pfeil markiert, in denen das Wort ‚Pedo‘ vorkommt, im Text zum SUB-Infoladen aber auch der Hinweis: „Also, a youth group for young homosexuals under twenty-three meets regularly in the Center.“

Verdacht

Wo alles undurchsichtig ist, wird schnell Verdacht geäußert. Die Gruppe IGLHRC (International Gay & Lesbian Human Rights Commission) mit Sitz in San Francisco ist in den Verdacht geraten, sie wollte statt der ILGA den Beraterstatus wahrnehmen. Sprecherin von IGLHRC ist Julia Dorf, die in amerikanischen Zeitungen mit dem Satz zitiert wurde, hätte die ILGA gewußt, daß der VSG eine Pädogruppe sei, hätte man ihn schon im Juni aus der ILGA ausgeschlossen. Am 6. Oktober beeilte sich Julia Dorf nun zu erklären, daß ihre Gruppe keineswegs den Beraterstatus anstrebe, weil zu dessen Wahrnehmung nicht die Kapazität vorhanden sei. Doch wichtiger noch: Sie hat sich für ihre Äußerungen über den VSG beim VSG entschuldigt. Schuld an der Kampagne gegen den VSG sei die amerikanische Regierung, so liest man in ihrer Erklärung (die dem VSG erst Ende Oktober zugesandt wurde). Es ehrt Julia Dorf, daß sie einsieht, überschnell reagiert zu haben – doch wer kittet das zerbrochene Porzellan?

ILGA – VSG

Die ILGA-SekretärInnen haben sich Ende Oktober getroffen und vorher noch ergänzende Informationen beim VSG eingeholt. Bei einem Telefonat mit dem ILGA-Generalsekretär Hans Hjerpekjön war er – drei Wochen nach dem Treffen! – nicht bereit zu sagen, welche Haltung die ILGA-Spitze zum VSG eingenommen hat. So kann man nur hoffen, daß die Sekretäre Julia Dorf gefolgt sind, die jetzt eine klare Grenze gezogen hat: Wenn Gruppen wie VSG (oder COC) für die US-Regierung unannehmbar seien, dürfe die ILGA nicht weiter nachgeben! Der VSG hat die ILGA mit ausführlichen Informationen über seine Arbeit versehen und Mitte November auch die schwule Presse informiert.

ILGA-Support

Hierzulande glaubt mancher, auf dem ILGA-Feuer sein Süppchen kochen zu

Für Solidarität – gegen Ausgrenzung

steht auf dem Aufruf, der in diesem Heft an markanter Stelle veröffentlicht ist. Die Parolen klingen vertraut, neu ist die Zielrichtung: nicht an die ‚große‘ Öffentlichkeit richtet sich der Appell, sondern an die eigenen Reihen. Paradox total? Nein. Antwort auf die Erfahrungen des vergangenen Jahres. Um welche Erfahrungen es im einzelnen geht, ist andeutend gesagt – was in vielen Artikeln, Presseerklärungen und Briefen ausgeführt wurde, läßt sich nicht in drei Sätzen zusammenfassen. BVH-Mitglieder kennen die Details. Damit ist klar, daß der Aufruf sich nicht für eine Flugblattaktion eignet. Gezielte Ansprache ist angesagt, eine Diskussion über schwulenpolitische Grundsätze wäre eine willkommene Folge.

Worum geht es?

Was früher selbstverständlich ‚Schwulenbewegung‘ hieß, differenziert sich aus. ‚Bürgerrechtsbewegung‘ ist das neue Zauberwort. Vielen bleibt dabei verborgen, daß hier nicht ein Wort an die Stelle eines anderen tritt, sondern daß damit ein politisches Programm verbunden ist: Wenn ich es hier mit Stellvertreter-Politik und Integrationskurs kennzeichne, wird mancher darin schon wieder Polemik und Angriff sehen. Dabei ist es doch ganz legitim, für die Vielfalt der Schwulen auch verschiedene politische Programme und Strategien zu entwickeln. Was uns allen noch fehlt, ist größere Gelassenheit. Wer von seiner eigenen Position überzeugt ist, muß sie vertre-

ten können, ohne Andersdenkende abzuwerten. Doch es gilt auch: Wer auf Unterschiede hinweist, sucht nicht Streit, sondern Aufklärung, wer dann nur ‚Streit‘ versteht, verschließt sich den Argumenten.

Was kann der Aufruf bringen?

Zunächst geht es um ein Stück Selbstvergewisserung: wie stark ist der Grundkonsens noch innerhalb des BVH? Waren und sind die Informationen ausreichend, um den eigenen Standpunkt abklären und stärken zu können? Die Mitgliederversammlungen sind zunehmend schlechter besucht: bleiben damit abweichende Meinungen unartikuliert? Doch dann: Wie sehr findet die Politik des BVH auch außerhalb der Mitgliedschaft Unterstützung? (Und vielleicht wird der eine oder andere angeregt, seine Unterstützung auch in den BVH hineinzutragen, Mitglied zu werden, mitzuarbeiten.) Laßt uns den Kontakt, die Diskussion und die Auseinandersetzung suchen mit Einzelnen und Gruppen, die sich von aktiver Schwulen-(verbands)politik eher fernhalten.

Und was dann?

Wir hoffen auf ein breites Echo. Wir hoffen auf eine Versacklung der schwulenpolitischen Diskussion. Und das ist dringender denn je. Denn: die politischen Chancen, schwule Forderungen durchzusetzen, sind größer geworden, in vielen Parlamenten sitzen offen schwule Abgeordnete. Diese können nicht Vertreter ‚aller‘ Schwulen sein, sollten aber auch nicht Vertreter nur einzelner Gruppen oder Verbände sein. Sie sollen und müssen die schwulenpolitischen Forderungen bündeln und in parlamentarische Initiativen umsetzen. Und an uns liegt es, deutlich zu machen, daß Schwulenpolitik sehr unterschiedliche Akzente tragen kann.
 W.S.

Aufruf

Schwule

Solidarität!

gegen Ausgrenzung in der Schwulenbewegung

Für Solidarität – gegen Ausgrenzung in der Schwulenbewegung

Ausgerechnet in dem Jahr eines großen Erfolges – nach 122 Jahren ist mit dem § 175 die offensichtlichste rechtliche Diskriminierung gefallen – ist die Schwulenbewegung gespalten denn je. Anders als in früheren Jahren wird nicht laut gestritten mit dem Ziel, sich zusammenzurufen. Die Auseinandersetzungen werden nicht offen geführt. Die Bereitschaft zur solidarischen Zusammenarbeit auf Bundesebene reicht nicht mehr zu gemeinsamen Veranstaltungen zur Wahl – die Entscheidung der ILGA (International Lesbian and Gay Association), auf politischen Druck von außen hin Gruppen auszuschließen, wird zur unmissverständlichen Entscheidung überhört und dazu mißbraucht, bestimmte Themen zu tabuisieren – politische Vorstöße werden abgewertelt, nur weil sie nicht ins eigene Konzept passen.

Eine Schwulenbewegung, die ihren Namen verdient, muß die Vielfalt schwuler Lebensstile widerspiegeln, darf politische Forderungen nicht nur nach ihren Chancen auf Durchsetzbarkeit stellen, sondern muß im Wissen um die eigene Geschichte für die Anerkennung schwuler Lebensentwürfe kämpfen. Die ‚professionelle‘ Einmischung in die Politik darf nicht zu Ausgrenzung und Denkverbot führen.

Die Schwulenbewegung war und ist mehr als eine Bürgerrechtsbewegung, sie kämpft nicht nur gleiche Rechte ein, sondern fordert mit ihren Lebensweisen Staat und Gesellschaft heraus. Das kann erfolgreich nur gelingen, wenn wir uns nicht selber spalten oder spalten lassen, wenn wir unsere Interessen aktiv vertreten, wenn wir untereinander Solidarität üben und Unterschiede in der politischen Meinung ebenso akzeptieren wie unterschiedliche sexuelle Präferenzen.

Ich unterstütze den Aufruf "Schwule Solidarität - gegen Ausgrenzung in der Schwulenbewegung"

Name _____ Vorname _____ Beruf/Adresse _____ Anschrift _____ Unterschrift _____

Wir unterstützen den Aufruf "Schwule Solidarität - gegen Ausgrenzung in der Schwulenbewegung"

Name des Lager/der Vereins _____ Anschrift _____ Unterschrift des Vertretungsorgans _____

Eine Initiative **BVH**

Solidarität!
des Bundesverbandes Homosexueller

Koordination: BVH Regensburg
Beurhausstraße 58, 44137 Dortmund
Tel. (0231) 16 48 66 Fax (0231) 16 49 66

Der Aufruf "Solidarität" ist auf der Rückseite dieses Hefts abgedruckt. Wir hoffen auf zahlreiche Unterstützung der BVH-Mitglieder und -Mitgliedsgruppen.

Gay and lesbian education in Dutch schools

P. Dankmeijer

Sex between members of the same sex takes place all over the world. Often it is frowned upon. Many primitive societies maintain a negative norm on such sex acts because members feel that giving too much attention to non-procreational acts could threaten tribal fertility. However, there are examples too of primitive tribes where sex acts between males are considered necessary and even more important than sex with women. In societies where the living spheres of women and men are rigidly separated, very intimate and sexual contacts between members of the same sex are common, especially during the years before marriage. The context and meaning that is given to these sex acts vary from culture to culture. Often, acceptability of these acts depends on the relationship of the partners. In many cultures, active penetrative sex is considered masculine and highly valued while being the passive partner is given a lower status. Usually this norm is paralleled in the culture by a low status of women and passive sex is then equated with being feminine or effeminate. For clear thinking however, it is necessary to differentiate between sex acts, sexual feelings or preferences and between sexual and gender identity.

The word homosexuality is very recent. It was invented in 1869 in Germany by a physician who tried to describe the sexual behavioural repertoire between men. Before this date, in the Western world sex acts between men were regarded as sinful but quite common behaviour. In the Catholic tradition, it was one of the many sexual sins one could go to confession for, repent and then continue on with your life. There was no identity associated with it and descriptions only focused on the specific acts. But from the second half of the 19th century, the medical profession started conceptualising sex acts between men and later between women as well as a psychological state of being which involved a specific identity. They described the 'typical homosexual', which according to them was an aberration of a 'normal' sexual development. In the 20th century, several efforts to treat persons of this aberration were tried out, both physical (castration, brain and genetic research) and psychological (praying, psychotherapy, aversion therapy). None of these yielded lasting results, except maybe castration, which ruled out any sexual arousal. From the middle of the 20th century, resistance started against the many Western laws outlawing sex acts between men, which were based on the premises that homosexuality was a socially or sexually transmitted aberration of 'normal' development. Specific groups of (mainly) men started to identify on the one hand with the

phase. These youngsters, like many others, started to uncomfortable when their peers started contacting the other sex, felt left out and lonely when their peers went on experimenting and alienated when their peers developed more steady heterosexual relationships. Sanders' compared homosexual and heterosexual teenagers and concluded that homosexual teenagers start their psychosexual career healthily but get retarded in their development by missing out on 'being young together'. This means that the social marginalisation of homosexuality and the lack of identification and experimentation opportunities in the adolescent period leads to lower acceptance of personal feelings, lower self esteem and less social skills. Often a belated coming out as having a homosexual identity is necessary to balance past frustrations, present social relationships and future perspectives. Although the situation in the Netherlands appears not to be serious as in other countries, where high rates of physical violence against gays and lesbians are reported, many young gays and lesbians in the Netherlands are in need of mental help and are at a high risk of becoming HIV-infected because of their lower skills. Recent research shows gay and lesbian secondary school students report more complaints like fear, depressions, sleeping problems and somatisation.

concept of homosexuality as a specific developmental identity, while on the other hand protesting against the societal marginalisation that was originally the consequence of that concept. Between them, these men and women tried to find other and more equal relationships than cultural norms around same sex acts permitted. These men started a community action movement which eventually developed in the current gay and lesbian emancipation organisations and communities. Communities developed with their own dresscodes, humour, books, bars, magazines, television programmes, jargon and folklore. Although these may not be communities in the sense of people all living in their local neighbourhoods, the members do have a sense of belonging to local, national and even international gay and lesbian communities.

The gay and lesbian groups have often been highly effective in educating and organising their peers and their strategies offer a very interesting model for community activities and peer group education interventions.

Accepting same sex sexual feelings and building some form of identity around it as a defense against marginalisation and as a way to find an equal relationship has become increasingly something that is no longer limited to the Western world. All over the world, small community action groups are now experimenting with forms that may be appropriate in their cultures.

Gay and lesbian health

In the years after 1977, research was conducted in the Netherlands on the development of 'heterosexual' and 'homosexual' teenagers. The results showed confusion about sexual feelings and orientation is a common phenomenon in teenagers aged 12-16. Common too is a great pressure to conform to heterosexual role models. The typical 'heterosexual career' as it was called by Rademakers and Straver develops then in three stages: (1) making contact with the opposite sex, (2) experimenting with relationships and sexuality and (3) settling down in opposite sex relationships within a (heterosocial) network of couples like them. It was soon clear that this analysis was inadequate for the migrant groups in the Netherlands, like Surinamese, Moroccans and Turks. In these groups social life is and stays mainly organised in homosocial groups (men spend their time with other men and women with other women) and there is less heterosexual experimenting with relationships. It soon became clear the analysis also did not apply for the young people who might call themselves homosexual in a

are necessary: Role modelling and supporting self awareness of potential gay and lesbian youngsters are secondary objectives. In this way, educators hope to facilitate recognition of feelings and easier coming out or other ways of coping with homosexual feelings.

Strategies

The COC has about 10,000 members organized in 30 local branches all over the country. Each branch provides 5 basic services: a meeting place, self help groups, education to the general public, individual counselling and taking care of gay and lesbian interests at the collective level. All these services are carried out by volunteer groups. The gay/lesbian education sessions in schools are organised by 34 groups, of which 30 are part of COC branches and 4 of other regionally operating gay and lesbian groups. There is no national coordination, but recently a small organisation office offered some support and research was conducted on how these 34 groups operate. The groups consist of 2 to 25 members. Usually there are as many women in a group as there are men. This is important, because students often do not believe women can be lesbian which makes it imperative to have a female as well as a male educator.

From material for secondary schools in Amsterdam prepared by the city authorities in collaboration with the COC (gay and lesbian organization)

Objectives

The Dutch Association for Integration of Homosexuality (COC) decided in the early seventies to start volunteer groups of gays and lesbians to offer education about homosexuality in a variety of institutions, including schools. The word 'integration' in their name points to their foremost objective: to make homosexuality an accepted and visible part of society. This is done by discussing heterosexual and homosexual lifestyles, situations and choices with students. It is hoped to facilitate a more informed and free choice for lifestyles that are based on the real needs of young people. Real acceptance of different choices by others is an important part of the conditions for freedom: 'integration' implies society has to create a space that was not there before. It is often more difficult to create that space than just to change a superficial attitude, which has been labelled 'tolerance at a distance' by Marianne Hoogma. Thus attitude change is not enough; Creating new education programmes and school policies

The education groups have a wide range of target groups, ranging from community centres, health centres, social and cultural associations, the police and fire brigades to the school system. Within the school system, almost every kind of school has by now been targeted, including primary schools and teacher training schools. However, secondary schools are the most targeted group. The education groups mail annually to all the schools in their region the offer of education sessions of 2 hours. Teachers can decide themselves in which grade they plan the education and in which context (subject or theme) the session should fit. These conditions are discussed before the session takes place. There is no significant difference in the invitations by public, protestant or catholic schools (which account for 30% of the total number of schools in the Netherlands). Often, the sessions take place when students are aged 15-18, which is generally the age where sexual and societal issues are addressed in schools. Most of the education sessions are given in the subjects of Social Studies and Biology and in the thematic context of Anti-

Discrimination or Sexuality. Recently, the new theme of "Living Together" combines the education on Anti-Discrimination, AIDS/Sex Education and Prevention of Sexual Abuse.

The "Living Together" strategy is supported by the Dutch government and is received very well in schools.

Traditionally, the teacher is asked by the gay/lesbian educators to leave the classroom during the session. Their experience has shown that students are more reticent to discuss (homo)sexuality openly with the teacher present. Nowadays, more teachers ask to be allowed to stay because they want to get more information about homosexuality and be prepared to teach about homosexuality themselves. The Dutch government supports a more informed and positive educative approach to homosexuality by teachers and has funded the development of criteria for proper education on homosexuality within the context of sex education. These criteria can be found in the brochure "(Gay and lesbian?) Sex Education" which was sent to the Dutch curriculum development agencies with a recommendation by the Ministry of Education.

Results

The education sessions are based on a combination of personal stories of the gay/lesbian educators and questions from the students. The personal story of the educator usually has a tremendous impact. Often it is the first time students see 'open' homosexuals and hear about aspects of gay and lesbian life they would not have thought of before. Students have many questions. The resulting discussions often focus on the question of whether homosexuality is 'normal' or not. Two aspects are important in this discussion.

First and most important is the definition of what is normal. The discussion clarifies that norms defining 'normal' are societal definitions which are subject to change. A society and the individuals that make up that society can change their attitudes and norms to create a more tolerant and healthy environment for all citizens even though they might be minorities in one way or the other. The protection of civil rights of minorities or less powerful groups is an essential element in democratic societies.

Second is the recognition that there are unique features of homosexuality that make gay and lesbian lifestyles different from heterosexual lifestyles. We are referring to (1) gay and lesbian feelings, (2) self labelling as 'homosexual', (3) coming out as being gay or lesbian, (4) discrimination and (5) the diversity of lifestyles of homosexual men and lesbian women. Discussions with students often focus on the differences and the similarities of homosexuality and heterosexuality. With older students or adults an even more thorough discussion about the whole conceptualisation of homosexuality versus heterosexuality as referred to in the beginning of this article is sometimes possible.

During the 1970s, the attitude of the general public in the Netherlands became more positive towards homosexual

lifestyles according to the Social and Cultural Planning Office". It has not been shown if this was partly an effect of gay and lesbian education and no research on the broader other countries on essentially the same kind of education sessions does show the effects of discussion with gays and lesbians on changing negative attitudes towards gays and lesbians in students". Research on videomaterial used in the Dutch education sessions proves this material to be effective as well".

The future of gay/lesbian education

Since 1990 the Dutch government and educational institutions have shown a keener interest in homosexuality. After the publication of "(Gay & Lesbian?) Sex Education" it was recognized that improving gay and lesbian health could not be left only to unsupported community efforts. The need for education on sexual orientation and lifestyles in the context of health and sex education was formally incorporated into the national curriculum guidelines. The National Institute for Curriculum Development tries to integrate gay and lesbian issues in relevant education materials. In 1993, the government funded a national conference and two brochures on gay and lesbian emancipation in primary and secondary schools. A more comprehensive effort, to combine general sexual and gay/lesbian health education with better gay/lesbian pupil counselling and adequate school policy on a general positive and supporting environment for all lifestyles is now called for.

In other countries, activities are still in a much earlier stage or non-existent. In these circumstances, gay and lesbian communities first have to define how they relate to their cultural environments and how they want to relate to them. Starting from there, they can formulate aims and criteria for education, do research on attitudes of the general population and set out action plans.

Due to increasing international travel and the growing gay and lesbian international networks, AIDS may take its toll in many communities. Fighting AIDS among gays and lesbians, however, is often severely curtailed by badly informed populations, policy makers and health professionals. Negative attitudes and prejudice may prevent them from making adequate funds and explicit education available. In these cases, education on homosexuality itself needs to be a preliminary step to create an environment in which AIDS education can be effective.

References

1. G.H. Herdt, "Guardians of the Flutes", McGraw-Hill Book Company, New York, 1981.
2. J. Rademakers, C. Straver, "Van fascinatie naar relatie; het leren omgaan met relaties en seksualiteit in de jeugdperiode; een ontwikkelingsdynamische studie", Zeist, NISSO, 1986.

3. G. Sanders, "Het gevone en bijzondere van de homoseksuele leefsituatie", Van Loghum Slaterus, Deventer, 1977.

4. H. Tilman, P. van Rooyen, "Homoseksuele jongens en AIDS", Jeugd en Samenleving Vol.18, No.12, 1988.

5. A. Kersten, "Samentatting 'Problemen in de schoolsituatie bij lesbische/homo/bi-seksuele adolescenten'", N.V.I.H. COC, "Verslag van de conferentie 'Homo/lesbisch emancipatiebeleid in het onderwijs'", Amsterdam, 20 januari 1994.

6. M. Hoogma, "Wet en Werkelijkheid", Interfacultaire Werkgroep Homostudies, Rijksuniversiteit Utrecht, 1984.

7. P. Dankmeijer, L. Boersema, J. Henstra, "De organisatie van voorlichting over homoseksualiteit in Nederland. Verslag van een landelijke enquête over productformulering", Empowerment Lifestyle Services, Amsterdam, 1994.

8. P. Dankmeijer, G.J. van Broekhoven, K. Lameer, J. Maissan, A. Ramkema, "(Homo?) seksuele vorming", Dutch Committee for Gay and Lesbian Sex Education in Schools, Amsterdam, 1991. An English summary of this brochure has

been published under the title "(Gay & Lesbian?) Sex Education" and is available from Empowerment Lifestyle Services.

9. Sociaal en Cultureel Planbureau, "Sociaal en Cultureel Rapport 1982", Den Haag, 1982.

10. S. Green, P. Dixon, V. Gold-Neil, "The Effects of a Gay/Lesbian Panel Discussion on College Student Attitudes Towards Gay Men, Lesbians, and Persons with AIDS (PWAs)", *Journal of Sex Education and Therapy*, Vol.19, No.1, 1993; S.F. Morin, "Educational Programs as a Means of Changing Attitudes Toward Gay People", *Homosexual Counseling Journal*, 1(4), pp. 160-165, 1974.

11. L.M. Coppéjans, "Effectiviteit van Framed Youth, een voorlichtingsfilm over homoseksualiteit", Universiteit van Amsterdam, vakgroep massacommunicatie/psychologie van politiek en sociaal culturele faculteit, 1988.

Peter Dankmeijer, Director, Empowerment Lifestyle Services, Aert van Nesstraat 36, 1013 RH Amsterdam, Netherlands, phone *31 20 / 66 24 206 or / 68 29 101.

JOURNAL OF SCHOOL HEALTH

Healthy sex education starts right here.

Therapists, social workers and educators use Teach-A-Bodies anatomically-detailed dolls to communicate about the human body. Adults and children love to play with them.

Adult dolls 22", child dolls 17", 3 skin tones.

Teach-A-Bodies

Ask for full information: PO Box 101444, Fort Worth, TX 76185
Phone (817) 923-2380, Fax (817) 923-9774. Please refer to ad # 94.

Kinderen van vier over aids G.V.A. 15-1-95

"Je bent nooit te jong om te praten over aids. Kinderen van vier tot zeven jaar, bijvoorbeeld, moeten weten dat zij zich geen zorgen hoeven te maken dat ze met het aidsvirus zouden worden besmet. En zelfs wanneer die kinderen iemand kennen die wél ziek is, hoeven zij zich geen zorgen te maken dat ze via dagelijks contact besmet worden."

Dat schrijven de Centra voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding (CGSO's) in het nieuwe raamwerk over seksuele vorming, gericht aan opvoeders, leerkrachten en voorlichters. De brochure behandelt zes kernbegrippen (van lichamelijke en emotionele ontwikkeling tot seksualiteit en gezondheid) voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar. Meer info: CGSO, Meersstraat 138b, 9000 Gent of 09/221.07.22.

VERONICA GESCHOKT

Je zult maar van school komen en tijdens het dagelijkse kopje thee geconfronteerd worden met leren maskers en tepelklemmen. Dat overkwam gisteren honderden Nederlandse scholieren die afstemden op Nederland 2 waar Veronica om 15.00 uur 's middags een herhaling uitzond van de SM-aflevering van 'De Nacht'.

"We waren er zelf ook nogal van geschrokken", aldus een woordvoerder van de bijna commerciële zender. "We zenden wel vaker herhalingen uit, maar hadden ons in dit geval niet gerealiseerd waar het programma over ging. Toen we daar achter kwamen, hebben we nog geprobeerd de uitzending tegen te houden, maar het was helaas al te laat."

Geen schuine moppen meer op school

HOOGEVEEN - De leerlingen en de leerkrachten van de openbare scholengemeenschap de Groene Driehoek in Hoogeveen mogen geen schuine moppen meer vertellen. Althans niet op school. Ook sexistisch taalgebruik wordt niet meer getolereerd. Dit zijn enkele suggesties voor gedragsregels die rector E.J. Hendriks van de school heeft opgeno-

men in zijn notitie ongewenste intimiteiten. Ongewenste intimiteit is vaak een gevolg van misbruik van machtsverhoudingen en daarom zal er volgens de rector beter moeten worden gelet op situaties waarin leerlingen alleen zijn met een docent. Leerkrachten in kleed- en doucheruimten zijn in het vervolg taboe. Ook voor schoolkampen, werkweken en excursies moeten er volgens de 'notitie Hendriks' afspraken worden gemaakt over het gedrag in slaapzalen en badruimtes.

N^v/hN 10-1-95

Scholen stellen zelf gedragsregels op

Vervolg van pagina 1

HOOGEVEEN - De model-verordening die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft uitgewerkt voor de regeling seksuele intimidatie in het primair en voortgezet onderwijs, is niet door alle scholen integraal overgenomen. Niet zo verwonderlijk, omdat het uit 1990 daterende VNG-model een vrij lijvig boekwerkje is geworden dat vooral de juridische kant van de zaak belicht. Zo'n 80 procent van de onderwijsinstellingen heeft daar klaarblijkelijk geen problemen mee, want zij hebben volgens de VNG de verordening wel vrijwel in zijn geheel gekopieerd.

Dat in de 'voorbeeld-verordening' de zaken wel erg formeel zijn benaderd, wordt door de VNG onderkend. "Het model is zeker niet zo geschreven dat het bij wijze van spreken kan worden gebruikt als lesmateriaal. De scholen zijn dan ook vrij een eigen regeling op te stellen," zegt een ambtelijk woordvoerder van de VNG. De Groene Driehoek is één van de scholen die het liever wat simpeler houdt. Al eerder werd ook bijvoorbeeld in de stad Groningen gekozen voor het afwijken van het VNG-model. De Hoogeveense scholengemeenschap loopt overigens zeker niet voorop bij het opstellen van een regeling ongewenste intimitei-

ten. De meeste scholen voor voortgezet onderwijs hebben al een verordening.

Leerlingen van de Groene Driehoek die wat al te intiem worden benaderd door hun leerkrachten, kunnen binnenkort terecht bij een vertrouwenspersoon. Op zich niet uitzonderlijk, omdat veel scholen al eenzelfde regeling hebben. Nieuw is wel dat de Groene Driehoek in de door Hendriks geschreven notitie ook aandacht besteedt aan niet-gegronde klachten en de bescherming van de aangeklaagde. Ook voor de leerkrachten komt er als het aan Hendriks ligt een vertrouwenspersoon. Dit moet iemand anders zijn dan degene tot wie de klager zich wendt. De vertrouwenspersonen kunnen bemiddelen of de klacht doorverwijzen naar de gemeentelijke klachtencommissie voor ongewenste intimiteiten. Jaarlijks zal er een verslag moeten worden gemaakt van de gevallen die zich hebben voorgedaan.

Het voorkomen en uitbannen van te schunnige moppen, is slechts een van de gedragsregels die door Hendriks zijn opgesteld. Lesmateriaal, affiches en de schoolkrant moeten kritisch worden bekeken op verkeerde rolpatronen. Ook mogen er in het materiaal geen mensen als lust- of minderwaardig object worden gebruikt. Voor schoolkampen, werkweken en excursies moeten volgens de

■ Scholieren praten lang en veel na over de nieuwe gedragsregels.

© Bert Wieringa

'notitie Hendriks' afspraken worden gemaakt over het gedrag in slaapzalen en doucheruimten. De grootst mogelijke zorgvuldigheid moet volgens de rector ook in acht worden genomen in situaties waar leerlingen alleen zijn met een leerkracht, bijvoorbeeld na schooltijd of bij de leraar thuis. Na de gymles een kijkje nemen bij de

leerling onder de douche of in de kleedruimte is voor de leerkrachten taboe. Uitzonderingen mogen alleen worden gemaakt bij eerste hulpverlening.

"Het onderwerp moet bespreekbaar worden gemaakt. Gedragsregels geven ook naar buiten toe, vooral naar de

ouders van de leerlingen, duidelijkheid over hoe in de school met elkaar wordt omgegaan. Goede afspraken kunnen voorkomen dat mensen ten onrechte worden beschuldigd van ongewenste intimiteiten. En daarbij gaat het niet alleen om seksuele intimidatie, maar ook om fysiek geweld", aldus de Hoogeveense rector

N^v/hN 11-1-95

'Onschuldige pikante moppen mogen best'

Van onze verslaggever
Gert Duinkerken

HOOGEVEEN - Bij het opstellen van ambtelijke stukken is het altijd uitkijken geboden hoe je de zinnen formuleert. Een zinnetje kan opeens 'groot' nieuws worden. Rector E.J. Hendriks van de openbare scholengemeenschap De Groene Driehoek heeft dat aan den lijve ondervonden. Hij heeft zijn best gedaan een vereenvoudigde versie te maken van de vrij taaie

model-verordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) voor de verplichte regeling seksuele intimidatie. Het stuk haalde tot zijn grote verbazing zowel de landelijke als regionale pers.

Hendriks heeft een nieuwe heldere notitie ongewenste intimiteiten geschreven. "Sexistisch taalgebruik en seksueel getinte grappen zijn niet aanvaardbaar in de school," luidde de zinsnede. En dat had de rector beter anders kunnen op

schrijven, want zo ontstond de indruk dat schuine moppen op de school helemaal uit den boze zijn. De soep moet volgens Hendriks echter niet zo heet worden gegeten als ze wordt opgediend.

"Achteraf heb ik spijt van die zin. Ik had er beter grove seksuele grappen van kunnen maken, want leuke onschuldige pikante moppen mogen natuurlijk best. Het gaat mij om grappen, die geënt zijn op seksuele discriminatie. Som-

mige moppen kunnen gewoon niet door de beugel. Ik weet zo snel geen voorbeeld, maar dan moet je denken aan grappen die zijn te vergelijken met bijvoorbeeld Turken-moppen. Niet iedereen is even tolerant. Voor sommigen kunnen dergelijke grappen zeer kwetsend zijn." Daarom zijn gedragsregels volgens Hendriks een 'must'.

Op pagina 3:
Scholen stellen zelf
gedragsregels op.

Nieuwsblad v/h Noorden

N^v/hN 11-1-95

LE RETOUR DES PETITES FILLES PERVERSES

LES 11-1 Nadine Monfils donne une suite de contes qui rappellent « Laura Colombe »

Il y a presque quatorze ans déjà, on découvrait en Belgique un auteur qui s'affranchissait insolitement de toutes les règles en vigueur dans le monde littéraire : avec « Laura Colombe », un recueil sous-titré « Contes pour petites filles perverses », Nadine Monfils nous faisait découvrir l'étrange univers empoisonné de gamines aux dents de lait qui avaient compris déjà ce qui fait saliver les vieux messieurs et s'en amusaient sans se soucier de tout ce que la morale réprouve. Nadine Monfils avait été à bonne école : elle l'avait enseignée, la morale, le temps d'apprendre à la contournement dans des textes dont la perversité ne parvenait cependant pas à gâcher la fraîcheur, étrange conjonction de deux impressions contradictoires qui faisaient naître, à la lecture, le sentiment d'être un voyeur jamais repu devant les tableaux qu'on lui donnait à voir.

en manque malgré les nombreux ouvrages de Nadine Monfils, voici le prolongement de ses débuts, où le sous-titre devient le titre : « Contes pour petites filles perverses », sur une couverture barrée d'une bande rouge, afin qu'on ne s'y trompe pas : « Inédit ». Mais, si ces contes sont en effet nouveaux, ils réinventent les mêmes fantasmagories, redécrivent des situations déjà rencontrées. Et c'est donc un terrain familier sur lequel on est invité à se poser une fois encore, le temps d'une vingtaine d'histoires tout aussi enchantées que les précédentes.

Le ton est donné dès les premières lignes : *Aglæe se promenait avec son panier rempli de sucres d'orge et de caramels anglais*. Quoi de plus innocent que ce tableau pastel, qui se poursuit ainsi : *Elle s'arrêta un instant pour retrousser sa robe cerise et desserrer les nœuds de satin noir de ses bermudas de dentelle. Elle avait un corps de petite fille et des taches de*

rousseur parsemées autour de son nez retroussé.

Mais les petites filles de Nadine Monfils sont parfois des femmes qui n'ont pas quitté l'enfance, et Aglaé appartient à cette race si particulière de personnes qui rencontrent des oiseaux parlants et des maîtres exigeants, aux caprices desquels elles se plient d'autant plus volontiers qu'elles semblaient ne rien attendre d'autre de la vie.

Là où le parcours normal, habituel, de l'existence, installerait les personnages dans des habitudes plus ou moins confortables, les petites filles ou les femmes-enfants de Nadine Monfils se laissent entraîner par le moindre souffle qui les en détourne, et acceptent d'être placées sur les routes plus dangereuses mais plus excitantes de l'inattendu.

Marionnettes consentantes livrées corps et âme à la volonté des adultes, les personnages de ces contes n'ont rien de victi-

mes. On se demande même parfois si ce ne sont pas les autres, les adultes, qui sont manipulés par elles tant leur désir de bien faire leur donne de pouvoir sur ceux qui, faute de les avoir rencontrés, seraient peut-être restés du « bon » côté du miroir.

Ici, le miroir a volé en éclats depuis longtemps. Et chacun de ses fragments laisse sur la peau une petite cicatrice qui est la marque du temps et de l'expérience. Cicatrice douce au toucher, bonne à embrasser tendrement, et qui depuis longtemps ne fait plus souffrir, n'est plus que le souvenir d'érements agréables à la mémoire.

Est-ce le délai qui s'est écoulé entre les deux volumes de « Contes pour petites filles perverses » ? Là où on découvrait, la première fois, ce monde singulier avec un ravissement mêlé d'horreur, il semble cette fois-ci plus aisément acceptable. Il n'est cependant ni moins cruel

ni moins trouble. Mais Nadine Monfils a dépassé, entre-temps, d'autres limites, notamment dans un livre comme « Grimaces » où on se frotte à des situations bien plus douloureuses. Et les nouvelles histoires qu'on imagine écrites à l'encre violette ont un parfum de fleurs séchées qui en désamorce les côtés sombres et en renforce le charme vénéneux.

On se rend compte, en tout cas, que l'univers de Nadine Monfils n'avait jamais été très éloigné de ses débuts, et ce nouveau livre qui renvoie au premier est comme la fin d'un marquage de territoire suite auquel on attend maintenant d'autres explorations. Avant celles-ci, il vaut la peine de retourner un instant dans le monde du rêve, un rêve apparemment sans danger. Mais apparemment seulement...

P. My

Nadine Monfils, « Contes pour petites filles perverses ». Le Rocher, 210 pp., 673 F.

Pour ceux qui, depuis, étaient

De
obsessie
die
Lolita
heet

VRRO 26-1

Sue Lyon als het
nymfijnje Lolita in
Stanley Kubricks
verfilmung van
Nabokovs
gelijknamige roman

Bijna achttien jaar na zijn overlijden wordt Vladimir Nabokov beschouwd als een van de belangrijkste vertellers van de twintigste eeuw. Dat dankt hij mede aan zijn bekendste werk, het in 1955 verschenen *Lolita*, dat tot de grootste liefdesromans uit de wereldliteratuur wordt gerekend. In geval van obsessieve liefde van een man van middelbare leeftijd voor een kindvrouwje is de naam Lolita zelfs ingeburgerd geraakt om het type meisje aan te duiden. De onmogelijke liefde voor Lolita in het gelijknamige boek is eerder een ziekte dan een gelukzalige gemoedstoestand; elke rede wordt uitgebannen en de liefde, zo staat van aanvang al vast, zal beiden te gronde richten.

Pas na Nabokovs dood vond diens zoon tussen vaders spullen het verloren gewaande vooroorlogse verhaal 'De tovenaars', thematisch een blauwdruk van 'Lolita'. Het korte verhaal werd nooit uitgegeven; officieel omdat het verhaal hem niet beviel, maar Nabokov moet ook hebben geweten dat daar in die tijd geen uitgever zijn vingers aan zou willen branden. Ook na de oorlog was 'Lolita' een heet hangijzer. Collega en vriend Edmund Wilson, die het boek vóór publicatie las, betwijfelde of een uitgever zich ooit aan dit werk zou wagen. Een van Wilsons eigen boeken was zojuist verboden wegens 'pornografische' passages, dus hij wist waar hij het over had. Uiteindelijk werd 'Lolita' dan ook in een kleine oplage als pornografische stui-verroman op de markt gebracht in de vermaarde Olympia-reeks van uitgever Maurice Girodias in Parijs (1955). De Olympia-reeks hield een reputatie

hoog door meer 'verboden' auteurs de kans te bieden hun werk te verkopen. In Nederland was de seksuele moraal niet anders, zeker niet vrijer dan elders. 'Lolita' verscheen hier, bij gebrek aan belangstelling van 'serieuze' uitgeverij, in 1958 in de reeks 'De wijde horizon' van uitgever Johan van Keulen. Een reeks die veelbetekend werd geassocieerd als 'boeken bestemd voor ouders, opvoeders en alle volwassenen die hun blik willen verruimen'. Pornografisch werk dus; het seksueel vrijmoedige verhaal 'Bob en Dafne' van Han B. Aalberse was tot dan toe de bekendste titel in deze reeks.

Toen de gelijknamige film van Stanley Kubrick in 1962 in Amsterdam draaide, was snelheid geboden voor de geïnteresseerde bioscoopbezoeker. Na enkele weken werd de film uit de roulatie gehaald en verdween volledig uit het zicht, om pas in 1981 weer op te duiken. Nabokov liet zich in verschillende interviews dan weer in uiterst tevreden, dan weer in kritische bewoordingen uit over de film.

'Terughoudend' was het woord dat vaak opdook, want van de expliciete erotische fantasieën van hoofdpersoon Humbert Humbert is op het doek weinig terug te zien.

Dat zal ook niet het geval zijn bij *Lolita als Irrfahrt*, in de ZDF-speelfilmrubriek Apropos. Daarin legt ene Christian Brückner, in een dubbelrol als Humbert Humbert en waarnemende toerist, dezelfde route af die in het tweede deel van 'Lolita' wordt gevolgd. De begeleidende teksten komen voor een groot deel uit Nabokovs roman. (joost de kroes)

■ ZDF, 23.00-0.00 uur

Paus keert zich tegen seks en geweld in de filmindustrie

VATICANSTAD, 26 JAN. Paus Johannes Paulus II heeft deze week alle werkenden in de filmindustrie opgeroepen geweldsscènes en seks uit films te bannen. Hij wendde zich vooral tot de christelijke filmmakers. Zij moeten volgens de paus de roep opbrengen om de boodschap van het christendom actief uit te dragen, ook in de filmproducties.

De paus sprak zich uit over de filmindustrie naar aanleiding van het eeuwfeest van de uitvinding van de film door de gebroeders Lumière, dat op 28 mei zal worden gevierd. De paus keerde zich in een brief aan de organisatoren tegen 'de leegte van de produkties die niet anders beogen dan het bieden van verstrooiing, waarbij de enige zorg die voor de kijkers is'. Volgens de paus wordt de film tot 'een spiegel van negatieve gedragingen' wanneer, om de belangstelling van het publiek te wekken, steeds heftiger emoties worden getoond. De geweld- en seksscènes in de huidige

cinema zijn een belediging voor de waardigheid van de mens, aldus de paus. Ook kranten en televisie bezondigen hieraan, zo meent de kerkvorst. De film moet volgens hem momenten van bezinning bieden op onderwerpen als sociaal engagement, de strijd tegen het geweld in de samenleving, oppervlakkigheid, oorlog en onrecht. (AFP)

VS oneens met Nederlandse filmkeuring

G+E 13-1

'Disclosure slecht voor jonge kijkers'

AMSTERDAM (ANP) - De Amerikaanse film *Disclosure* die donderdagavond in zestig bioscopen in première gaat, is niet geschikt voor alle leeftijden. Dat stelt de Nederlandse distributeur Warner Bros. naar aanleiding van het oordeel van de Nederlandse Filmkeuring. Die meent dat de film niet schadelijk is voor jonge kijkers.

Ook in België en Frankrijk kan iedereen er naar toe. Groot-Brittannië stelt 18 jaar en ouder als leeftijdsgrens. In Frankrijk is overigens wel de affiche voor de film verboden. Daarop staat een kussend paar, waarbij de man de billen van de vrouw omvat. De afbeelding zou aanstootgevend zijn.

Verbazing

'Disclosure niet voor alle leeftijden'

AMSTERDAM, 13 JAN. De Amerikaanse film *Disclosure* die vandaag in zestig bioscopen in première gaat, is niet geschikt voor alle leeftijden. Dat stelt de Nederlandse distributeur Warner Bros., die vindt dat de spelers te grove taal gebruiken. De Nederlandse Filmkeuring ziet daar geen probleem in en acht de film onschadelijk voor jonge kijkers. Volgens de Filmkeuring gaat het om bekende vier-letterwoorden (*shit*) die kinderen ook op het schoolplein horen.

Het bioscoopconcern MGM is het eens met Warner Bros. en zal bij de kassa's een bordje hangen met de waarschuwing dat de film niet geschikt is voor kinderen onder de 12 jaar. De Filmkeuring verbaast zich over de actie, te meer daar de distributeur niet is ingegaan op het aanbod van een kosteloze herkeuring. (ANP)

MGM is het eens met Warner Bros. Het bioscoopconcern hangt bij de kassa's een bordje met de waarschuwing dat de film niet geschikt is voor kinderen onder de 12 jaar. Zo'n waarschuwing hing er ook bij de dino-film *Jurassic Park*, die de Filmkeuring ook geschikt achtte voor alle leeftijden.

Disclosure, naar het boek van Michael (Jurassic Park) Crichton, gaat over seks als machtsmiddel. Daarbij gebruiken de spelers volgens Warner Bros. grove taal. C. Crans van de Nederlandse Filmkeuring bestrijdt dat; het zijn de bekende vier-letterwoorden (*shit*) die kinderen ook op het schoolplein horen.

Een commissie van vijf leden heeft de film bekeken en in meerderheid besloten het predikaat alle leeftijden toe te kennen.

De woordvoerder van Warner Bros. vindt dat hij de verantwoordelijkheid heeft om jonge kinderen voor de film te beschermen. „Ik wil ze hier niet aan blootstellen." Hij vreest bovendien dat het klachten zal regen van ouders die de film met hun kinderen bekijken. De actie is zeker niet bedoeld om de film „spannender" te maken en meer kijkers te trekken. Commercieel gezien is het beter als een film geschikt is voor alle leeftijden.

De Filmkeuring is verbaasd over de actie van Warner Bros. Het lijkt alsof het bedrijfsleven wil aantonen dat het zelf best in staat is kinderen te beschermen tegen schadelijke films. Crans vindt het bovendien vreemd dat de distributeur niet is ingegaan op een kosteloze herkeuring. Warner Bros. laat weten dat daar geen tijd voor was.

Schläge, Küsse und Samenergüsse

■ Von Rolf Spinnler

TAZ 07.01.95

Die Welt als Internat – Georges-Arthur Goldschmidt

Es gibt Autoren, die erzählen, so viel sie auch schreiben, doch jedesmal dieselbe Geschichte: in immer neuen Variationen inszenieren sie die Wiederkehr einer bestimmten Erfahrung ihres Lebens, von der sie nicht loskommen.

Georges-Arthur Goldschmidt ist so ein Autor. Fünf seiner Bücher liegen inzwischen auf deutsch vor: der Roman „Der Spiegeltag“ von 1981; die Erzählungen „Ein Garten in Deutschland“ (1986), „Die Absonderung“ (1991) und „Der unterbrochene Wald“ (1991); und jetzt auch der Essay „Der bestrafte Narziß“ (die französische Ausgabe erschien 1990).

Wenn man die Lebensgeschichte des Autors kennt, könnte man die Texte autobiographisch nennen: 1928 in Hamburg als jüngster Sohn einer deutsch-jüdischen Familie geboren; 1939 in ein Kinderheim nach Frankreich verschickt, wo er die Zeit der deutschen Besatzung überlebt; 1947 die Übersiedlung nach Paris, dort Student und schließlich Deutschlehrer an einem Gymnasium.

Aber was heißt hier „autobiographisch“? Läßt sich das eigene Leben bruchlos in Sprache und Schrift überführen? Georges-Arthur Goldschmidt, das verrät sein Essay, ist zu gut mit dem sprachphilosophischen Denken von Lacan und Derrida, Foucault und Levinas vertraut, um dieser Illusion verfallen zu können. Erleben und Erzählen, Körper und Schrift – so lautet die dekonstruktivistische These – lassen sich nicht zur Dekkung bringen, weil alles Reden immer schon Verrat ist an dem, wovon es reden will. Diese unaufhebbarke Differenz ist Fluch und Chance zugleich. Fluch – weil jeder Versuch, etwas über sich zu sagen, auf eine Sprache angewiesen ist, in der man die ureigensten Erfahrungen nicht mehr wiedererkennt: um Wort zu werden, muß das Fleisch untergehen. Chance – weil dieser Verrat auch die Kunst der Lüge ermöglicht, den Mummenschanz der Worte, hinter dem der Körper das Geheimnis seiner unsagbaren Wonnen bewahren kann: „Die Chance der Wahrheit liegt darin, daß es keine Wahrheit der Sprache gibt.“ In diesem Sinne hat Goldschmidt seinem „Garten in Deutschland“ als Motto einen Satz seines Übersetzers Peter Handke vorangestellt: „Alles über sich erzählen und doch nichts verraten.“

Das Thema, das sich als *Cantus firmus* durch Goldschmidts Œuvre zieht, ist die Verschränkung von Gewalt und Begehren, Schmerz und Lust. Das störrische und sensible Kind im Deutschland der dreißiger Jahre („Ein Garten in Deutschland“); der halbwüchsige Junge im Internat in den französischen Hochalpen („Die Absonderung“ und „Der unterbrochene Wald“); der heimatlose Student in seiner Mansarde in der Banlieue von Paris („Der Spiegeltag“) – sie scheinen besessen, ja behext von einem Vorgang, der in immer neuen Perspektiven präsentiert wird: ein Kind wird geschlagen. Lehrer schlagen zu, Erzieher, Mitschüler und Eltern; manchmal schlägt der Junge auch zurück, nur um damit neue Prügel zu provozieren. Auch in seinen Tagträumen dreht sich alles um das eine: Folterszenen werden da herbephanthasiert, das Bild des von Pfeilen durchbohrten heiligen Sebastian. Und irgendwo – so die dunkle, kaum ausgesprochene Ahnung – gibt es Konzentrationslager, in de-

nen auch geschlagen wird ...

Zwei Bilder sind es, die in all diesen Büchern immer wiederkehren. Das eine: der Internatszögling wird in den Wald geschickt, um die Haselnußzweige auszusuchen, mit denen er, vor den Augen seiner Mitschüler, nackt ausgepeitscht werden soll – um dann, mit tränenüberströmtem Gesicht, die Ruten, die ihn schlugen, und die Hände, die sie schwangen, zu küssen und ergeben die Demutformel zu sprechen: „Ich bedanke mich für die Züchtigung, die mir zu meiner Besserung und Erziehung beschieden wurde.“ Das andere: allein im Schlafta, auf dem Dachboden, im abgeschlossenen Mansardenzimmer, zieht sich der pubertierende Jugendliche die Hose aus und legt selbst Hand an, zelebriert am eigenen Körper mit kunstvollem Ritardando die Auferstehung des Fleisches. Zwei Bilder also, zwei Rituale: das eine sadomasochistisch, das andere onanistisch. Und zwischen beiden besteht ein Zusammenhang: „Ja, die Rute erst sollte ihn mit sich selbst bekanntmachen, ihn beschwingen und beflügeln, denn nach der Züchtigung, im Dunkeln gelegen, lernte er die große Freude kennen,

die Erlösung, das immer länger währende Spiel mit sich selbst; nackt wand er sich wieder in der Vorstellung unter den Birkenzweigen, den Blicken der anderen ausgesetzt, die ihn sich auch vor dem Schlafengehen noch vornahmen und auf dem Dachboden zwangten, achtzehnjährig! Unter der eigenen Hand konnte er den Aufschrei so wenig zurückhalten wie das Heulen nach einem Dutzend Rutenhieben.“ Hier ist eine Warnung fällig: Georges-Arthur Goldschmidts Bücher sind nicht „politisch korrekt“. Sie exponieren nicht die erwartete moralische Empörung, zeigen keinen heroischen

Widerstandskämpfer, schwelgen nicht in Betroffenheitskitsch. Deshalb muß man sie auch vor Interpreten in Schutz nehmen, die sie entweder wohlwollend in den Mainstream „antifaschistischer“ Literatur eingliedern wollen oder aber ihnen „Identifikation mit dem Angreifer“ vorwerfen. Solch treuherzige Parolen gehen am Knoten des Problems vorbei, am Skandal, den Goldschmidts Texte gestalten wollen.

Karl Heinz Bohrer hat einmal – zu Recht – davor gewarnt, eine Erzählung wie Kafkas „Strafkolonie“ – sicher eines der Vorbilder für Goldschmidt – auf eine abschreckende Parabel über Konzentrationslager zu reduzieren. Und ich erinnere mich noch an das Urteil einer Literaturprofessorin über Musils „Törleß“, das dieser Novelle mit souveräner Ignoranz die Daseinsberechtigung streitig machen wollte: bei einer „vernünftigen und humanen“ Gestaltung des Erziehungssystems würden „solche Geschichten“ nicht mehr vorkommen. O heilige Einfalt (oder Arglist) der Pädagogen, die in Kindern und Jugendlichen immer nur Opfer sieht, denen man beistehen muß, und gar nicht merkt, daß gerade die anhaltende Fürsorge die Opferrolle der Zöglinge verewigt!

Es geht also um eine „Rettung“ der masochistischen Lust. Wie gelingt es dem Opfer, die ihm zugefügte Strafe in die eigene Regie zu nehmen, in ein Ritual zu verwandeln, an dem es sich narzißtisch delectieren und so den Schmerz in Lust verkehren kann?

Tatsächlich haben Gold-

schmidts Geschichten viel mit Musils „Törleß“ gemeinsam: die Verknüpfung von jugendlicher Einsamkeit, pubertärer Erotik und philosophischer Sprachskeptis. Doch Musil, der philosophierende Ingenieur, will zuviel auf einmal: eine Erzählung schreiben und gleichzeitig den Kommentar dazu. Das geht zu Lasten der Geschichte, die vor lauter Reflexionen nicht vorankommt: es müssen sich erst Parallelen im Unendlichen schneiden, bevor Törleß und Basini endlich miteinander ins Bett dürfen. Goldschmidt ist da viel klüger: er trennt Erzählung und Essay. In Frankreich wurde er vor allem als Essayist bekannt: mit Arbeiten über Rousseau, Freud oder Peter Handke. Es waren dann die Vorbilder Handke, den Goldschmidt ins Französische übersetzt hat, und Stifter (etwa dessen „Bergkristall“), die ihm schließlich den richtigen Ton für seine Erzählungen finden halfen: den langen Atem einer ruhig dahinfließenden Prosa, der die Schrecken und Wonnen der Kindheit nicht psychologisierend verdoppelt, sondern durch ein unpathetisches „So war es“ zu bannen sucht. Am überzeugendsten ist das in „Die Absonderung“ gelungen. Für die philosophische Reflexion dieser Geschichten hat Goldschmidt dann die Form des Essays gewählt: sie erlaubt ein freies Improvisieren, eine Art zweiten Durchgang durch ein Material, das als bekannt vorausgesetzt wird.

Masochismus und Onanie also. Kenner der Psychoanalyse würden hier wohl zuerst zu Freuds Aufsatz „Ein Kind wird geschlagen“ aus dem Jahr 1919 greifen. Goldschmidt erwähnt ihn nicht. Vielleicht, weil Freud alles Geschehen auf das „ödpale Theater“ (Deleuze/Guattari) einengt, auf die Konstellation Papa, Mama, Kind: er deutet das Zusammenfallen von „Schlagephantasie“ und Onanie als „feminine Einstellung“ zum Vater. Immerhin spricht auch Freud von „narzißtischem Masochismus“. Bei Goldschmidt liest sich das so: „Denn das masochistische, das sich träumende Kind, wer ist es anderes als der bestrafte Narziß? Der sich wiederfindende, bestätigte Narziß? Ihr bestraf mich dafür, also bin ich dies.“ Der Essayist scheint seinen ganzen Ehrgeiz daranzusetzen, diese Einsicht von der Geburt des Selbstbewußtseins aus dem Ritual des Verprügeltwerdens in immer neuen Formulierungen auszukosten, eine raffinierter als die andere. Er liefert ein Gegenmodell zu Descartes: ich spüre meinen Körper, kann mich selbst befriedigen – also bin ich. Der Masochist betreibt eine Umwertung der Werte, wird vom Opfer zum Täter. „Das Kind leistet sich“ seine Flügsamkeit, sie ist seine höchste Freiheit.“ Denn: „Das geprügelte Kind bewahrt davon nicht die gleiche Erinnerung wie diejenigen, die es leiden sahen und weinen hörten. Ihm bleibt davon die immerwährende Gewißheit seiner Heiligkeit.“ Kurz: „Was ihr mir angetan habt, ist mir Lust.“

Die Strafe erreicht somit das Gegenteil von dem, was sie bezweckt: Selbstbehauptung, nicht Unterwerfung. Ein weiteres gutes Argument gegen jeden „pädagogischen Strafvollzug“ – auch in der aktuellen Auseinandersetzung mit gewalttätigen Jugendlichen. In seiner an literarischen und philosophischen Kronzeugen reichen Beweisführung – Rousseau und Swin-

burne, Karl Philipp Moritz „Anton Reiser“ und DeLuces Essay über Sacher-Masoch werden aufgeboten – wäre ihm auch Nietzsche, der Genealogue der Moral, beigetragen: „Ins große gerechnet, härtet und kaltet die Strafe ab; sie konzentriert; sie verschärft das Gefühl der Entfremdung; sie stärkt die Widerstandskraft.“ Internate wie Gefängnisse produzieren getade jene „Laster“, die sie bekämpfen.

Es würde den Autor vielleicht überraschen, daß seine Bücher in der Schwulenszene als Geheimtip gehandelt werden. Homosexuelle Beziehungen werden darin nur vage angedeutet; es fehlt freilich nicht an einschlägigen Ikonen (der heilige Sebastian!). Goldschmidt scheint es eher um Autoerotik zu gehen, die Geburt von Philosophie und Poesie aus dem Geist der Onanie: „Das letzte Aufströmen, der Augenblick des ‚Kommens‘, aber Noch-nicht-Gekommenen, dort bildet sich auch das Wort an seinem Ursprung.“ Sogar das Wort der Theologie: „Ejakulation“ sagt die Sprache zugleich für „kurze und inbrünstige Gebete“ (...) und für den Samenerguß.“ Es gibt noch weitere „schöne Stellen“ dieser Art über das „Aufspritzen“ des philosophischen Worts; aber lassen wir es bei diesen Kostproben bewenden. Lieber noch einmal den Blick auf einen dieser Jünglinge lenken, der seine Niederlagen in Siege verkehrt. Die Welt ist voll von ihnen. Hanno Buddenbrook, der Schulversager, kommt nach Hause, zieht die Vorhänge zu und setzt sich ans Klavier. „Ich weiß, wovon du spielst“, sagt Kai, der Freund, und errötet. Ja, wozu hat er denn zwei Hände ... – wo er doch weiß, daß das Klavierspiel „ihn“ wieder aufrichten wird. „Und es kam, es war nicht mehr hintanzuhalten“: die „Lösung, die Auflösung, die Erfüllung, die vollkommene Befriedigung“. Blaß und erschöpft sitzt er dann da, der Junge, „die Hände im Schoß“, ohne Kraft in den Knien, und seine Augen brennen. All diesen an sich selbst verzweifelnden Jugendlichen, die erst in der Verzweiflung die Kraft entdecken, die in ihnen steckt, hat Georges-Arthur Goldschmidt mit seinen Büchern ein Denkmal gesetzt.

Georges-Arthur Goldschmidt: – „Der Spiegeltag“ (Roman), aus dem Französischen von Peter Handke, Suhrkamp-Taschenbuch, Frankfurt a.M. 1989, 166 Seiten, 10 Mark

– „Ein Garten in Deutschland“ (Erzählung), aus dem Französischen von Eugen Helmlé, Ammann-Verlag, Zürich 1988, 192 Seiten, 32 Mark (auch als Suhrkamp-Taschenbuch 1991, 12 Mark)

– „Die Absonderung“ (Erzählung), Ammann-Verlag, Zürich 1991, 184 Seiten, 34 Mark (auch als Fischer-Taschenbuch 1993, 14,90 Mark)

– „Der unterbrochene Wald“ (Erzählung), aus dem Französischen von Peter Handke, Ammann-Verlag, Zürich 1992, 174 Seiten, 34 Mark

– „Der bestrafte Narziß“ (Essay), aus dem Französischen von Marriette Müller, Ammann-Verlag, Zürich 1994, 160 Seiten, 34 Mark

Groezelige seks van A. Moonen

A. Moonen (geb. 1937) schrijft nooit hij over iets anders dan over zijn groezelige leven van alledag. Er is in zijn boeken veel aandacht voor seks, maar van liefde valt er geen sprankje te bespeuren. Zijn stijl is hard en kortaf. Men bespaart zich waarschijnlijk veel ergernis door Moonens boeken eenvoudigweg niet te lezen. Maar toch is er iets in dit één-dimensionale autobiografische oeuvre waar je moeilijk omheen kan. Namelijk dat hier op een nietsontziende manier wordt gezocht naar de waarheid.

Deze schrijver doet geen enkele moeite het alstotelijke enige glans te geven. Hij leidt een grauw bestaan in de marge van de maatschappij, en schrijft daar zo kleurloos mogelijk over. Zijn erotische leven heeft niets verheffends, dus beschrijft hij dat in platvloerse termen. Ens besluit hij de nacht door te brengen met een zekere Joke, nooit knap geweest, „doch thans heeft zij wel zulk een aftakelingsvroude bereikt, dat zelfs langdurig van

vlieselijke gemeenschap verstoeken zeelieden zich wel tweemaal zullen bedenken om zich met haar in te laten. Doch ikzelf, romantiscus, troeg het verkleumdé wezen hoeneel het me kostte.”

MN 28-1

Hans Warren
A. Moonen, Naar Portugal. Verhalen, URG, Venen, Amsterdam/Antwerpen, 96 pag., prijs f 24,90.

Politie zou Raad voor Kinderbescherming moeten inlichten

Meldplicht bepleit bij strafbaar feit minderjarige

Van onze verslaggeefster
Jet Bruinsma
DEN HAAG

De politie moet wettelijk worden verplicht om alle minderjarigen die een strafbaar feit hebben gepleegd, zo snel mogelijk te melden bij de Raad voor de Kinderbescherming. Niet alleen de gevallen waarin proces-verbaal is opgemaakt, vallen onder die meldingsplicht. Het geldt ook kinderen onder de twaalf tegen wie wegens hun jonge leeftijd nog geen proces-verbaal mogelijk is.

De Raad voor de Kinderbescherming adviseert vervolgens aan de justitiële autoriteiten op basis van

eigen onderzoek wat er met de jongeren zou moeten gebeuren. Dit staat in het nog niet gepubliceerde advies *Tot de kern van de zaak*, dat is opgesteld door de projectgroep Straftaken Raad voor de Kinderbescherming.

Die is vorig jaar mei ingesteld door het ministerie van Justitie en bestaat uit vertegenwoordigers van dat departement en van organisaties voor jeugdbescherming. Over het advies wordt nu gediscussieerd. Daarna wordt de definitieve versie vastgesteld. Het voorgestelde meldings- en registratiesysteem betekent meer werk voor de raden.

Daarvoor is vijftien miljoen gulden extra nodig, heeft de project-

groep berekend. Het advies van de projectgroep is de uitwerking van het beleid dat een jaar geleden werd ingezet door de toenmalige staatssecretaris van Justitie, Kosto.

Het sluit ook aan bij het rapport *Met de Neus op de Feiten* waarin de commissie-Van Montfrans vorig jaar voorstellen deed om de jeugdcriminaliteit te bestrijden. Daarin wordt het belang onderstreept van 'vroegtijdig, snel en consequent reageren' op het strafbare gedrag, ten einde te voorkomen dat de jongere steeds verder op het criminele pad raakt.

De Raad voor de Kinderbescherming moet goede contacten onderhouden met de justitiële instanties

maar ook met de jeugdhulpverlening, aldus het advies. Als de jongere die met de politie in aanraking is geweest, al bekend was bij de raad, moet de raad dat dossier bij de zaak betrekken.

De Raden voor Kinderbescherming dienen straks te beschikken over een geautomatiseerd registratiesysteem waarin de gegevens van de jongeren zijn opgenomen. In die 'boefjesbank' - de term komt in het advies overigens niet voor - moet ook worden vastgelegd wat er is gebeurd nadat de jongere door de politie werd gemeld. Is hij of zij bij de hulpverlening terecht gekomen, heeft hij een taakstraf gehad, is de zaak geseponneerd, wat is er ná de

eventuele straf gebeurd? Politie, justitie, de voogdij-instelling, de jeugdhulpverlening en de reclasseringsinstelling moeten toegang hebben tot dit geautomatiseerde 'cliënt-volg-systeem'. Ze moeten elkaar op elk gewenst moment kunnen inlichten over het individuele geval. 'Een open communicatie is absoluut noodzakelijk', aldus het advies.

De politie en de Raden voor Kinderbescherming moeten hun gegevens gemakkelijk kunnen uitwisselen om doelmatig te kunnen werken aldus het advies. In 'de zuinigste variant' die de projectgroep voorstelt, moet de Raad voor de Kinderbescherming in elk geval toegang

jarige

hebben tot de politiecomputer. De strafdossiers waarover de Raad beschikt, kunnen in de visie van de projectgroep pas worden vernietigd als de raad geen bemoeienis meer kan hebben met de zaak. In het uiterste geval kan het dossier bewaard blijven tot de betrokkene 27 jaar is.

Het systeem van melding en registratie maakt alleen rapportage mogelijk over individuele gevallen. Het stelt de Raden voor Kinderbescherming echter ook in staat om te signaleren in welke delen van het land criminele jongeren goed worden begeleid en waar niet. Dat is van belang voor het overheidsbeleid, aldus de projectgroep.

OM ziet af van hoger beroep in zaak-De Dreef

ANP
ZWOLLE

Het Openbaar Ministerie in Zwolle ziet alsnog af van hoger beroep in de zaak tegen drie medewerkers van het jongensinstituut De Dreef in Wapenveld. Het trio was aangeklaagd wegens mishandeling van patiënten, maar de rechtbank in Zwolle kwam niet tot een veroordeling. Na een diepgaande studie en overleg met de procureur-generaal bij het gerechtshof in Arnhem zijn we tot de conclusie gekomen dat er geen kans op veroordeling in hoger beroep zou zijn', zo luidt de toelichting van persofficier van justitie in Zwolle, I. Vermeulen.

Ik heb altijd zin

Denken jongens alleen maar aan seks? „Ik heb altijd zin. Vrouwen denken ook dat mannen altijd zin hebben. Ik kan op elk moment van de dag zin maken”, zegt Job van zeventien.

De IKON begint morgen met een nieuwe serie afleveringen van het programma Tussen eten en afwas: Dubbeljong, waarin diverse onderwerpen de revue zullen passeren.

In de eerste aflevering praat Job met zijn vader Wim (51). Volgens pa kom je met seks 'heel dicht bij elkaar', het is eigenlijk een beetje eng. Zoon Job kijkt daar aanzienlijk nuchterder tegenaan. „Ik heb het nooit eng gevonden. Eerder interessant.”

Pa ging op z'n 24ste voor het eerst naar bed met een meisje - met wie hij nu overigens is getrouwd - terwijl Job al op z'n 14de voor het eerst de 'daad' verrichtte. Daar wist pa niets van af, reageert hij verbaasd.

Op zeker moment ontstaat er een grappige dialoog, als Job aan z'n vader vraagt waarom hij nooit vreemd is gegaan. Hij snapt daar eigenlijk weinig van. „Seksualiteit is meer dan lichamelijkeheid. Het is het meest dichtbij”, zegt pa weer. Daarna probeert hij te formuleren, waarom hij nooit met een andere vrouw, terwijl dat volgens Job zo leuk is, het bed heeft gedeeld. „Ach, laat maar zitten”, zegt pa Wim nadat hij eerst verwoede pogingen heeft ondernomen een helder antwoord te formuleren.

Tussen het ene gesprek (vader en zoon) en het andere gesprek (twee jongens, Tal en Marlon) wordt steeds een beeldcollage getoond over het onderwerp, ondersteund met thema-muziek.

Woensdag 11 januari, Nederland 1, 19.00 uur.

Pesterij over geslachtsdeel nekt officier

LONDEN (Reuter) - Een voormalige Britse legerofficier heeft het ministerie van defensie aangeklaagd omdat hij het mikpunt van pesterijen is geweest.

De Brit kreeg de bijnaam Ten Inch (25 centimeter) vanwege de lengte van zijn penis. De pesterijen hebben de ex-militair psychische schade berokkend. Zo kreeg hij zenuwzinkingen en deed meerdere zelfmoordpogingen. Na vier maanden verliet hij de militaire dienst.

Soester met mes toegetakeld

SOEST - Een 16-jarige Soester heeft in de nacht van zaterdag op zondag verschillende messteken opgelopen bij een vechtpartij in de Rubenslaan.

De Soester raakte om onbekende aanleiding slaags met een 41-jarige Amersfoorter. Deze trok een mes en stak de jongeman boven zijn rechteroog, in de keel en aan de rechter handpalm. De Soester liep ook een verwonding op aan zijn linker oogkas en werd naar het ziekenhuis in Amersfoort gebracht. Het mes werd later teruggevonden in de auto van de dader. De juiste toedracht van de vechtpartij wordt nog onderzocht. De politie zoekt de aanleiding in de relatiesfeer.

Ontroerende gesprekken over seks

„Ik kan op elk moment van de dag zin maken”

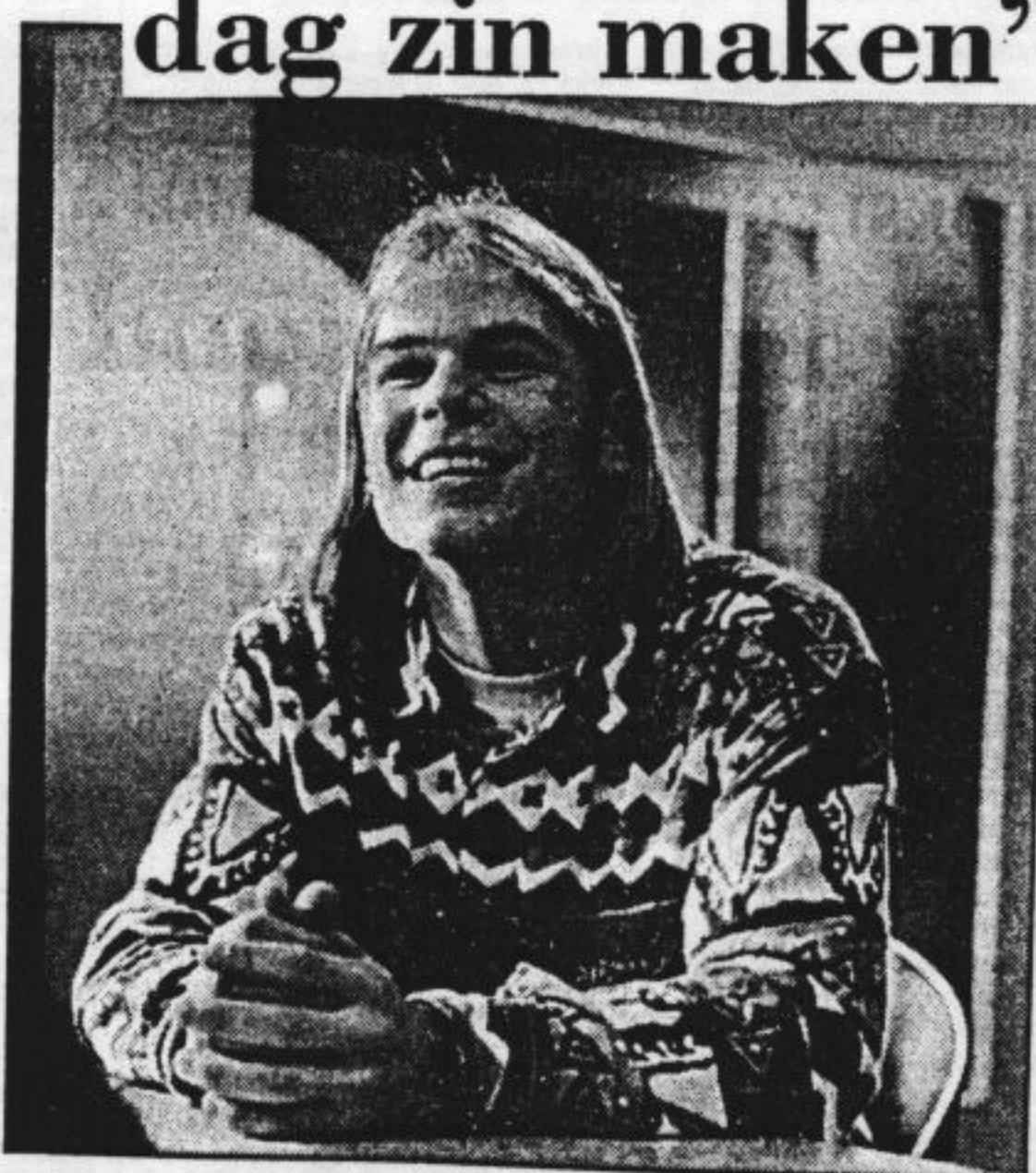
TV morgen

Ned. 1 (IKON) 19.00 uur

„dag zin maken”. De IKON begint vanavond met een nieuwe serie afleveringen van het programma Tussen eten en afwas: Dubbeljong, waarin naast seks diverse andere onderwerpen de revue zullen passeren.

In de eerste aflevering praat Job (17) openhartig met zijn vader Wim van 51. Dat loopt zo nu en dan uit op een botsinkje der culturen, dat gesprek waarin vader Wim roept dat je met seks „heel dicht bij elkaar komt” en dat het eigenlijk ook een beetje eng is. Zoon Job kijkt daar aanzienlijk nuchterder tegenaan. „Ik heb het nooit eng gevonden. Eerder interessant.”

Pa ging op z'n 24ste voor het eerst naar bed met een meisje - met wie hij nu overigens is getrouwd - terwijl Job al op z'n 14de voor het eerst de 'daad' verrichtte. Daar wist pa niets van af, reageert hij verbaasd. „Ik dacht dat je het nog nooit had gedaan.

• Job (17) in gesprek met zijn vader Wim (51).

Waarom heb je het me nooit verteld? Job: „Omdat wij er vroeger nooit over praatten”.

Op zeker moment ontstaat er een grappige dialoog, waarin Job er bij z'n vader op aandringt

waarom hij nooit vreemd is gegaan. Zoon Job begrijpt daar eigenlijk maar weinig van. „Seksualiteit is meer dan lichamelijkeheid. Het is het meest dichtbij”, zegt pa weer ter verdediging. Daarna probeert hij te formuleren, waarom hij nooit met een andere vrouw, terwijl dat volgens Job zo leuk is, het bed heeft gedeeld. „Ach, laat maar zitten”, zegt pa Wim nadat hij eerst verwoede pogingen heeft ondernomen een helder antwoord te formuleren.

Condooms

Tussen het ene gesprek (vader en zoon) en het andere gesprek (twee jongens Tal en Marlon) wordt steeds een beeldcollage getoond over het onderwerp, ondersteund met thema-muziek. In de eerste aflevering geven 12 blote piemels acte de presence, die zich dansend over het beeldscherm verplaatsen.

Daarna praten twee jongens over seks. (Te) snel klaarkomen („op tv doen ze er altijd zo lang over”) en condoom-gebruik en andere lastige onderwerpen komen openhartig en vol humor ter sprake. „Wat zeg jij als een meisje tegen je zegt: zullen we neuken? Dan zeg ik geen nee hoor”, antwoordt Tal op de vraag van Marlon waarom hij altijd condooms bij zich heeft.

